Ioan Goman

CAHLE DIN CRIȘANA

Editura Muzeului Țării Crișurilor

IOAN GOMAN

CAHLE DIN CRIȘANA

Ioan GOMAN

CAHLE DIN CRIȘANA

- Piese din colecția Secției de Etnografie a Muzeului Țării Crișurilor -

CATALOG

Editura Muzeului Țării Crișurilor
ORADEA, 2007

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
GOMAN, IOAN
Cahle din Crișana : piese din colecția secției de etnografie a Muzeului Țării Crișurilor : catalog / Ioan Goman ; pref. : dr. Aurel Chiriac. - Oradea : Editura Muzeului Țării Crișurilor, 2008
Index.
ISBN 978-973-7621-09-2

I. Chiriac, Aurel

683.9(498.43)

Traduceri: engleză - Simina Ștef, Laura Ardelean
franceză - Amalia Moldovan
Foto: Alexandru Szabo, Radu Huza
Desen: Mariana Mechiș
Tehnoredactare: Adrian Buzaș
Coperta: Adrian Buzaș
Tipărit la Imprimeria de Vest, Oradea.

Cuprins

Patrimoniul muzeal și împlinirea profesională (Aurel CHIRIAC)... 7
Museum Patrimony and Professional Fulfillment (Aurel CHIRIAC)..... 9

Introducere 11
Preliminarii 13
A. Considerații generale 13
B. Mărturii materiale și documentare 18
C. Caracteristici și particularități ale centrelor de producție 22
D. Tehnica de lucru 29
Metodologia de prezentare 31
Summary.....33
Résumé 34
Abrevieri 35
Catalog 37
1. Cahle..... 38
2. Cahle-colțar..... 94
3. Cahle-speciale.....134
4. Burlane.....142
5. Tipare de cahle.....144
Indice de localități.....151
Ilustrații 153

Patrimoniul muzeal și împlinirea profesională

Fără îndoială, una din datoriile de onoare pentru un muzeograf este și realizarea, de-a lungul anilor dedicați carierei, unui catalog de colecție. Mai întâi, pentru că o asemenea întreprindere este o obligație profesională. În al doilea rând, pentru că reprezintă expresia respectului față de obiectul de muzeu, datorită căruia specialistul există în instituție. Apoi, în al treilea rând, pentru că, odată cunoscute, se asigură înscrierea pieselor în discuție într-un circuit științific, patrimonial național și universal deopotrivă. Și, nu în ultimul rând, pentru că numai astfel acestea pot contribui la consolidarea și personalizarea valorii culturii și civilizației cărora le aparțin.

În egală măsură, catalogul de colecție este necesar și pentru datele conținute în fișa de obiect. Rigoarea devine, deci, o trăsătură obligatorie în elaborarea acestuia, pentru simplul motiv că numai astfel coordonatele fundamentale ale mărturiilor studiate pot fi descoperite și, apoi, discutate cu obiectivitate. La fel cum, și segmentul iconografic, ce întregește fișa de obiect, se dovedește a fi de nelipsit atunci când scopul este acela de a închega o contribuție științifică solidă.

Toate aceste cerințe sunt întrunite de catalogul cu titlul *Cahle din Crișana. Piese din colecția Secției de etnografie a Muzeului Țării Crișurilor*, întocmit de muzeograful Ioan Goman. Cu o activitate de peste zece ani în cadrul Secției de etnografie a Muzeului Țării Crișurilor, acesta se dovedește a fi un împătimit iubitor al satului bihorean, în general, al Boianului Mare, de lângă Marghita, din care își trage rădăcinile, în special, dar și al locului de muncă, pe care l-a dobândit, pe merit, după terminarea Facultății de Istorie-Geografie a Universității din Oradea.

Din momentul în care i s-a încredințat spre studiu științific colecția de ceramică, s-a atașat imediat de aceasta. Și, într-o primă etapă, s-a oprit asupra cahlelor realizate în centrele românești de olari, din partea de vest a României, respectiv din sudul Bihorului: Cărpinet, Lelești și Hășmaș, azi în județul Arad.

Nesmălțuite sau smălțuite, simplu sau complex decorate, cu motive geometrice

sau fitomorfe, ele s-au dovedit a fi, pe de o parte, creații care atestă un îndelungat interes, peste timp, al olarilor spre realizarea acestui tip de produs, cerut pentru a fi folosit, în cazul celor aparținând arealului geografic menționat, în interioarele tradiționale românești, unde camnițele construite din cahlele respective serveau preparării mâncării și, în egală măsură, asigurării căldurii camerei, iar, pe de altă parte, desăvârșirii armoniei întru frumos a spațiului intern de trăire cotidiană. Tot atât de adevărat este, însă, și faptul că ele au pătruns, prin vânzarea la târgurile principale ale Bihorului, și în alte comunități rurale din regiune, cu același scop deja precizat.

Ioan Goman, în studiul ce precede catalogul propriu-zis, ne demonstrează, cu argumente de necontestat, despre vechimea producerii cahlelor în Bihor, oferă informații despre tehnologia realizării acestora, despre repertoriul motivelor decorative, inclusiv despre sursele de inspirație și, nu în ultimul rând, despre difuziunea cahlelor în Bihor și chiar mai departe, mai cu seamă în epoca modernă.

Catalogul dedicat cahlelor, vine să întregească seria celor dedicate, de-a lungul timpului, colecțiilor aparținătoare Muzeului Țării Crișurilor – publicate sau aflate în manuscris –, de către generațiile mai vechi sau mai noi de muzeografi orădeni. Este, fără îndoială, o realizare științifică ce demonstrează, încă odată, că numai printr-o muncă onestă și în respectul bunurilor materiale plăsmuite de oamenii pământului se poate ajunge la împlinire profesională. Ioan Goman este un exemplu în acest sens, un exemplu ce se cere respectat, asemenea celor ce au trudit în muzeu până la el.

Dr. Aurel CHIRIAC

Museum Patrimony and Professional Fulfillment

One of the most honourable duties of a museographer is, beyond doubt, to accomplish, during his career, a collection catalogue. That is so in the first place, because such an enterprise is a museographer's professional duty. Another reason may be the fact that it represents the expression of one's respect towards the museum object due to which, the specialist exists in the institution. Than, in the third place, because once the objects become known, the catalogue ensures their presence in a scientific, national and universal patrimony circuit. And least but not last, because this is the only way in which these objects are able to bring their contribution to the consolidation and personalization of the culture and civilisation they belong to.

In the same time, the collection catalogue is necessary for the data contained in the object sheet. Therefore, rigor becomes a compulsive characteristic in the elaboration of the catalogue, for this is the only modality to discover and, afterwards, discuss with objectivity the fundamental coordinates of the studied testimonials. The same way in which, the iconographic segment which completes the object sheet proves to be so necessary when the purpose is to create a solid scientific contribution.

All these requirements are related to the catalogue named *"Cahle din Crișana. Piese din colecția Secției de etnografie a Muzeului Țării Crișurilor"* ("Glazed Tiles from Crișana. Objects from the „Țara Crișurilor" Museum's Ethnography Department Collection") by Ioan Goman. Having a more than 10 years activity within the Ethnography department of "Țara Crișurilor" Museum, he proves to be a profound lover of the villages of Bihor, Boianul Mare (near Marghita) in particular, where he originates from, and of his work in the museum, that he has began once with the graduation of History-Geography Faculty at the University from Oradea.

From the moment he was entrusted with the ceramics collection, he became very fond of this collection. His first step was the study of the glazed tiles made in the

Romanian potteries in the west part of Romania, that is, the south of Bihor: Cărpinet, Lelești și Hășmaș, today in Arad. Glazed or not glazed, with simple or complex decorations, with geometric or phytomorphous motives, they proved to be, on one hand, creations that express a prolonged interest over time, for the creation of these kind of products, required for use, in case of those belonging to the above mentioned geographic area, in the traditional Romanian interiors, where the stoves built of glazed tiles were used for cooking and heating the room and on the other hand, for bringing a harmonious décor to the interior space of quotidian living.

The use of these specific glazed tiles has also spread, through the selling in the main fairs of Bihor, in the other rural communities from the region.

Ioan Goman, in his study which precedes the catalogue, demonstrates with incontestable arguments, the age of the making of these glazed tiles in Bihor, offering information on the technology used in making them, on the decorative motives repertoire, including inspiration sources and last, but not least, on the spreading of their use in Bihor, and even farther, mostly in the modern times.

The catalogue dedicated to the glazed tiles completes the series of the catalogues dedicated, over time, to the collections belonging to the "Țara Crișurilor" Museum, published by older or newer museographer generations.

The catalogue is, beyond doubt, a scientific accomplishment which proves, once again, that the professional accomplishment can only be reached by honest work and deep respect for the material goods – creation of the people of the place. Ioan Goman is such an example, one, which, together with others who worked hard before him, demand all of our respect.

Dr. Aurel CHIRIAC

Introducere

Întocmirea cataloagelor de colecție rămâne, încă, cu tot avântul mijloacelor de propagare a informației, inclusiv a celor de tip on-line, principala modalitate de comunicare și de popularizare a colecțiilor muzeale. Este o necesitate care, pe lângă faptul că vine în întâmpinarea nevoilor firești de informare a publicului interesat, începe să capete noi valențe și pentru specialiștii din muzee.

În condițiile în care astăzi în majoritatea muzeelor s-a declanșat procedura de clasare a bunurilor culturale deținute, de stabilire a valorii lor patrimoniale în funcție de criterii generale (vechime, frecvență, stare de conservare) și specifice (valoare istorică sau documentară, autenticitate, autor, calitate formală) riguros precizate, funcția documentară a catalogului de colecție crește simțitor. Nu de puține ori pentru aplicarea corectă a unora dintre aceste criterii, cel general al frecvenței de pildă, muzeograful este nevoit să cunoască și componența colecțiilor altor muzee din apropiere, mai ales atunci când aria lor de gestionare științifică se interferează, fapt ce reclamă de la sine o mai bună circulație a informației de acest fel.

Eforturile depuse până acum cu privire la stabilirea parametrilor ce definesc un obiect muzeal - bine reliefate și în cadrul fișelor de evidență folosite ca atare de muzee- și primele demersuri, ceva mai timide, de centralizare a acestor date, folosind tehnica de calcul, ar putea fi premisa și "modelul" de urmat pentru satisfacerea acestei cerințe. Tehnica computerizată (calculator, imprimantă, scaner, aparat foto digital etc.) existentă în multe instituții muzeale ar putea constitui, prin intermediul internetului, "baza" unei rețele prin care să circule informația de care are nevoie orice specialist pentru a stabili, în funcție de aceste criterii de evaluare, valoarea reală și importanța patrimonială a unui obiect din colecție.

Până când un astfel de sistem va putea fi exploatat, informația despre obiectele muzeale trebuie, totuși, să circule. Drept urmare, publicarea cataloagelor tematice sau de colecție rămâne încă la fel de necesară. Informația vehiculată în acest mod își dovedește pe deplin utilitatea atât pentru

specialiștii chemați să constate valoarea culturală sau patrimonială a obiectelor din colecțiile muzeelor unde își desfășoară activitatea, cât și pentru cei ce se documentează în vederea aprofundării anumitor teme de cercetare sau întocmirea unor studii de specialitate (inclusiv sub formă de cataloage). Aceasta cu atât mai mult cu cât informația, pusă în "mișcare" prin intermediul unor astfel de cataloage, poate fi cunoscută cu ușurință și de publicul larg, mai mult sau mai puțin avizat. Este de fapt una dintre cele mai facile modalități prin care acesta poate să intre în "contact" cu obiecte care în mod obișnuit stau de zeci de ani dincolo de paravanele întunecoase ale depozitelor muzeale.

Datorită acestei funcții de popularizare, catalogul tematic sau de colecție pare a fi soluția, încă cea mai la îndemâna specialistului, de a face cunoscut generațiilor prezente și chiar viitoare "valorile" depuse în rafturile depozitelor din muzeu. Jucând acest rol, catalogul ar putea deveni, nu peste mult timp, sub presiunea inovațiilor tehnice și a modernității, un adevărat "corpus de documente" în care să fie "imortalizate" sub formă de "martori" obiectele unei lumi aflate mereu în transformare.

Ținem să mulțumim pe această cale conducerii Muzeului Țării Crișurilor, domnului director Aurel Chiriac în primul rând, pentru încurajarea și susținerea (inclusiv financiară) a acestui demers, precum și celorlalți colegi care au contribuit, sub o formă sau alta, la definitivarea lucrării de față.

Preliminarii

A. Considerații generale

Focul, încă de când a fost descoperit, a "împlinit" pentru om o multitudine de funcții (de la cele practice până la cele rituale) constituind un element de seamă al habitatului uman în funcție de care, mult timp, însăși spațiul de locuit a fost structurat.

Mânat de dorința de a exploata cât mai "intens" forța flăcărilor, omul a fost mereu preocupat de a găsi cele mai optime modalități de amenajare a focului, modalități ce trebuiau să țină seama, totuși, de funcțiile esențiale ale acestuia (pregătirea hranei, încălzit, iluminat)[1].

Lungul drum al evoluției sistemelor amenajate pentru arderea focului, de la vatra liberă și până la mașinile moderne de gătit din zilele noastre (de tip "aragaz"), în care intensitatea flăcărilor este reglată de la un simplu buton, a fost unul anevoios. Este o perioadă apreciabilă în care forma acestor sisteme de "exploatare" a focului, de "domesticire" a sa, a fost influențată tocmai de natura funcțiilor cărora va trebui să le facă față.

Apărută în secolul al XIII-lea[2] în spațiul germanofon, soba de cahle s-a răspândit și în alte arii culturale, inclusiv la noi, favorizată fiind de mai mulți factori. Cei mai des invocați sunt procesul de răcire accentuată a climei din secolele XIII-XVII (așa-zisa "mica eră glaciară"), nevoia de confort și prestigiu a vârfurilor "societății medievale" și impunerea locuințelor din lemn, mai ales în zonele păduroase, care necesitau un spațiu de foc închis, cu pereții neinflamabili, dar din care să iradieze multă căldură[3].

În privința pătrunderii cahlelor pe teritoriul țării noastre opinia cel mai des

[1]Roswith Capesius, *Focul și modalitățile lui de utilizare în locuința țărănească*, în *Anuarul Institutului de Cercetări Etnologice și Diactologice*, București, 1985, p. 285

[2]Sunt și păreri care susțin că o variantă a acestei instalații a apărut în zona mai friguroasă a Europei centrale (sudul Germaniei și nordul Elveției) încă din secolul al XII-lea. Feld István, *Gótikus és reneszánsz kályhacsempék Északkelet-Magyarszágról*, în *Gerencsérek, kályhások, tűzvigyázók - Feudáliskori kályhacsempék az Alföldről és peremvidékéről*, Gyula, 2002, p. 33

[3]Paraschiva Victoria Batariuc, *Cahle din Moldova medievală (secolele XIV-XVII)*, Suceava, 1999, p. 37-38

răspândită este aceea că ele ajung aici, încă de timpuriu, prin intermediul coloniștilor germani[4]. Idee susținută și de anumite descoperiri arheologice, cazul celei de la Sighișoara, unde, în locuința din lemn a unui colonist german, au fost găsite mai multe cahle-oală de la sfârșitul secolului al XIII-lea[5]. Pentru aceeași proveniență, de altfel, ar pleda și numele sub care este cunoscută această placă ceramică la noi[6].

Considerată mult timp o ceramică de lux, chiar un obiect de artă datorită valențelor sale artistice, soba din cahle ajunge cu timpul din locuințele coloniștilor germani în cele ale persoanelor de prim rang; la început în cele voievodale (încă din prima jumătate a secolului al XIV-lea), după cum o demonstrează săpăturile arheologice de la Cuhea-Maramureș și Curtea de Argeș, apoi în cele ale marilor seniori laici și ecleziastici, în mediul orășenesc (din secolul al XVI-lea)[7], iar ceva mai târziu (din secolul al XVII-lea) în cele ale păturilor înstărite din lumea satului și în ale țăranilor obișnuiți (secolul al XVIII-lea)[8].

Cu un aspect destul de variat în trecut, grupate de arheologi sub diverse tipuri (tabulare, concave, convexe, nișă, plăci) și forme (cahle-oală, castron, pahar, borcan, cană etc.), deseori doar încastrate în sobe cu un corp modelat din lut, nedecorate sau decorate într-un mod simplist, cu timpul, în cadrul acestora se vor impune cele cu o morfologie aplatizată și o compoziție ornamentală, smălțuită sau nu, destul de variată[9]. Schimbări marcante se produc în secolul al XVI-lea (în a doua sa jumătate) când, prin generalizarea plăcilor rectangulare (mult mai ușor de confecționat

[4]Daniela Marcu Istrate, *Cahle din Transilvania și Banat de la începuturi până la 1700*, Cluj-Napoca, 2004, (în continuare Daniela Marcu Istrate, *Cahle din Transilvania...*), p. 170; Paraschiva Victoria Batariuc, *op. cit.*, p. 144; Barbu Slătineanu, *Ceramica feudală românească și originile ei*, București, 1958, p. 64; Georgeta Stoica *Arhitectura interiorului locuinței țărănești*, Muzeul din Râmnicu Vâlcea, 1974, p. 158

[5]Paraschiva Victoria Batariuc, *op.cit.*, p. 38

[6]Cáhlă sau căhală (pl. căhale, căhăli), derivând din germanul "Kacheln" (ung. kályha), este numele sub care în Transilvania este cunoscută placa de ceramică (smălțuită sau nesmălțuită) folosită la zidirea sobelor din cahle. Nicolae Dunăre, *Colecția de cahle a Muzeului Etnografic al Transilvaniei din Cluj*, în *Anuarul Muzeului Etnografic al Transilvaniei pe anii 1957 și 1958*, Cluj, 1958, (în continuare Nicolae Dunăre, *Colecția de cahle...*), p. 162; Corneliu Bucur (coord.), *Mărturii ale civilizației transilvănene. Colecția de cahle a Muzeului "Astra"*, Sibiu, 2006, p. 25; Paraschiva Victoria Batariuc, *op. cit.*, p. 17; Karla Roșca, Károly Szocs Fulöp, *Colecția de cahle din patrimoniul Muzeului de Etnografie și Artă Populară "Emiil Sigerus". Identitate transilvăneană-identitate europeană*, în *Cibinium*, 2001-2005, Sibiu, 2006, p. 237

[7]Paraschiva Victoria Batariuc, *op. cit.*, p. 38; Barbu Slătineanu, *op. cit.*, p. 102

[8]Nicolae Dunăre, *Colecția de cahle...*, p. 164; Kós Károly, *Népélet és néphagyomány*, București, 1972, (în continuare, Kós Károly, *Népélet...*), p.147

[9]Paraschiva Victoria Batariuc, *op. cit.*, p. 39-43; Adrian Andrei Rusu și colab., *Cetatea Oradea. Monografie arheologică*, vol. I, Oradea, 2002, p. 122-130; Daniela Marcu-Istrate, *Cahle din Transilvania...p. 49;* Corneliu Bucur (coord.), *op. cit.*, p. 29-31

și asamblat), formele încep să se simplifice[10], iar motivele vegetale, mai mult sau mai puțin stilizate, dobândesc un rol din ce în ce mai important în ornamentație. Decorul figurativ de până atunci, dominat de elemente religioase, heraldice, scene ale vieții de zi cu zi, epos cavaleresc, blazoane etc., întâlnit pe cahlele unor sobe inspirate din arhitectura militară sau religioasă (turnuri, turle etc.), începe să fie înlocuit de compoziții geometrice și (mai ales) vegetale, deseori cu o ornamentație care se repetă la infinit (așa-zisele cahle tapet) prezente pe sobe cu o formă ce devine de acum din ce în ce mai poliedrică[11]. Este o perioadă puternic influențată de stilul Renașterii, în care cahlele de la mărimi mici și forme preponderent pătrate tind spre dimensiuni mari și forme dreptunghiulare, iar decorul începe a fi dominat de anumite motive mai frecvent utilizate (pomul vieții, glastra sau vaza cu flori, laleaua, frunzele de acant, cununa, buchetul și altele) care acopereau simetric, de obicei, întreaga suprafață a feței[12]. Alături de diversitatea ornamentelor folosite (frunze, flori, rozete etc.), modul de grupare a acestora în compoziții dispuse în plan central (în casete), în diagonală (pornind din centru spre colțuri) sau perpendicular pe mijlocul laturilor (unde adesea se terminau printr-un pătrat cu dublu sau triplu contur) sunt particularitățile asociate deseori acestui stil ornamental[13]. Evident că evoluția ulterioară a câmpului ornamental suferă și alte transformări cauzate în principal de influențele anumitor curente artistice (baroc, secession), de mentalități sau realități sociale, care ajung să domine o perioadă sau alta de timp[14]. Nu poate fi trecut cu vederea nici aportul renumiților meșteri habani la dezvoltarea acestui tip de ceramică[15], asta cu atât mai mult cu cât se știe că produsele lor ajung încă de timpuriu și pe aceste meleaguri[16]. Strict cu privire la producția de cahle, pe seama acestora fiind pusă, de exemplu, răspândirea în zonele din apropiere a unor modele ornamentale specifice, este și cazul cahlelor cu decor tapetat (frecvent cu motive preluate de pe materiale textile și redate într-un stil brocat), a cahlelor cu decor sub formă de "zăbrele" sau "gratii" (care reproduc modelul unor

[10]Daniela Marcu Istrate, *Cahle din Transilvania...*, p.51

[11]Paraschiva Victoria Batariuc, *op. cit.*, p. 35-37; Daniela Marcu Istrate, *Cahle din Transilvania...*, p. 79; Feld István, *op. cit.*, p. 34-35

[12]Daniela Marcu Istrate, *Cahle din Transilvania...*, p. 172; Paraschiva Victoria Batariuc, *op. cit.*, p. 42-43; Nicolae Dunăre, *Colecția de cahle...*, p. 164; Kós Károly, *Népélet...*, p. 148-179

[13]Feld István, *op. cit.*, p. 41

[14]Paraschiva Victoria Batariuc, op. cit., p. 37, Daniela Marcu Istrate, *Cahle din Transilvania...*, p. 52

[15]Daniela Marcu Istrate, *Cahle din Transilvania...*, p. 112; Corneliu Bucur (coord.), *op. cit.*, p. 33-36; Karla Roșca, Károly Szocs Fulöp, *op. cit.*, 241-242

[16]În 1642, conform unor însemnări, erau aduse la Oradea șase care cu cahle făcute de meșterii habani din Vinț de Jos, după ce, în 1625, au mai fost aduse de la Brașov trei care de cahle. Adrian Andrei Rusu și colab., *op. cit.*, p. 128

structuri metalice) sau a celor cu motive "anatomice" (frecvent sub forma unor inimi înlănțuite)[17]. După toate aceste transformări, în secolul al XIX-lea, pe fondul intensificării producției manufacturiere și de fabrică, cahlele de format mic redevin tipul de piese dominant[18].

Utilizarea cahlelor pentru construirea sobelor țărănești din Crișana va fi mult "înlesnită" de răspândirea în acest areal a "coșului pentru captarea căldurii", un element definitoriu pentru un tip de "amenajare" a focului, cunoscut aici, în general, sub denumirea de "camniță"[19] și implicit de numărul mare de centre de olărit de aici. În comparație cu celelalte tipuri de instalații țărănești ("băbura" și "căloniul")[20] realizate din nuiele împletite și lipite cu lut, însă utilizate mai mult ca și corpuri de protecție împotriva scânteilor sau de orientare a fumului spre podul sau hornul casei, camnița avea pereții din lespezi de piatră[21] (mai rar din alte materiale) și o putere de încălzire mult sporită[22]. Ulterior prin înlocuirea[23] vechilor materiale de construcție cu cahle[24] rolul decorativ al camniței se mărește, devenind pentru mult timp o "marcă" a bunăstării caselor în care va fi construită. Acest tip de "vatră" cu cahle, cumva intermediară între vatra deschisă și vatra închisă (cuptoare, sobe cu plită), va fi întâlnită cu precădere în zonele păduroase, pe când în zona de câmpie (Transilvaniei, Tisei), vetrele deschise se transformă în vetre închise, deseori, fără a mai trece prin stadiul de vatră cu cahle[25].

Evoluția modului de amenajare a focului a fost strâns legată în toată această perioadă

[17] Feld István, *op. cit.*, p. 45-46; Corneliu Bucur (coord.), *op. cit.*, p. 34

[18] Paraschiva Victoria Batariuc, *op. cit.*, p. 37; Kós Károly, *Népélet...*, p. 155

[19] Construcție paralelipipedică suspendată printr-un zid de susținere sau prin stâlpi la o distanță mai mare sau mai mică de vatră, alimentată cu lemne lungi ("șingi" de circa un metru) împinse în foc doar pe măsură ce ardeau. Nicolae Dunăre, *Colecția de cahle...*, p. 164; Ioan Godea, *Dicționar etnologic român*, București, 2007 (în continuare Ioan Godea, *Dicționar...*), p. 115; Roswith Capesius, *op. cit.*, p. 297-298; Georgeta Stoica, *op. cit.*, p. 142; Informație, Oancea Ioan, n. 1924, Budureasa, nr. 301, jud. Bihor

[20] Pentru mai multe referințe terminologice a se vedea Ioan Godea, *Dicționar...*, p. 57

[21] În sudul Bihorului acest termen este folosit și astăzi pentru denumirea unor astfel de instalații clădite din piatră (cazul cuptoarelor de ars varul). Informație, Boiț Vasile, n. 1946, Meziad, nr. 188, jud. Bihor; Codrean Florian, n. 1935, Roșia, nr. 649, jud. Bihor; Burta Alexandru, n. 1933, Izbuc, nr. 151, jud. Bihor; Ioan Godea, *Dicționar..*

[22] Valer Butură, *Străvechi mărturii de civilizație românească*, București, 1989, p. 114-115

[23] În satele piemontane din Depresiunea Beiușului (Budureasa, Pietroasa, Erădet) camnița din lespezi putea fi des întâlnită încă în deceniul VI al secolului XX. Maria Bocșe, *Țara Bihariei - Arta tradițională românească*, Oradea, 2001, p. 85; Ioan Godea, *Zona etnografică Beiuș*, București, 1981, p. 35-36

[24] Nicolae Dunăre, *Colecția de cahle ...*, p. 164; Idem, *Trei centre de producători de cahle în Munții Apuseni*, în *Steaua*, anul VII, nr. 8, Cluj, (august) 1956 (în continuare Nicolae Dunăre *Trei centre...*), p. 122; Kós Karoly, *Cahlele din Ciuc*, în *Studii și Comunicări de Istoria Artei*, 1954, nr. 1-2, (în continuare Kós Karoly, *Cahlele ...*), p. 49

[25] Kós Károly, *Cahlele...*, p. 49;

de cerințele cărora trebuia să le facă față. Dacă în locuințele celor înstăriți "soba zidită din cahle" avea, pe lângă un pronunțat caracter decorativ, mai mult rolul de a încălzi locuința, în cadrul celor țărănești funcțiile practice erau mult mai importante. Pe lângă cea decorativă, care avea și aici un rol important în adoptarea sa, pregătitul mâncării, încălzitul și iluminatul erau funcții pentru "satisfacerea" cărora însăși structura acesteia va fi adaptată[26]. Sigur că odată cu suplinirea acestor cerințe cu produse și obiecte superioare calitativ (lămpi cu petrol, lumânări etc. pentru iluminat, mașini de gătit), forma acestora suferă și ea transformări. Este perioada când încep să se impună sobele de cahle sau teracotă din zilele noastre adaptate, în principal, funcției de încălzire și decorare a locuinței. Totuși prin folosirea sobelor din cahle cu plită, care uneori încălzesc și o încăpere alăturată, nu s-a renunțat definitiv nici astăzi la funcția acesteia de preparare a mâncării.

Cahlele folosite de lumea satului, așa-zis populare, obiect a mai multor cercetări cu caracter etnografic[27], într-o primă fază se pare că nu au diferit substanțial de cele din mediul orășenesc, de unde în mod practic au fost și preluate, dar ulterior, în special la nivelul decorului, înregistrează totuși anumite transformări. În comparație cu cele orășenești, acestea, deși împrumută o bună parte din ornamentele acestora, vor avea un decor ceva mai stilizat și impregnat cu motive populare (în special din arta prelucrării lemnului)[28]. Un rol decisiv în producerea acestor schimbări, mai ales în satele românești, îl au meșterii lemnari care confecționau tiparele de lemn (negativele) în care urmau a fi turnate cahlele. Obișnuiți să utilizeze cu precădere motive geometrice - cazul și celor din Ferice, Crișiorul de Sus și Budureasa[29] - aceștia vor reda noile ornamente (alogene) într-un mod mult simplificat, puternic stilizat, intercalând pe alocuri și motive folosite de ei în mod curent pentru decorarea obiectelor de lemn (rozete, linii în zig-zag, segmente de linii etc.). De fapt, în cazul cahlelor, cel puțin la fel de importantă era nu numai originea persoanei care făcea cahla, ci și a celei care executa tiparul. În mod similar, cum micasarea[30] (imprimarea în corpul cahlei sub formă de praf sau mici bucăți de mică cu efect strălucitor) și smălțuirea erau formele specifice pentru a "înfrumusețea"

[26] *Ibidem*

[27] Nicolae Dunăre, *Colecția de cahle...*,p. 157-179; Kós Karoly, *Cahlele ...*, p. 49-56; Tóth Zoltán, *Cahle din colecția Muzeului Județean Satu Mare*, în *Satu Mare - Studii și comunicări*, XIV, 1997, Editura Muzeului Sătmărean, p. 383-394; Corneliu Bucur (coord.), *op. cit.*; Georgeta Roșu, Ion Blăjan, *Cahle*, București, 2001

[28] Daniela Marcu Istrate, *Cahle din Transilvania...*, p. 172

[29] Nicolae Dunăre, *Colecția de cahle...*, p. 168; Kós Károly, *Népélet...*, p. 150

[30] Procedeu care pe lângă un rol decorativ avea și unul practic, de a mări termorezistența cahlelor. Daniela Marcu Istrate, *Cahle din Transilvania...*, p.27

decorul sobelor de cahle din locuințele celor bogați, în locuința țărănească, mult timp, pentru obținerea unui efect asemănător, în mod frecvent cahlele se văruiau. Paleta de culori redusă (roșu și albastru pentru cahlele văruite și verdele pentru cele smălțuite, în general) a făcut ca în cazul smălțuirii, pentru obținerea unor nuanțe mai deschise, cahlele să se vopsească (angobeze) pentru ca stratul de smalț, ce urma să le acopere, să capete tonalități cromatice mai variate. Procedeul avea și o importanță economică, stratul de vopsea nu lăsa ca smaltul (extrem de scump la început) să pătrundă între porii piesei și ca atare cantitatea de smalț necesară (pentru smălțuirea unei piese) devenea mai mică[31].

B. Mărturii materiale și documentare

Cele mai vechi indicii despre întrebuințarea cahlelor în Țara Crișurilor ne sunt oferite de o serie de descoperiri arheologice făcute pe o seamă de șantiere de aici; la Voivozi (unde au fost scoase la iveală mai multe fragmente de cahle, inclusiv două întregi, datate cu precădere în a doua jumătate a secolului al XIV-lea și începutul secolului al XV-lea)[32] și la Oradea sau împrejurimi unde, fie pe șantierul cetății de aici[33], fie întâmplător (cu ocazia unor lucrări edilitare) au fost scose la iveală mai multe fragmente de cahle sau tipare de cahle (negative din lut) a căror datare poate începe cam tot din această perioadă[34]. Utilizarea timpurie a cahlelor în acest areal este, de altfel, justificată și prin prezența unor piese de acest fel în colecția unor muzee din apropiere[35].

---

[31] Kós Károly, *Népélet...*, p. 148

[32] R. Popa, D. Căpățînă, A. Lukács, *Cercetările arheologice de la Voivozi. Contribuții la istoria Bihorului în secolele XII-XV*, în *Crisia*, XVII, 1987, Oradea, p. 99

[33] În urma mai multor campanii de săpături arheologice au fost descoperite aici numeroase fragmente de cahle, databile din a doua jumătate a sec. al XIV-lea și până în sec. al XVIII-lea (cele mai multe fiind din sec. XVI-XVII). Se pare că centrul episcopal de aici ar fi încurajat o producție de cahle pentru uzul său direct. Adrian Andrei Rusu și colab., *op, cit.*, p. 121-130

[34] Doina Ignat, Doru Marta, *Cuptoare medievale de ars ceramică descoperite în Oradea - Piața Unirii*, în *Crisia*, XXXIV, Oradea, 2004, p. 88-91; Adrian Andrei Rusu, *Cahle din Transilvania II*, în *Arheologia medievală*, I, Reșița, 1996, p. 125-126; Sorin Bulzan, Călin Ghemiș, Gruia Fazecas, *Săpăturile de salvare de la Oradea - punctul Salca "Pepinieră"*, în *Crisia*, XXX, Oradea, 2000, p. 86-87; Ioan Crișan, Imre Zuh, *Cercetări arheologice de salvare de la Salonta (jud. Bihor)*, în *Crisia*, XXXI, Oradea, 2001, p. 59

[35] Hurezan Pascu, Szatmári Imre, *Colecția de cahle și de ochiuri de cahlă din evul mediu târziu a muzeului din Arad*, în *Ziridava*, XXI, Arad, 1998, p. 84-90; Elena Muscă, *Cahle medievale în depozitele Muzeului Județean de Istorie și Artă Zalău*, în *Acta Musei Porolissensis*, XVI, Zalău, 1992, p. 375-381; Tóth Zoltán, *Cahle din colecția Muzeului Județean Satu Mare*, în *Satu Mare - studii și comunicări*, XIV, 1997, Editura Muzeului Sătmărean, p. 383-394; Adrian Andrei Rusu, *Cahle din Transilvania I*, în *Ziridava*, XIX-XX, Arad, 1996, p. 147-148; Daniela Marcu-Istrate, *Cahle medievale din Transilvania. Colecția Muzeului Național de Istorie a Transilvaniei din Cluj-Napoca*, în *Satu Mare. Studii și Comunicări*, seria Arheologie, XVII-XXI/I, 2000-2004, Satu Mare, 2004 (în continuare Daniela Marcu-Istrate, *Cahle medievale ...*), p. 121-185; Corneliu Bucur (coord.), *op. cit.*; Karla Roșca, Károly Fulöp, *op. cit.*, p. 237-243

Răspândirea cahlelor în zonă este bine certificată și prin o serie de mențiuni documentare. Cea mai veche este din anul 1600, când cu prilejul unui inventar făcut topitoriei din Poiana (jud. Bihor) apare amintit și un cuptor verde, care, după unii specialiști, ar fi din cahle[36]. Însă cu o mai mare certitudine asemenea piese apar menționate în anul 1704 când documentele amintesc despre existența la Beiuș a unei sobe făcută din cahle verzi smălțuite, sobă care la acea dată se afla în una din clădirile ce aparțineau castelului nobiliar (seniorial) din localitate[37]. Însemnările devin, cu timpul, din ce în ce mai exacte. În 1760, de exemplu, un olar din Oradea-Olosig, Tarczaly Janos, apare trecut frecvent cu numele pe mai multe chitanțe emise de Episcopia romano-catolică din Oradea ca primind anumite sume de bani pentru construirea de cuptoare și sobe în diverse locații ale domeniului, dintre care trei sunt menționate expres ca fiind din cahle (două din cîte 72 de bucăți, iar una din 66 de bucăți)[38]. Un an mai târziu, la 28 septembrie 1761, i se plătea, de astă dată de către provizoratul Beiuș al aceleiași episcopii, lui Szilagyi Janos, olar din Beiuș, suma de 25 florini renani și 10 creițari pentru construirea mai multor sobe, dintre care una, pentru Parohia din Beiuș, din cahle verzi[39]. În mod similar, în 1810, pentru prestarea unor lucrări de acest fel pentru domeniul din Oradea, Nagy Mihaly, din Oradea-Olosig, se semna, pe chitanța prin care își ridica cei 83 de florini renani, alături de nume și cu meseria sa de "kályhás mester" (meșter sobar)[40]. Se pare că acesta era un meseriaș destul de renumit din moment ce mai construiește în aceeași perioadă încă trei sobe pentru provizoratul Beliu (una pentru Parohia din localitate, două pentru alte edificii din șpanatul Ucuriș) pentru care era plătit în 26 noiembrie 1810 cu suma de 150 de florini renani[41]. Situație în care se afla și olarul Silagy Marton din Oradea care în perioada 1827-1834 repară si face mai multe sobe, inclusiv din "cahle verzi", pentru anumite edificii ale Episcopiei greco-catolice din Oradea[42]. Un asemenea prestigiu dobândesc la un moment dat și anumiți olari din Cărpinet. Hoza Mihaly, spre exemplu, primea în 15 septembrie 1836 pentru construirea a două "sobe verzi" în provizoratul Vașcău suma de 30 florini; situația se repetă

[36]Maria Bocșe, *Continuitate multimilenară în arta ceramicii din vestul României*, în *Anuarul Muzeului Etnografic al Transilvaniei*, 1997, (serie nouă), Cluj Napoca, (în continuare, Maria Bocșe, *Continuitate...*), p. 85-86

[37]Kós Károly, *Népélet...*, p. 168

[38]Arhivele Naționale ale României - Direcția Bihor, *Fondul Episcopiei romano-catolice Oradea*, inv. 256, *Acte economice*, dosar 30, fila 418-422

[39]*Ibidem*, dosar 1590, fila 54

[40]*Ibidem*, dosar 71, fila 475

[41]*Ibidem*, dosar 1668, fila 250

[42]Idem, *Fondul Episcopiei greco-catolice Oradea*, inv. 881, rola 865, dosar 424, fila 83, 95

și în cazul lui Koszaros Janos la 19 septembrie, iar ceva mai târziu, la 4 decembrie, Hoza Toagyer încasa și el pentru o astfel de sobă, construită de astă dată în unul din edificiile din Băița ale aceluiași provizorat, suma de 16 florini. Mai mult, de la unul dintre acești olari, Hoza Mihaly, ca o dovadă a gradului de dezvoltare atins de această îndeletnicire în Cărpinet, însăși autoritățile provizoratului cumpără în acest an cahle pentru 2 sobe, plătind pentru ele, alături de alte servicii (inclusiv transportul), suma de 70 de florini și 18 creițari[43].

Drept urmare, în condițiile creșterii cererii, începând cu secolul al XVIII–lea și mai ales cu cel al XIX-lea[44] în unele sate din zonă, renumite în arta modelării lutului - Vadu Crișului[45], Leheceni, Lelești, Valea Neagră de Jos, Cărpinet, Criștioru de Jos (jud. Bihor), Târnăvița (jud. Arad)[46] - se dezvoltă din ce în ce mai mult și o asemenea îndeletnicire. Pe lângă aceste sate, la nivelul secolului al XVIII –lea, mai apar menționate ca producătoare de "oale, cahle și alte produse ceramice" localitățile: Hășmaș, Beliu, Cermei, Tileagd, Tinca, Salonta[47].

La un moment dat (sec. XIX - primele decenii ale sec. al XX-lea) din rândul centrelor tradiționale de olărit din Crișana sau din imediata apropiere vor fi amintite pentru producția lor de cahle mai multe localități: Lelești, Cărpinet, Valea Neagră de Jos, Criștior, Leheceni (jud. Bihor), Târnăvița (jud. Arad)[48], Beiuș, Vadu Crișului, Salonta (jud. Bihor), Almașu (jud. Sălaj)· Huedin, Călata (jud. Cluj)[49], Oradea[50], Zalău, Deja, Buciumi (jud. Sălaj)[51] și pentru o scurtă perioadă Ineu (jud. Arad)[52]. În unele dintre acestea, olarii încep să se reprofileze treptat, orientându-și activitatea spre producția de cahle. Spre exemplu, la Salonta, în 1906, cei 5 meșteri olari de aici se ocupau în mică măsură cu făcutul cahlelor[53], în timp ce la Oradea, tot cam în această perioadă, se observă chiar o oarecare specializare a olarilor în meseria de sobar (făcutul și montatul sobelor din cahle). Dacă în 1897 aceștia apar încă

[43] *Ibidem,* dosar 1944, fila 282, 296-298

[44] Nicolae Dunăre, *Colecția de cahle...*, p. 160; Maria Bocșe, *Continuitate....*, p. 86

[45] Borovszky Samu, *Bihar vármegye és Nagyvárad*, Budapest, 1901, p. 28

[46] Nicolae Dunăre, *Colecția de cahle...*, p. 166; Idem, *Trei centre...*, p. 122

[47] Ioan Godea, *Caracteristici ale culturii populare din Bihor*, București, 1977 (în continuare, Ioan Godea, *Caracteristici...*), p. 123

[48] Nicolae Dunăre, *Colecția de cahle...*, p. 166; Idem, *Trei centre...*, p. 122

[49] Kós Károly, *Népélet...*, p. 168

[50] Tereza Mozeș, *Considerații privind istoricul olăritului din Oradea*, în *Biharea*, X, Oradea, 1982, p. 131-135

[51] Kós Károly, *Ceramica populară din Deja-Sălaj*, în *Studii de etnografie*, Editura Kriterion, București, 1999 (în continuare Kós Károly, *Ceramica populară...*), p. 126-127

[52] Toth Susana, *Ceramica de Ineu în colecția Muzeului Țării Crișurilor*, în *Biharea*, IX, Oradea, 1981, p. 120

[53] Kós Károly, *Népélet...*, p. 168

menționați împreună cu olarii, mai târziu, în 1904, cei 4 sobari existenți vor fi menționați separat, pentru ca, în 1912, numărul lor să crească vertiginos, ajungând la 8. Concurența celor două "fabrici de teracotă" înființate pe parcurs la Oradea, cât și a sobelor importate, face ca acest meșteșug să fie abandonat treptat de foștii meșteri olari[54]. O dovadă a unei atare situații ar putea fi ilustrată și prin "evoluția" unui atelier din Oradea care a aparținut unei familii de olari renumiți de aici (Lévai), care avea în 1929 încă un cuptor special pentru arderea cahlelor (cu o capacitate de 6 m^3), pentru ca mai târziu, în 1962, acesta, datorită neutilizării, să ajungă a fi demolat[55].

În majoritatea localităților în care meșteșugul cahlelor a fost prezent, odată cu apariția sobelor de fontă (de tuci) și sub "presiunea" din ce în ce mai mare a factorilor moderni, funcțiile vechilor sobe din cahle (iluminat, gătit, iar la orașe și de încălzit) vor fi preluate de alte instalații mult mai performante (iluminatul electric, mașinile de gătit, încălzirea termică etc.). Această substituire funcțională va duce în mare măsură la dispariția vechilor sobe de cahle. Menținerea în uz până astăzi a sobelor smălțuite de teracotă, adaptate structural și funcțional noilor funcții (de încălzire, decorativă și mai rar de gătit), a contribuit și la dezvoltarea unor "întreprinderi" de profil (cum sunt cele de la Vadu Crișului și Beliu sau mai nou mici ateliere la Gheghie, Luncșoara etc.) în care noile tehnici le-au suprimat în bună parte pe cele vechi, rupându-se în mare parte orice legătură cu trecutul.

Datorită anumitor caracteristici, exprimate și în unele lucrări de specialitate, cunoaștem despre cahlele folosite la construcția sobelor (instalații cunoscute în zonă sub nume diferite: "caminiță", "camniță de căhăli", "sobă de caihe", cameniță etc.)[56] anumite particularități. De exemplu, cele care erau confecționate la Vadu Crișului erau nesmălțuite și realizate dintr-un lut specific zonei (din a cărui compoziție lipsea oxidul de fier), fapt pentru care, după ardere, la fel ca și ceramica de aici, primeau o culoare albă și se utilizau mai mult doar văruite. În schimb cele de la Salonta, pentru a avea nuanțe mai deschise, erau vopsite (angobate) înainte de smălțuire. Tot aici, pentru amplificarea rolului decorativ al cahlelor se obișnuia uneori ca motivele care ieșeau în relief să fie vopsite într-o altă culoare decât cea a fondului verde smălțuit[57]. În timp ce la Târnăvița, pe Crișul Alb - unde acest meșteșug ajunge la un grad destul de înalt de perfecțiune

[54]Tereza Mozeș, *op. cit.*, p. 131-132

[55]Toth Susana, *Contribuții la cunoașterea meșteșugurilor din Bihor. O familie veche de olari orădeni*, în *Contribuții la cunoașterea etnografiei din Țara Crișurilor*, 10, Oradea, 1971, p. 119

[56]Nicolae Dunăre, *Colecția de cahle...*, p. 163-164; Georgeta Stoica, *op. cit.*, p. 142; Informație, Oancea Ioan, n. 1924, Budureasa, nr. 301, jud. Bihor; Bocșe Crișan, n. 1946, Leheceni, nr. 24, jud. Bihor

[57]Kós Károly, *Népélet...*, p. 168

tehnică și artistică, fiind semne că în acest centru rural s-ar fi utilizat pe scară largă și tiparul de gips - cahlele realizate (cel puțin la mijlocul secolului XX) aveau o cromatică destul de variată pusă în evidență, în special, de nuanțele de smalț folosite (verde închis, verde deschis, cafeniu închis, cafeniu deschis etc.)[58]. Este localitatea care alături de alte două centre românești aflate la poalele Munților Apuseni (Cărpinet și Lelești) a asigurat mult timp o bună parte din necesarul de cahle al populației din zonă[59].

C. Caracteristici și particularități ale centrelor de producție

În cea mai mare parte cahlele aflate în colecția secției de etnografie a Muzeului Țării Crișurilor au fost realizate în centrele de olărit din zonă.

Lelești: piesele confecționate în acest centru, cel mai important de ceramică nesmălțuită din Bihor[60], sunt realizate dintr-o pastă roșiatică ceva mai fină, au pereții subțiri și sunt de formă relativ pătrată. Câmpul ornamental al acestora prezintă o compoziție alcătuită din mai multe motive florale sau stelare, mult stilizate, încadrate de linii ondulate și drepte ce se unesc sub o formă cvasioctogonală (tip medalion). Datorită grosimii liniilor, decorul are, în ansamblu, aspect de structură metalică forjată. De fapt acestă compoziție, redată aici într-o formă mai simplificată, este una destul de răspândită, întâlnită frecvent și în alte zone[61], a cărei legături cu decorul cahlelor de inspirație habană (sub formă de "zăbrele" sau "gratii") nu pot fi neglijate[62]. Cahlele au fost turnate, până după primul război mondial când se pare că și încetează aici această activitate, în tipare de lemn (lucrate în principal de meșteri lemnari din Ferice sau Budureasa)[63], a căror negativ era excizat, utilizându-se adesea un instrumentar destul de rudimentar (inclusiv briceag)[64].

Preponderent cahlele sunt nesmălțuite, doar că unele dintre ele mai poartă urme de vopsea sau var (roșu ori albastru) date de gospodine, tocmai pentru suplinirea acestui neajuns.

Nici una dintre cahle nu este datată sau micasată, doar că unele au pe dosul feței câte un semn în formă de "X", folosit probabil de meșter pentru a le evidenția într-un anume scop.

[58]Nicolae Dunăre, *Colecția de cahle...*, p. 162

[59]Idem, *Trei centre...*, p. 122

[60]*Ibidem*

[61]Daniela Marcu-Istrate, *Cahle medievale...*, p. 178 (fig. 4); Kós Károly, *Népélet...*, p. 154, 181, 186 (fig. 40, 41, 174, 204)

[62]Feld István, *op. cit.*, p. 45

[63]Tancred Bănățeanu, *Ceramica populară din zona Bihor (Regiunea Crișana)*, în *Anuarul Muzeului de Etnografie al Transilvaniei pe anii 1961-1964*, Cluj, 1966 (în continuare Tancred Bănățeanu, *Ceramica populară...*), p. 148; Idem, *Arta populară în sate specializate din sudul raionului Beiuș, Regiunea Oradea*, în *Studii și cercetări de istoria artei*, nr-1-2, 1954, p. 35; Nicolae Dunăre, *Trei centre...*, p. 122

[64]Paul Petrescu, Georgeta Stoica, *Dicționar de artă populară*, București, 1997, p. 118

Forma relativ pătrată a cahlelor produse la Lelești, lipsa unor transformări ulterioare, ar putea fi o dovadă a vechimii practicării acestui meșteșug în localitate. S-ar putea ca acesta să fi ajuns în localitate odată cu îndeletnicirea olăritului, care, conform unor mențiuni, ar fi fost adus aici după anul 1800 de un flăcău ce a fost mult timp slugă în Leheceni și Cărpinet[65]. Și cum în anumite situații elementele de arhaicitate se păstrează mai bine la periferie sau în centrele de "imigrație" decât în cele ale "zonelor sursă" de unde au provenit, ceramica de Lelești, prin formele și ornamentele ei, pare a fi un exemplu în acest sens.

Totuși, cu o atare proveniență au fost acreditate și alte piese[66] (nr. inv. 11241, 11247, 11251, 11253, 11255, 11262) care din punct de vedere ornamental se aseamănă mult cu cele descrise mai sus (motive stelare încadrate în medalioane romboidale), doar că sunt redate prin linii mai puțin pregnante, iar morfologic se diferențiază cumva de acestea (formă mare, pereți groși, smălțuite parțial sau integral). Faptul că sunt smălțuite într-un mod destul de stângaci, uneori chiar cu două tipuri de smalț, unul mai diluat (verde-maroniu), altul mai concentrat (verde închis - prezent mai mult sub formă de pete) ar putea fi considerat o încercare a unora care nu cunoșteau tainele acestei tehnici, cum știm că erau și cei din Lelești. Situația este cumva asemănătoare și în cazul altor două piese (nr. inv. 11244 și 11258) care, deși au fost atribuite acestui centru, prezintă anumite similitudini cu cele confecționate la Cărpinet (ca formă și decor).

Cărpinet – este un cunoscut centru de ceramică unde s-a produs atât ceramică nesmălțuită cât și smălțuită. Piesele provenite din acest centru, în mare măsură smălțuite sau parțial smălțuite[67], au pereții mai groși, sunt mai masive și mai grele decât cele din Lelești. Cahlele de aici, prezente în colecția muzeului, sunt de o formă predominant dreptunghiulară și au, în general, o ornamentație compozită.

Cel mai frecvent întâlnite sunt cahlele care au dispus în centru un motiv geometric, sub formă de rozetă, ce se continuă spre latura superioară a feței cu trei lujeri, unul central (înfrunzit) și doi laterali (îmbobociți). Tipul acesta de piese sunt dublu datate: la baza rozetei apare imprimat anul 1900, iar ceva mai jos și mult mai stângaci realizat anul 1911 (probabil o reactualizare a datării), ceea ce ar pune în evidență durata de folosință a unui asemenea tipar. Prezența unui câmp ornamental asemănător (mult mai amplu redat) pe una din cahlele găsite de Kós Károly la Remetea, dar după el printre ultimele făcute de meșterii

[65]Tancred Bănățeanu, *Ceramica populară ...*, p. 143

[66]Barbu Ștefănescu, Florica Goina, *Piese etnografice din Zona Beiuș-Vașcău*, Muzeul Țării Crișurilor, Oradea, 1979, p. 154-164

[67]Nicolae Dunăre, *Trei centre...*, p.122

(maghiari) din Beiuș[68], ar putea fi o dovadă a răspândirii sale zonale. De fapt, ca structură și mod de distribuție acesta are multe elemente comune cu cel prezent pe unele cahle produse la mijlocul secolului al XIX-lea (1856) la Târnăvița[69].

Tot din acest centru mai provin și alte piese al căror câmp ornamental este dominat exclusiv de elemente fitomorfe. Acestea au un decor simplist redat de 4 lalele (cu câte 2 frunze fiecare) dispuse cruciform pe toată suprafața feței (cu tulpina spre centrul piesei și cu floarea spre mijlocul laturii opuse). După cifrele anului imprimat pe ele (1850) ar fi mult mai vechi decât primele.

Indiferent de forma ornamentelor, ambele tipuri de cahle (spre deosebire de cele din Lelești) sunt încadrate de chenare ce urmăresc la mică distanță (1-2 cm) laturile fețelor.

Printre piesele ce provin din acest centru sunt și unele de dimensiuni ceva mai mari și de o formă aproximativ pătrată. Cele 13 piese de acest fel, înregistrate sub același număr de inventar (12.597), multe datate 1850, au, cu câteva excepții, o compoziție ornamentală care are în centru un motiv geometric încadrat de patru ramuri (ce se unesc două câte două) sub formă de cunună.

Cahlele provenite din acest centru sunt, în general, smălțuite cu smalț verde de nuanțe diferite, iar materialul argilos din care au fost turnate, predominant în tipare de lemn, este ceva mai "zgrunțuros".

Hășmaș – amintit printre vechile centre cu producție ceramică (oale, cahle și alte produse) din zonă[70], motiv pentru care și piesele care provin de aici în colecția noastră "poartă" o oarecare doză de arhaism. Grosimea pereților și masivitatea cahlelor, chiar neglijența cu care au fost turnate în formă scot pe deplin în evidență acest lucru. Cu o formă relativ mare și pătrată, acestea prezintă o compoziție ornamentală, modelată în relief, cu un buton central încadrat într-un cerc cu contur stelat care se continuă spre mijlocul fiecărei laturi cu câte un peduncul, cei dinspre partea inferioară și superioară a feței fiind mărginiți de un motiv sub formă de lalea cu părțile terminale puternic striate. Întreg ansamblul ornamental este încadrat de un chenar dreptunghiular care prezintă la fiecare colț câte un mic motiv cruciform.

Piesele au fost turnate în tipare de lemn confecționate de meșterii locali. Un astfel de tipar, aflat în colecția noastră, va fi și obiectul prezentării noastre.

Unele dintre cahlele produse în acest centru (nr. inv. 6256, 6258) au fața micasată.

Practicarea olăritului în această localitate credem că nu este străină de necesitățile manufacturii de sticlă (oale pentru topit sticla, forme, cuptoare) care a funcționat în secolul

[68]Kós Károly, *Népélet...*, p. 166 (fig. 106)
[69]Nicolae Dunăre, *Colecția de cahle...*, p. 171 (fig. 7)
[70]Ioan Godea, *Caracteristici...*, p. 123

al XVIII-lea, pentru o bună bucată de vreme (1741-1773)[71], în hotarul acestei localități.

Oradea – cahlele provenite din acest centru în colecția noastră, surprinzător de puține la număr, nu sunt suficient de reprezentative pentru producția de aici. Concurența făcută meșterilor locali de cele două fabrici de teracotă care funcționau aici (a lui Schwarcz și a lui Rimanóczy Kálmán), dar și de sobele importate (din Cracovia și Ceske Budejovice) au făcut ca produsele de aici să aibă o calitate superioară[72]. Cele 7 cahle cu această proveniență (excluzând tiparele de cahle) sunt realizate după o tehnică nouă, de sorginte manufacturier-industrială, au o pastă ceva mai zgrunțuroasă și sunt modelate în tipare din gips. Redat într-un mod ce păstrează multe elemente de secession, decorul acestora este plasat în jurul unui punct central (de obicei un motiv fitomorf) în funcție de care este structurat întreg câmpul ornamental. Dacă se are în vedere că pe dosul unora dintre aceste piese (inv. 12.721, inv. 12.724) apare ștanțat numele fabricii și a proprietarului ei - *Rimanóczy Kálmán, Gyárából, Nagyváradon* (Fabrica lui Rimanóczy Kálmán din Oradea Mare), unul din marii arhitecți ai stilului secession de aici - o atare influență se explică de la sine. Indiferent de decor, cahlele confecționate aici au dimensiuni ceva mai reduse și o formă relativ pătrată. Pentru modelarea unor piese de aici a fost folosit ca material degresant și praful de calcar (nr. inv. 12.723, 12.725, 12.726, 12.727).

Dacă pentru turnarea cahlelor meșterii foloseau în trecut tipare din lemn, mai târziu, cu precădere în fabrici, se vor utiliza, ca semn al nivelului de perfecționare tehnică și artistică atins de acest meșteșug, pe scară largă tipare de gips. Cele patru tipare de gips provenite din acest centru aflate în colecția noastră (nr. inv. 12.728, 12.729, 12.730, 12.731) pot fi o dovadă a evoluției tehnicilor de turnare a cahlelor din centrul orădean.

Interesant este faptul că multe dintre piesele achiziționate din Oradea se aseamănă, uneori până la identificare, cu piese produse în centre din vecinătatea zonei noastre (*Almașu* - jud. Sălaj, *Huedin* și *Călata* - jud. Cluj)[73], fapt ce ne determină să considerăm că acesta ar fi și locul lor de origine. Prezența unor piese identice cu ale noastre, cărora li se cunoaște exact locul de producție, în colecția altor muzee din zonă[74], vine să întărească și mai mult

[71]Veronica Covaci, *Manufactura de sticlă de la Beliu în prima jumătate a secolului al XVIII-lea*, în *Crisia*, III, Oradea, 1973, p. 219; Idem, *Manufactura de sticlă de la Beliu în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea*, în *Crisia*, VI, Oradea, 1976, p. 75

[72]Borovszky Samu, *op. cit.*, p. 301

[73]Multe din piesele redate de Kós Károly (fig. 126, 138, 139, 140, 148, 149, 150, 153, 155, 156) sunt aproximativ identice cu unele din colecția noastră. Kós Károly, *Népélet...*, p. 172-178

[74]De exemplu, piesele cu nr. de inv. 7311 și 7306 din colecția noastră par a fi identice cu cele din colecția Muzeului din Satu Mare, prezentate într-un studiu ca provenind din Huedin (fig. 1) și Almaș (fig. 9). Tóth Zoltán, *op. cit.*, p. 383-394

această ipoteză. Ornamentația cahlelor de acest fel este constituită, în principal, din motive vegetale sau florale (vaza cu flori, laleaua etc.) și mai puțin din motive geometrice. Dar și atunci când acestea sunt prezente în câmpul ornamental încadrează, mai mult sub forma unor linii sau grupuri de segmente de linii (în zig-zag, punctate etc.), laturile feței și foarte rar sunt prezente într-o formă ceva mai complexă (mici rozete) ca părți constitutive ale ornamentului.

Marea diversitate a motivelor fitomorfe prezente pe aceste piese, formele sub care acestea se pot combina, face ca și câmpul ornamental al cahlelor să fie mult diversificat. Unele din aceste motive ornamentale considerate a fi de sorginte renascentistă (vaza cu flori, buchetul de flori, motivul cupei etc.) sunt redate parțial sau integral. În majoritatea cazurilor, câmpul ornamental al cahlelor este încadrat de un chenar constituit din diferite tipuri de linii (drepte, oblice, în zig-zag etc.). Unul cu totul aparte este cel al piesei cu numărul de inventar 7306 executat într-o tehnică deosebită (a solzilor de pește) "inventată" se pare de un renumit meșter din Almașu[75].

Multe dintre aceste piese au imprimate monograma producătorului (nr. inv. 7309, 7306, 7302), unele fiind chiar identice (ca formă, ornament, monogramă) cu cele ale altor piese din Almașu, Călata și Huedin prezentate de Kós Károly într-un studiu cu privire la dezvoltarea acestui meșteșug la populația maghiară din Transilvania. Dacă piesa cu numărul de inventar 7302 are același câmp ornamental și aceeași monogramă "*M. F.*", diferind doar anul fabricației (1882 în loc de 1865), cu cea prezentată de autorul menționat (în figura 148), considerată a fi produsă de un meșter (Muller Ferenc) din Almașu, în schimb piesa cu numărul de inv. 7306 este identică cu cea din fig. 153 prezentată în același studiu. Monograma acestei piese "*T. A.*", după autorul menționat, ar fi a lui Tihanyi Albert, un meșter de mare renume din Almaș care a adoptat mai multe motive de factură renascentistă[76]. De fapt această ultimă piesă (nr. inv. 7306) este singura din colecția noastră care are integrat în câmpul său ornamental un motiv zoomorf redat sub forma a două păsări ce "străjuiesc" o cupă (vază) cu flori.

Această asemănare frapantă a unor piese din colecția noastră (nr. inv. 7311, 7310, 7307, 7306, 7305, 7303, 7302, 7301) din punct de vedere a formei și a câmpului ornamental cu piese similare lucrate în centrele amintite conduce spre ideea unei atare origini.

Din această zonă avem în colecție și 3 piese micasate (nr. inv. 6900, 7301, 7309), ultima având imprimată într-un colț litera "*K*", drept monogramă.

Uneori pentru a fi mai ușor turnate în tipare de lemn se folosea o bucată de pânză pentru presarea lutului[77], ceea ce explică și prezența unor urme de textile pe dosul pieselor (nr. inv. 6899, 6900, 7304).

---

[75]Tehnică folosită pentru prima dată de Tihanyi Albert din Almașu, Kós Károly, *Népélet...*, p. 177-179, (fig. 153)

[76]*Ibidem*, p. 134-190

[77]Nicolae Dunăre, *Colecția de cahle...*, 168

În urma unei donații de dată recentă (în 2005) colecția noastră a mai fost întregită cu două tipare din gips de la *Beliu*. Ambele au un câmp ornamental compozit și au fost folosite până în anul 2004 la modelarea cahlelor plăci în atelierul din localitate.

Printre cahlele din colecția muzeului nostru se află și două, una smălțuită și alta nesmălțuită, care provin din *confiscările făcute la vamă* (inv. 6873, 6874). Una dintre acestea, cea smălțuită, atrage în mod deosebit atenția prin morfologia și ornamentica sa. De o formă dreptunghiulară cu mărimi ce depășesc restul pieselor din colecție, cahla are dispus pe întreaga suprafață a feței un coș cu flori și este dată cu smalț verde (pe alocuri exfoliat). Piesa (nr. inv. 6874) are imprimat în întregime (probabil) numele executantului (Szots Marton) și este datată (1842). Ca formă și structură a câmpului ornamental se aseamănă mult cu anumite piese produse la Târgu Secuiesc[78], ceea ce ar putea sugera un atare loc de origine. În schimb, cealaltă piesă (nr. inv. 6873) este nesmălțuită, are un decor simplist (sub forma unei ramuri cu frunze), este datată 1834 (ultimele două cifre redate întors) și nu i se cunoaște locul de proveniență.

Din păcate, o situație nu tocmai clară în privința locului de confecționare avem și în cazul celor mai vechi piese datate din colecția noastră (1816), care au un câmp ornamental asemănător cu al celor din Cărpinet (motiv central încadrat de 4 ramuri sub formă de cunună), fapt ce ne poate sugera chiar o atare proveniență, dar forma lor mai mare (ce contrastează cumva cu grosimea mică a pereților) și finețea pastei din care au fost modelate, le diferențiază de cele din Cărpinet, fapt ce ne face să fim mai circumspecți în această privință. Este și motivul pentru care locul de confecționare a acestora, la fel ca și în alte cazuri unde nu avem această certitudine, va fi pus de noi sub semnul întrebării.

Încercând să sintetizăm cele amintite mai sus, putem spune că din cele 148 de cahle aflate în colecția secției de etnografie a Muzeului Țării Crișurilor 70 sunt cahle plăci, 56 cahle colțar, 8 cahle speciale (3 de soclu și 5 de coronament), 6 hornuri sau burlane și 8 tipare de cahle (2 din lemn și 6 din gips). Din totalul acestora 89 sunt nesmălțuite (incluzând aici alături de cele 8 tipare de cahle, 37 de cahle-plăci, 33 de cahle colțar, 5 cahle speciale - 3 de soclu, 2 de coronament și 6 burlane), 6 sunt micasate (4 cahle-plăci, 2 cahle-colțar), 51 sunt smălțuite (28 de cahle-plăci, 20 de colțare și 3 cahle speciale - de coronament) și 2 parțial smălțuite (1 cahlă-placă, 1 cahlă-colțar), Dintre cele smălțuite, cu excepția a 5 piese (3 cahle și 2 colțare) confecționate la Oradea, în cazul cărora smaltul este de culoare maro, toate celelalte sunt smălțuite cu smalț de culare verde în tonalități diferite (de la verde-deschis, la verde-maroniu). În ceea ce privește locul de achiziție

[78]Kós Károly, *Népélet...*, p. 155 (fig. 46, 47)

a acestora 55 de bucăți provin din *Ferice* (23 cahle, 28 colțare, 4 hornuri), 30 din *Ștei* (14 cahle, 13 colțuri și 3 cahle speciale – coronament), toate de la colecționarul Roman Aurel Flutur, 24 din *Oradea* (18 cahle, 2 colțare și 4 tipare), 13 din *Vărzarii de Sus* (6 cahle, 6 colțare și un horn), 12 din *Hășmaș* – jud. Arad (2 cahle, 3 colțare, 5 cahle speciale – 3 de soclu și 2 de coronament - 2 tipare de cahle), 8 din *Lelești* (5 cahle și 3 colțare), 2 din *Bârsa* (tipare) – jud. Arad, 2 *confiscate la vamă* (cahle), 1 *din colecția veche a muzeului, 1 dintr-o colecție particulară (o cahlă-colțar) din Oradea* (a luiu Tereza Mozes) . Dintre acestea 73 au fost confecționate la Lelești (32 cahle, 36 colțare, 5 hornuri), 35 la *Cărpinet* (16 cahle, 15 colțare, 3 cahle speciale –coronament și un horn), 12 la *Hășmaș* (2 cahle, 3 colțare, 5 cahle speciale – 3 soclu și 2 coronament, 2 tipare de cahle), 11 la *Oradea* (5 cahle, 2 colțare și 4 tipare de gips), 2 la *Beliu* (tipare de gips), 4 la *Almașu* - jud. Sălaj, 3 la *Călata* și 5 la *Huedin* - jud. Cluj, 1 probabil la *Târgul Secuiesc*, iar în 2 cazuri (nr. inv. 6873, 7308) acest lucru este necunoscut. Referitor la perioada de confecționare, cele mai multe sunt produse în a doua jumătate a secolului al XIX-lea (89 de piese, aproximativ 60%), la începutul secolului al XX- lea - 11 piese, în prima jumătate a secolului al XIX- lea -10 piese, la mijlocul secolului al XIX-lea - 3 piese, în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea - 2 piese și la începutul secolului al XX-lea - 2 piese. Surprinzător este faptul, dacă avem în vedere că ne referim la obiecte etnografice, că dintre acestea numai puțin de 31 de piese sunt datate: 2 bucății în 1816, câte o bucată în 1821, 1834 și 1842, 13 bucății în 1850, câte o bucată 1854 și 1882, iar 11 bucății sunt dublu datate 1900-1911 (probabil o reactualizare a folosirii tiparului). În privința materialului și tehnicii folosite, cea mai mare parte dintre acestea au fost modelate în tipare de lemn (cazul cahlelor) și la roată (cazul hornurilor), mai puțin cele confecționate la Oradea, modelate în tipare de gips, iar ca material degresat s-a folosit preponderent nisip și doar în 7 cazuri (piesele confecționate în fabrica lui Rimanóczy Kalman din Oradea) a fost folosit și praful de calcar în acest scop. Uneori, pentru a fi mai ușor modelate în tipare, se folosea o bucată de pânză pentru presarea lutului, ceea ce explică și prezența unor urme de textile pe dosul a 3 piese (nr. inv. 6899, 6900, 7304).

Ca și particularități ale câmpului ornamental predomină compozițiile redate în stil geometric și naturalist - 96 de bucăți (geometric și floral - 31 de bucăți, geometric și stelar - 34 de bucăți, geometric și fitomorf - 30 de bucăți, fitomorf și zoomorf - 1 bucată), apoi fitomorf - 31 de bucăți, geometric - 9 bucăți, eclectic - 2 bucăți, iar nedecorate - 10 bucăți (3 cahle de soclu, 6 burlane și 1 tipar).

Unora dintre aceste piese li s-au adus o serie de "îmbunătățiri" pentru ca materialul de legătură (liantul) să aibă o aderență cât mai sporită la asamblarea sobelor. În acest scop, unele cahle au pe laturile ramei de asamblare, în 2-3 puncte, câte o mică adâncitură făcută cât timp materialul era

încă crud (nr. inv. 5967, 6256, 6257, 6258, 6259, 6260, 6261, 6262, 6263, 6264), iar altele au laturile ramelor de asamblare înclinate la un unghi de 45° (de obicei era de 90°), față de marginile dinspre dosul cahlei (nr. inv. 6900, 7301, 7302, 7303, 7304, 7308), tocmai pentru ca între laturile cahlelor să intre cât mai mult material de legătură. Tot în acest scop alte piese au fie mici suprafețe scobite la colțuri (nr. inv. 7309, 7310, 7311, 12597/ I-XI), fie găuri făcute pe laturile ramei de asamblare (nr. inv. 11244, 12721, 12722, 12723). Deși în acest ultim caz, mai nou, sunt date și alte explicații[79], credem totuși că, inițial, rolul acestora era de a lega mai bine cahlele unele de altele. La fel cum altele, pentru a ține mai bine umplutura de lut care constituie practic "peretele" interior al sobei[80], au, pe revers, câte un peduncul circular de 1-2 cm.

D. Tehnica de lucru

Confecționarea cahlelor nu diferă în mod substanțial de cea a făcutului de oale, mulți meșteri de cahle fiind olari sau la origine olari.

Pentru a fi mai rezistente la foc, cahlele erau confecționate dintr-un lut ceva mai slab, cu un conținut mai mare de siliciu însă mai puțin plastic și maleabil[81]. Deseori pentru a întruni asemenea calități acesta era degrasat, adică amestecat cu nisip (în funcție de granulația căruia pasta putea fi mai fină sau mai zgrunțuroasă) sau (mai sporadic) cu praf de calcar (cel mai adesea în mediul urban). Erau și cazuri când pentru a mări termorezistența pieselor se punea și sare în lut[82]. Materialul argilos era înmuiat, curățit, frământat și pregătit pentru a fi porționat pentru o cahlă. Pasta era divizată, de obicei, cu hârletul în bucăți cubice, aproximativ de forma tiparului, din care se tăiau apoi cu firul de sârmă fâșii mai înguste (de 1-2 degete grosime)[83]. În continuare, după ce în prealabil tiparul în care urmau a fi turnate cahlele era pregătit (uneori se presăra în el și puțin nisip ca materialul să nu se lipească de formă)[84], bucățile de lut erau bine presate în toate adâncițurile tiparului direct cu palma sau cu ajutorul unor unelte (lopățică, bucăți de pânză)[85] pentru ca modelul să se imprime

[79]Cum multe cahle au aceste orificii înfundate voit înainte de ardere se acreditează și ideea că au fost făcute doar pentru a manevra cahla la scoaterea din tipar și în timpul uscării. Daniela Marcu Istrate, *Cahle din Transilvania...*, p. 28

[80]*Ibidem*

[81]Cu cât argila era mai grasă (mai săracă în oxid de siliciu) cu atât era mai plastică și mai maleabilă, dar mai puțin rezistentă la foc. Florea Bobu Florescu, Tereza Mozes, *Arta populară din regiunea Crișana - Ceramica populară din regiunea Crișana*, Casa regională a Creației Populare Crișana, Oradea, 1967, p. 135-136

[82]Daniela Marcu Istrate, *Cahle din Transilvania...*, p. 25

[83]Kós Károly, *Népélet...*, p.147

[84]Daniela Marcu Istrate, *Cahle din Transilvania...*, p. 28; Kós Károly, *Ceramică populară...* , p. 128

[85]Paraschiva Victoria Batariuc, *op. cit.*, p. 72; Daniela Marcu Istrate, *Cahle din Transilvania...*, p. 27; Corneliu Bucur (coord.), *op. cit.*, p. 40

cât mai bine. În alte locuri (la Deja) se punea tiparul deasupra grămezii de lut, după dimensiunile căruia se despica o bucată (un calup) de lut de formă prismatică, care era tăiată apoi orizontal în felii subțiri, cât pentru o placă, cu un fir de sârmă; felii care, înainte de a fi presate în tipar, erau lăsate la zvântat "ca să nu fie prea lipicioase"[86]. Marginile care prin presare depășeau înălțimea formei erau tăiate și lipite perpendicular pe dosul plăcii, formând rama de asamblare a cahlei. Obținerea cahlelor de colț (cahle colțar) se făcea, în lipsa unor tipare specifice, prin adăugarea (lipirea) la cahla obișnuită, perpendicular pe una din laturi, a unei plăci cu lățimea cât jumătatea celei întregi. Legătura dintre fețe, în acest caz, era întărită și de rama de pe dosul piesei[87].

Pentru obținerea cahlelor micasate înainte de turnare se presăra în tipar praf sau bucățele de mică[88], care, prin compactarea lutului în formă, se imprimau pe fața cahlei.

Tiparele în care se turnau cahlele erau realizate, de obicei, dintr-un lemn cu fibră fină (paltin, tei, nuc, ulm, fag etc.) din care lutul presat se desprindea ușor[89], iar imprimarea ornamentelor era mai clară (nu apărea urma fibrelor de lemn). În funcție de posibilități, în acest scop, se puteau folosi și tipare din piatră, lut, metal[90] sau gips. De remarcat că, indiferent de materialul din care era confecționat, tiparul trebuia confecționat mai mare, deoarece orice produs ceramic în urma uscării și arderii își reducea dimensiunea cu aproximativ 15-30% din mărimea inițială[91], lucru, de altfel, bine cunoscut de olari.

După turnare cahlele erau puse la uscat în condiții asemănătoare cu cele ale vaselor de ceramică de uz general. Deși mai puțin sensibile ca acestea, datorită nisipului din compoziție, grija predominantă era ca uscarea acestora să fie făcută, mai ales în primele zile, în lipsa acțiunii directe a soarelui și a vântului. În cazul în care se angobau (adică date integral sau parțial cu o vopsea obținută dintr-o humă albă) acest lucru se făcea într-o anume etapă a uscării, la 2-3 zile de la data modelării, când o bună parte din apa impregnată în corpul acestora se evapora.

Odată uscate cahlele erau aranjate în cuptor și arse ca oricare alt produs ceramic. Cele care se doreau a fi smălțuite, după ce erau date cu smalț erau arse a doua oară[92]. Ulterior, printr-o tehnică adecvată ce se baza pe folosirea unui lut ceva mai tare,

[86]Kós Károly, *Ceramică populară...*, p. 127

[87]*Ibidem*, p. 128; Daniela Marcu Istrate, *Cahle din Transilvania...*, p. 27

[88]Daniela Marcu Istrate, *Cahle din Transilvania...*, p. 27

[89]Kós Károly, *Népélet ...*, p. 147-148; Corneliu Bucur (coord.), *op. cit.*, p. 40

[90]Daniela Marcu Istrate, *Cahle din Transilvania...*, p. 32-33

[91] Paraschiva Victoria Batariuc, *op. cit.*, p. 76; Daniela Marcu Istrate, *Cahle din Transilvania...*, p. 33

[92]Kós Károly, *Ceramica populară...*, p. 128; Daniela Marcu Istrate, *Cahle din Transilvania...*, p. 30

cahlele se dădeau cu smalț de la început, fără a mai fi arse odată în prealabil. Cu preponderență se folosea smaltul verde pentru a cărui obținere se adăuga, la suspensia inițială, formată dintr-un amestec de apă, nisip cuarțos și litargă (oxid de plumb), o anumită cantitate de oxid de cupru.

Metodologia de prezentare

Pentru a reda într-o formă ordonată și într-o succesiune logică caracteristicile de bază ale pieselor, ordonarea acestora se va face în funcție de rolul jucat de ele în structura sobei, de la cahlă simplă (placă), cahlă colțar, cahlă specială (pentru soclu sau coronament), burlane (hornuri), până la tipare de cahlă, ca elemente de referință a producerii acestora. În cadrul acestor categorii funcționale, piesele vor fi grupate mai apoi după felul lor (nesmălțuite, micasate, smălțuite) și tipologia câmpului ornamental (decorului). Fiecare piesă va fi prezentată respectând un anumit model (fișă de catalog) care va avea în vedere o serie de parametri, în mare măsură aceeași ca și pe fișele analitice de evidență, pe baza cărora să se poată evidenția particularitățile acesteia. Faptul că se va insista mai mult asupra descrierii pieselor (morfologice și ornamentale) poate fi o dovadă în acest sens.

Fișa de catalog după care fiecare piesă va fi prezentată cuprinde: denumirea literară și populară (trecută în paranteză, unde este cazul), locul de achiziție, locul de confecționare sau proveniență, anul sau perioada confecționării, material, tehnica de confecționare, descrierea morfologică, descrierea câmpului ornamental, dimensiuni, număr de inventar, bibliografie. În cazul pieselor intrate în muzeu în urma unei achiziții de la un colecționar din zonă (Roman Aurel Flutur), unde cunoaștem și locul de cumpărare al acestora, menționăm atât numele colecționarului de la care s-a făcut achiziția cât și a persoanei de la care a fost cumpărat obiectul (ca loc de proveniență).

Pentru ca fiecare piesă să fie prezentată în mod separat a fost necesar, ca pentru două numere de inventar (8065 și 12597) sub care erau înregistrate mai multe piese, să adoptăm o numerotare convențională dată prin renumerotarea acestor piese cu propriul lor număr de inventar, la care s-a adăugat un număr de ordine. Așa se face că vom avea piese cu număr de inventar de la 8065/I până la 8065/VI și de la 12.597/I la 12.597/XIII.

În mod similar a fost nevoie să se facă o astfel de numerotare și pentru cele 36 de piese, părți componente ale unei sobe (camnițe) reconstituite într-o sală din cadrul expoziției de etnografie a muzeului nostru (în interiorul din satul Pietroasa), care apar înregistrate sub același număr de inventar (6450). În acest caz fiecare piesă va purta pe lângă numărul de inventar respectiv și un anumit număr de ordine (de la 6450/1 la 6450/36), începând de la partea inferioară (cu colțul din dreapta) și de la stânga spre dreapta, terminând cu ultima piesă a sobei (burlanul).

Tot așa două piese (tiparul - nr. inv. 5993 și rama acestuia - nr. inv. 5994) care deși împreună formează un singur obiect, datorită faptului că au fost înregistrate cu numere de inventar distincte, vor fi prezentate de noi în mod separat.

Din dorința de a include în lucrarea noastră toate cahlele aflate momentan (în 2008) în colecția secției de etnografie a Muzeului Țării Crișurilor, anumite piese vor fi prezentate aici chiar dacă sunt dederiorate sau incomplete (nr. inv. 6172, 8065/I, 8065/IV, 11255, 11264, 6171, 8065/II, 6258, 11263, 5616, 6185, 7820, 12597/XIII).

Pentru a furniza cât mai multe informații despre piese fiecare vor fi prezentate în același mod, punându-se accent pe descrierea lor, inclusiv la nivelul părților componente: față (sau față mare, față mică și muchie în cazul cahlelor colțar) și dos. Cu toate că în cazul cahlelor turnate în același tipar diferențierile sunt extrem de slab evidențiate, totuși pregătirea tiparului în vederea turnării, uzura tiparului și nu în ultimul rând gradul de presare a lutului în tipar (mai apăsat sau mai puțin apăsat) influențau direct calitatea imprimării. Ca atare fiecare piesă în funcție de claritatea ornamentelor imprimate va purta și o serie de particularități, care, scoase în evidență, pot fi indicii de bază pentru diferențierea pieselor turnate chiar în același tipar. Este, de fapt, soluția la care am recurs și noi pentru a diferenția astfel de obiecte și a scoate cât mai bine în evidență caracteristicile fiecărei piese. Drept urmare vom folosi pentru piesele cu același câmp ornamental aceeași descriere (aceeași termeni), punctând doar particularitățile prin care piesa se deosebește de cahlele cu același câmp ornamental. Totuși, în cazul unor serii mai mari de piese (peste 10), pentru a evita anumite repetări inutile, mai ales în privința câmpului ornamental, vom menționa doar caracteristicile care individualizează acel obiect, iar pentru restul descrierii vom face trimitere (printr-un asterix) la piesa cu care decorul acesteia se aseamănă ca și dispunere și compoziție ornamentală.

Din cele 148 de piese ce urmează să le prezentăm în continuare, 29 au mai fost cuprinse într-o lucrare cu caracter similar[93], fapt ce va fi menționat ca atare, sub formă de trimitere bibliografică, la finalul descrierii obiectelor respective.

[93]Barbu Ștefănescu, Florica Goina, *op. cit.*, p. 154-164

Tiles from Crisana

Summary

This work presents, as a catalogue, a number of 148 tiles from the Ethnography Department of the Cris County Museum, pieces, which in the past, were used for building and arranging the heating equipment.

In the first part are outlined the most important aspects regarding the evolution of the heating systems and the individualization of the stoves in Crișana. In this sense a special importance is accorded to the evidences regarding the spreading of the flues in Transylvania and the evolution of the main features of these pieces (form, ornaments, colour etc.)

The features and the special features of the flues production centers is another problem that is widely exposed. The main production centers (Lelești, Cărpinet, Hășmaș, Oradea etc.) are presented depending on the produced pieces. As a rule, the technique used to obtain the pieces is somehow the same (moulding in wooden shape).

An important question, which was had in view in this first part, was the work methodology. The main identification parameters (the literary or the popular name, the origin place, the manufacturing place, the date or the period of manufacturing, the manufacturing technique, the morphological description, the description of the ornamental field, sizes, inventory number ascribed in collection) were selected so that they render back as well as possible the complete image of the piece.

The first part of this paperwork is the catalogue, which presents each piece with its description and photography. The tiles are classified in accordance with its function in the heating system (from simple tile to stove-pipe chimney or rain-pipe).

IOAN
GOMAN

Des terres cuites de Crisana

Résumé

L'ouvrage ci-dessous présente 148 pièces, sous la forme d'un catalogue, de la collection de la Section d'Ethnographie du Musée du Pays des Cris, utilisées jadis pour la construction et l'aménagement des installation de chauffage.

Dans la première partie on a souligné les principaux aspects concernant l'évolution des systèmes de chauffage et l'individualisation du poêle de terre cuite en Crisana. Dans ce sens une importance particulière est accordée aux témoignages concernant la diffusion des terres cuites en Transylvanie et l'évolution des principales caractéristiques de ces pièces (forme, ornements, couleur etc.).

Un autre problème traîté en détail sont les caractéristiques et les particularités des centres de production des terres cuites. Les principaux centres de production (Lelesti, Carpinet, Hasmas, Oradea etc.) sont présentés tenant compte des caractéristiques des pièces produites. En général, la technique de la production des pièces est la même (moulées en moule de bois), des diférences majeures étant dans les formes et les dimensions des terres cuites, la richesse des ornements, l'émaillage, la couleur de l'émail etc.

Un problème important qu'on a eu en vue dans cette première partie a été celui de la méthodologie de travail. Les principaux paramètres d'identification (la dénomination littéraire et populaire, le lieu de provenance, le lieu de confection, l'année et la période de la confection, la technique de confection, la description des ornements, les dimensions, le nombre d'inventaire dans la collection) ont été choisis pour reproduire en tant que possible l'image de la pièce.

La partie la plus consistente de l'ouvrage, le catalogue proprement-dit, présente chaque pièce avec sa description et sa photographie, les pièces étant organisées en fonction de leur rôle fonctionnel dans l'instalation de chauffage (à partir des terres cuites simples jusqu'aux tuyaux).

Abrevieri

bibl.	- bibliografie
colec.	- colecționar
D	- diametrul mare
d	- diametrul mic
h	- înălțime
L	- lungime
LM	- lungimea laturii mari
Lm	- lungimea laturii mici
l	- lățime
lM	- lățimea feței mari
lm	- lățimea feței mici
nr. inv.	- număr de inventar
Ștefănescu, B., Goina, Fl., *Piese etnografice...*	- Barbu Ștefănescu, Florica Goina, *Piese etnografice din zona Beiuș-Vașcău,* Muzeul Țării Crișurilor, Oradea, 1979

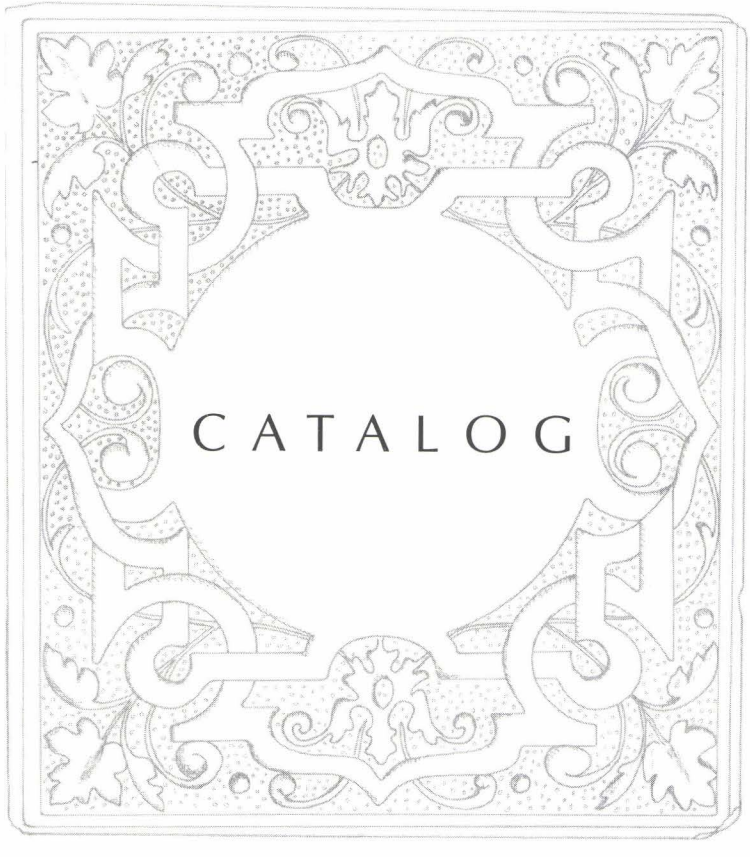
CATALOG

IOAN
GOMAN

1.1.

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1969 de la Pirte Gheorghe din Lelești;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- formă pătrată, pastă fină, pereți subțiri;
- culoare cărămizie;
- fața prezintă o compoziție ornamentală, modelată în relief, alcătuită din 10 motive florale (din care doar 5 imprimate complet) încadrate de 4 linii ondulate, cu dublu contur, care se grupează două câte două sub o formă elipsoidală, alcătuind mici medalioane, dispuse pe întreaga suprafață a cahlei; unite prin scurte segmente de linii la sinuozități, aceste forme elipsoidale au pe ansamblu aspect de structură metalică forjată;
- dosul se continuă în dreptul fiecărei laturi cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei;
- L: 25 cm; l: 24,5 cm;
- nr. inv. 5436

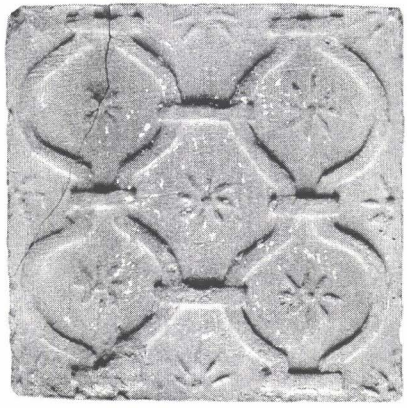

1.2.

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1969 de la Pirte Gheorghe din Lelești;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- formă pătrată, pastă fină, pereți subțiri;
- culoare cărămizie, urme de var alb;
- fața prezintă o compoziție ornamentală, modelată în relief, alcătuită din 10 motive florale (din care doar 5 imprimate complet), încadrate de linii ondulate și drepte care se unesc sub forma unor medalioane cvasioctogonale cu aspect de structură metalică forjată; unul dintre colțurile feței este fisurat;
- dosul se continuă în dreptul fiecărei laturi cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei;
- L: 27 cm; l: 27 cm
- nr. inv. 5438

1.3.

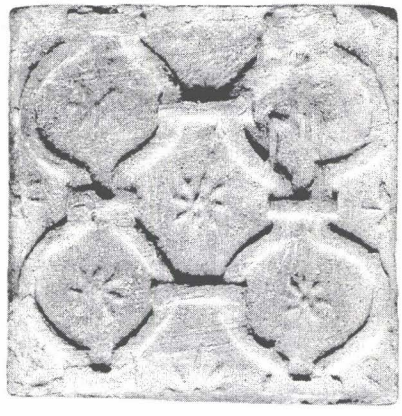

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1970 de la Bonchiș Sabin din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- formă pătrată, pereți subțiri, slab finisată;
- culoare brun-roșcată, urme de var albastru (ultramarin) și alb;
- câmpul ornamental* al feței prezintă o compoziție alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și 5 motive florale (doar 3 ceva mai bine imprimate);
- L: 26,5 cm; l: 26 cm;
- nr. inv. 6166

1.4.

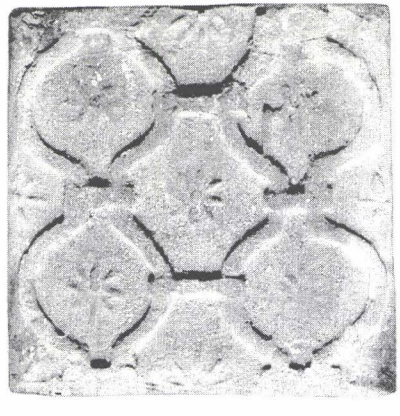

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1970 de la Bonchiș Sabin din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- formă pătrată, pastă fină, pereți subțiri, slab finisată;
- culoare brun-roșcată, urme de var albastru (ultramarin) și alb;
- câmpul ornamental* al feței prezintă o compoziție alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și 7 motive florale (4 mai slab imprimate); din timpul confecționării piesa are pe una dintre laturi o fisură de aproximativ 4 cm, iar pe ansamblu prezintă mici ondulații;
- L: 26,5 cm; l: 26 cm;
- nr. inv. 6167

* dispunerea și compoziția ornamentală a piesei (față și dos) este identică cu cea de la poziția 1.2.

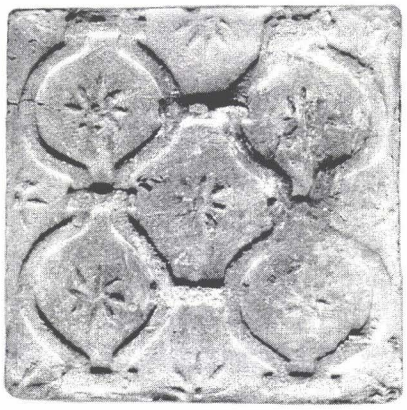

1.5.

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1970 de la Bonchiș Sabin din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- formă pătrată, pereți subțiri, slab finisată;
- culoare brun-roșcată;
- câmpul ornamental* al feței prezintă o compoziție alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și 8 motive florale (doar 3 imprimate complet);
- L: 27 cm; l: 26,5 cm;
- nr. inv. 6168

1.6.

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1970 de la Bonchiș Sabin din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- formă pătrată, pastă fină, pereți subțiri;
- culoare brun-roșcată;
- câmpul ornamental* al feței prezintă o compoziție alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și 8 motive florale (din care doar 5 sunt mai bine imprimate); dinspre o latură pornesc spre centrul piesei 2 fisuri, iar unul dintre colțuri prezintă o mică ciobitură;
- L: 27 cm; l: 27 cm;
- nr. inv. 6170

* dispunerea și compoziția ornamentală a piesei (față și dos) este identică cu cea de la poziția 1.2.

1.7.

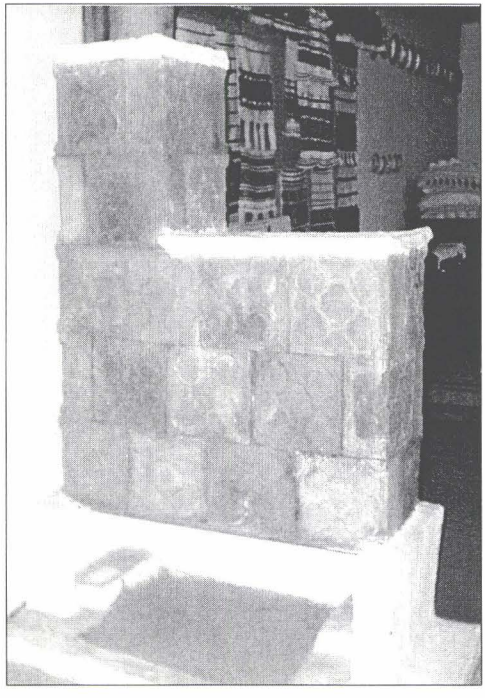

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1970 de la Sala Ioan din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- formă pătrată, pastă fină, pereți subțiri;
- culoare cărămizie;
- piesă componentă a sobei (camniței) reconstituite în cadrul expoziției de etnografie a Muzeului Țării Crișurilor (interiorul din satul Pietroasa);
- câmpul ornamental* al feței prezintă o compoziție alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și mai multe motive florale (doar 4 imprimate complet);
- L: 25 cm; l: 25 cm;
- nr. inv. 6450/3

1.8.

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1970 de la Sala Ioan din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- formă pătrată, pastă fină, pereți subțiri;
- culoare cărămiziu deschis;
- piesă componentă a sobei (camniței) reconstituite în cadrul expoziției de etnografie a Muzeului Țării Crișurilor (interiorul din satul Pietroasa);
- câmpul ornamental* al feței prezintă o compoziție alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și mai multe motive florale (4 imprimate complet);
- L: 27 cm; l: 25 cm;
- nr. inv. 6450/4

* dispunerea și compoziția ornamentală a piesei (față și dos) este identică cu cea de la poziția 1.2.

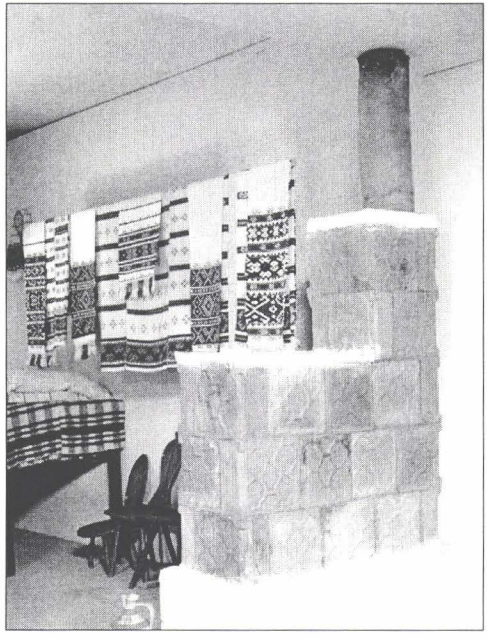

1.9.

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1970 de la Sala Ioan din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- formă pătrată, pastă fină, pereți subțiri;
- culoare cărămizie, prezintă urme de var alb;
- piesă componentă a sobei (camniței) reconstituite în cadrul expoziției de etnografie a Muzeului Țării Crișurilor (interiorul din satul Pietroasa);
- câmpul ornamental* al feței prezintă o compoziție alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și mai multe motive florale (doar 4 imprimate complet); pe două mici porțiuni suprafața acesteia este deteriorată (exfoliată);
- L: 27 cm; l: 25 cm;
- nr. inv. 6450/5

1.10.

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1970 de la Sala Ioan din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- formă pătrată, pastă fină, pereți subțiri;
- culoare cărămiziu deschis;
- piesă componentă a sobei (camniței) reconstituite în cadrul expoziției de etnografie a Muzeului Țării Crișurilor (interiorul din satul Pietroasa);
- câmpul ornamental* al feței prezintă o compoziție alcătuită din linii ondulate , segmente de linii drepte și mai multe motive florale (din care doar 4 imprimate complet);
- L: 27 cm; l: 26,5 cm;
- nr. inv. 6450/8

* dispunerea și compoziția ornamentală a piesei (față și dos) este identică cu cea de la poziția 1.2.

1.11.

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1970 de la Sala Ioan din Ferice;
- confecționată în centriul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- formă pătrată, pastă fină, pereți subțiri;
- culoare cărămizie;
- piesă componentă a sobei (camniței) reconstituite în cadrul expoziției de etnografie a Muzeului Țării Crișurilor (interiorul din satul Pietroasa);
- câmpul ornamental* al feței prezintă o compoziție alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și mai multe motive florale (din care doar 3 imprimate complet); are o fisură de aproximativ 9 cm care pornește dinspre o latură spre mijlocul piesei;
- L: 27 cm; l: 26 cm;
- nr. inv. 6450/9

1.12.

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1970 de la Sala Ioan din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- formă pătrată, pastă fină, pereți subțiri;
- culoare cărămizie, urme de var albastru (ultramarin);
- piesă componentă a sobei (camniței) reconstituite în cadrul expoziției de etnografie a Muzeului Țării Crișurilor (interiorul din satul Pietroasa);
- câmpul ornamental* al feței prezintă o compoziție alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și mai multe motive florale (doar unul imprimat clar și în întregime);
- L: 25,5 cm; l: 25,5 cm;
- nr. inv. 6450/13

* dispunerea și compoziția ornamentală a piesei (față și dos) este identică cu cea de la poziția 1.2.

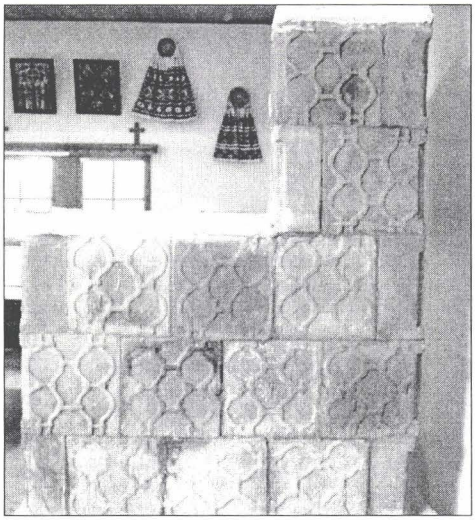

1.13.

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1970 de la Sala Ioan din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- formă pătrată, pastă fină, pereți subțiri;
- culoare brun-roșcat;
- piesă componentă a sobei (camniței) reconstituite în cadrul expoziției de etnografie a Muzeului Țării Crișurilor (interiorul din satul Pietroasa);
- câmpul ornamental* al feței prezintă o compoziție alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și mai multe motive florale (din care doar 3 imprimate clar și în întregime);
- L: 26,5 cm; l: 26,5 cm;
- nr. inv. 6450/16

1.14.

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1970 de la Sala Ioan din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- formă pătrată, pastă fină, pereți subțiri;
- culoare cărămizie, prezintă urme de var albastru;
- piesă componentă a sobei (camniței) reconstituite în cadrul expoziției de etnografie a Muzeului Țării Crișurilor (interiorul din satul Pietroasa);
- câmpul ornamental* al feței prezintă o compoziție alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și mai multe motive florale (doar 4 imprimate complet);
- L: 27 cm; l: 26,5 cm;
- nr. inv. 6450/17

* dispunerea și compoziția ornamentală a piesei (față și dos) este identică cu cea de la poziția 1.2.

1.15.

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1970 de la Sala Ioan din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- formă pătrată, pastă fină, pereți subțiri;
- culoare cărămiziu deschis;
- piesă componentă a sobei (camniței) reconstituite în cadrul expoziției de etnografie a Muzeului Țării Crișurilor (interiorul din satul Pietroasa);
- câmpul ornamental* al feței prezintă o compoziție alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și mai multe motive florale (doar 2 imprimate ceva mai clar și în întregime);
- L: 26 cm; l: 26 cm;
- nr. inv. 6450/18

1.16.

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1970 de la Sala Ioan din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- formă pătrată, pastă fină, pereți subțiri;
- culoare cărămizie;
- piesă componentă a sobei (camniței) reconstituite în cadrul expoziției de etnografie a Muzeului Țării Crișurilor (interiorul din satul Pietroasa);
- câmpul ornamental* al feței prezintă o compoziție alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și mai multe motive florale (doar 2 imprimate mai clar și în întregime);
- L: 26 cm; l: 26 cm;
- nr. inv. 6450/21

* dispunerea și compoziția ornamentală a piesei (față și dos) este identică cu cea de la poziția 1.2.

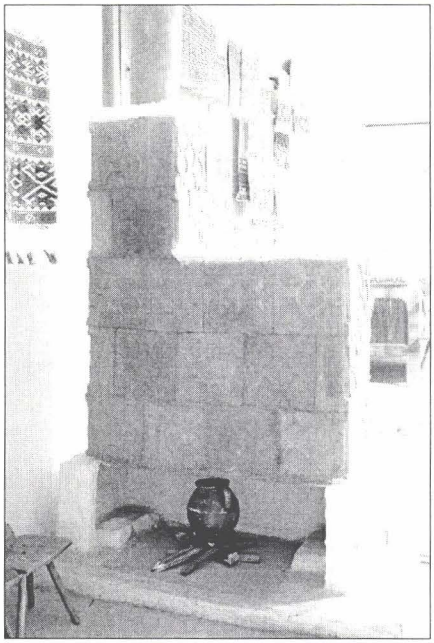

1.17.

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1970 de la Sala Ioan din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- formă pătrată, pastă fină, pereți subțiri;
- culoare roșie;
- piesă componentă a sobei (camniței) reconstituite în cadrul expoziției de etnografie a Muzeului Țării Crișurilor (interiorul din satul Pietroasa);
- câmpul ornamental* al feței prezintă o compoziție alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și mai multe motive florale (doar 3 imprimate clar și în întregime);
- L: 27 cm; l: 25,5 cm;
- nr. inv. 6450/23

1.18.

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1970 de la Sala Ioan din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- formă pătrată, pastă fină, pereți subțiri;
- culoare brun-roșcat;
- piesă componentă a sobei (camniței) reconstituite în cadrul expoziției de etnografie a Muzeului Țării Crișurilor (interiorul din satul Pietroasa);
- câmpul ornamental* al feței prezintă o compoziție alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și mai multe motive florale (doar 3 mai bine imprimate);
- L: 27 cm; l: 23,5 cm;
- nr. inv. 6450/26

* dispunerea și compoziția ornamentală a piesei (față și dos) este identică cu cea de la poziția 1.2.

1.19.

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1970 de la Sala Ioan din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- formă pătrată, pastă fină, pereți subțiri;
- culoare brun-roșcat;
- piesă componentă a sobei (camniței) reconstituite în cadrul expoziției de etnografie a Muzeului Țării Crișurilor (interiorul din satul Pietroasa);
- câmpul ornamental* al feței prezintă o compoziție alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și mai multe motive florale slab imprimate;
- L: 27 cm; lățime: 27 cm;
- nr. inv. 6450/27

1.20.

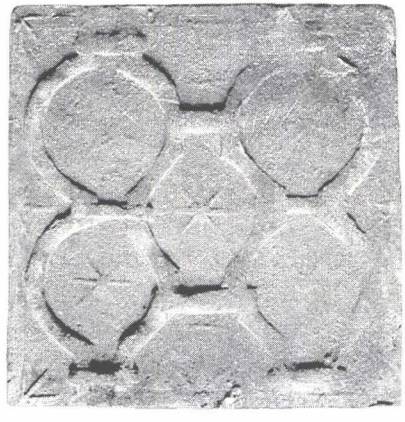

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1969 de la Pirte Gheorghe din Lelești;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- formă pătrată, pereți subțiri;
- culoare brun-roșcat;
- fața prezintă o compoziție ornamentală, modelată în relief, alcătuită din 6 motive stelare (din care doar 2 imprimate în întregime) încadrate de linii ondulate și drepte care se grupează sub forma unor medalioane cvasioctogonale cu aspect de structură metalică forjată; pe alocuri, liniile care redau conturul medalioanelor sunt aplatizate;
- dispus aproape central, pe dosul piesei, apare incizat un semn în formă de "X";
- L: 27 cm; l: 27 cm;
- nr. inv. 5439

* dispunerea și compoziția ornamentală a piesei (față și dos) este identică cu cea de la poziția 1.2.

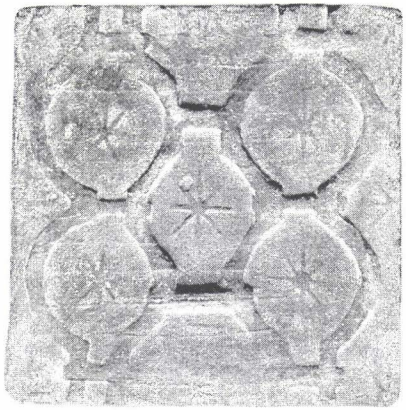

1.21.

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1969 de la Pirte Gheorghe din Lelești;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- formă pătrată, pastă fină, pereți subțiri;
- culoare brun-roșcat, poartă urme de var alb;
- câmpul ornamental** al feței prezintă o compoziție alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și 10 motive stelare (din care doar 5 imprimate complet);
- L: 27 cm; l: 25,5 cm;
- nr. inv. 5440

1.22.

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1969 de la Pirte Gheorghe din Lelești;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- formă pătrată, pereți subțiri, pastă fină;
- culoare brun-roșcat;
- câmpul ornamental** al feței prezintă o compoziție alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și 10 motive stelare (din care doar unul imprimat complet); suprafața acesteia mai prezintă o fisură de circa 6 cm care pornește dinspre mijlocul unei laturi spre centrul piesei;
- dispus aproape central, pe dosul piesei, apare incizat un semn în formă de "X";
- L: 26,5 cm; l: 25,5 cm;
- nr. inv. 5441

** dispunerea și compoziția ornamentală a piesei (față și dos) este identică cu cea de la poziția 1.20.

1.23.

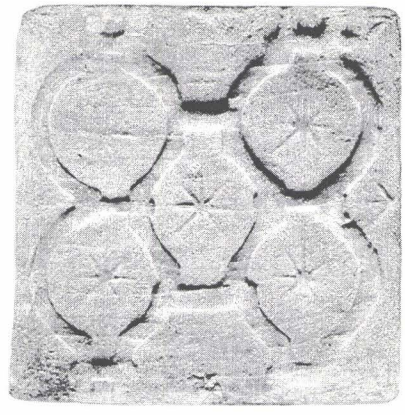

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1970 de la Bonchiș Sabin din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- formă pătrată, pastă fină, pereți subțiri;
- culoare brun-roșcat;
- câmpul ornamental** al feței prezintă o compoziție alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și 5 motive sub formă de stea (2 mai slab imprimate);
- dispus aproape central pe dos apare incizat un semn în formă de "X";
- L: 26,5 cm; l: 25,5 cm;
- nr. inv. 6169

1.24.

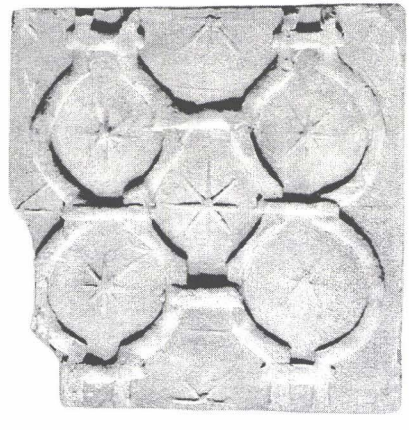

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1970 de la Bonchiș Sabin din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- formă pătrată, pastă fină, pereți subțiri;
- culoare cărămizie;
- piesă incompletă, are un colț ciobit;
- câmpul ornamental** al feței prezintă o compoziție alcătuită din 7 motive sub formă de stea (doar 5 mai bine imprimate), 4 linii ondulate și 8 segmente de linii; unul dintre colțuri este ciobit sub o formă neregulată;
- pe dosul piesei, dispus aproape central, apare incizat un semn în formă de "X";
- L: 27 cm; l: 26 cm;
- nr. inv. 6172

** dispunerea și compoziția ornamentală a piesei (față și dos) este identică cu cea de la poziția 1.20.

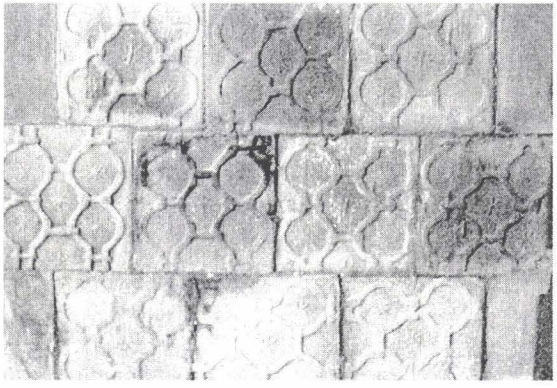

1.25.

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1970 de la Sala Ioan din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- formă pătrată, pastă fină, pereți subțiri;
- culoare roșiatică;
- piesă componentă a sobei (camniței) reconstituite în cadrul expoziției de etnografie a Muzeului Țării Crișurilor (interiorul din satul Pietroasa);
- câmpul ornamental** al feței prezintă o compoziție alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și mai multe motive sub formă de stea (doar 3 imprimate complet); are o fisură de aproximativ 8 cm care pornește dinspre mijlocul unei laturi spre centrul piesei;
- L: 27 cm; l: 25 cm;
- nr. inv. 6450/12

1.26.

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1970 de la Sala Ioan din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- formă pătrată, pastă fină, pereți subțiri;
- culoare brun roșcat;
- piesă componentă a sobei (camniței) reconstituite în cadrul expoziției de etnografie a Muzeului Țării Crișurilor (interiorul din satul Pietroasa);
- câmpul ornamental** al feței prezintă o compoziție alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și mai multe motive sub formă de stea (doar 3 imprimate mai clar și în întregime);
- L: 26 cm; l: 25,5 cm;
- nr. inv. 6450/22

** dispunerea și compoziția ornamentală a piesei (față și dos) este identică cu cea de la poziția 1.20.

1.27.

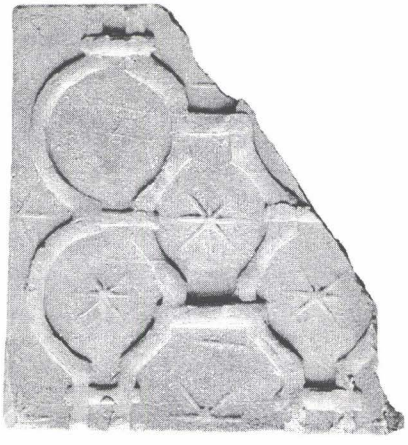

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1970 de la Dimiș Miron din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- pastă fină, pereți subțiri;
- culoare roșcată, urme de var alb;
- piesă incompletă, lipsește aproximativ o treime;
- câmpul ornamental** al feței prezintă o compoziție alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și mai multe motive sub formă de stea (din care doar 3 sunt imprimate ceva mai clar);
- L: 27 cm; l: 25 cm;
- nr. inv. 8065/I

1.28.

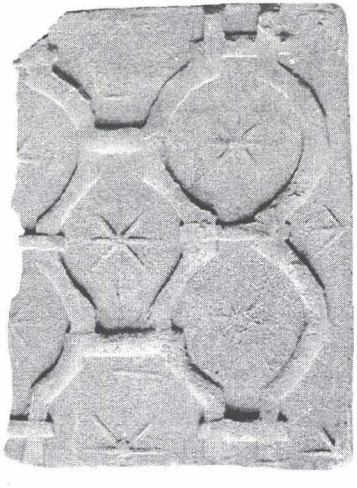

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1970 de la Dimiș Miron din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- pastă fină, pereți subțiri;
- culoare cărămizie;
- piesă incompletă; lipsește o bucată rectangulară;
- câmpul ornamental** al feței prezintă o compoziție alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și mai multe motive sub formă de stea (doar 2 imprimate complet);
- L: 27 cm; l: 20,5 cm;
- nr. inv. 8065/IV

** dispunerea și compoziția ornamentală a piesei (față și dos) este identică cu cea de la poziția 1.20.

1.29.

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1978 de la colec. Roman Aurel Flutur din Știei (proprietar anterior Traian Gabor din satul Măgura);
- confecționată în centrul de olărit Cărpinet;
- dublu datată: 1900, 1911;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- formă dreptunghiulară, pereți groși;
- culoare cărămizie;
- fața prezintă o compoziție ornamentală ce are în plan central un motiv geometric, sub formă de rozetă, care se prelungește spre latura superioară a feței cu trei lujeri, unul central (înfrunzit) și doi laterali (îmbobociți); piesă dublu datată: la baza motivului central apare imprimat anul 1900, iar ceva mai jos anul 1911; întreg ansamblul ornamental este încadrat de un chenar dreptunghiular;
- dosul se continuă în dreptul fiecărei laturi cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei;
- L: 32,5 cm; l: 25 cm;
- nr. inv. 11.240;
- bibliografie: B. Ștefănescu, Fl. Goina, *Piese etnografice...*, p. 157

1.30.

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1978 de la colec. Roman Aurel Flutur din Ștei (proprietar anterior Traian Gabor din satul Măgura);
- confecționată în centrul de olărit Cărpinet;
- dublu datată: 1900, 1911;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- formă dreptunghiulară, pastă aspră, pereți groși;
- culoare cărămizie;
- fața prezintă o compoziție ornamentală ce are în plan central un motiv geometric, sub formă de rozetă, care se prelungește spre latura superioară a feței cu trei lujeri, unul central (înfrunzit) și doi laterali (îmbobociți); datorită exfolierii unul este mai slab lizibil; piesă dublu datată: la baza motivului central apare imprimat anul 1900, iar ceva mai jos anul 1911; întreg ansamblul ornamental este încadrat de un chenar dreptunghiular; pe mici porțiuni, în partea dreaptă, fața este exfoliată;
- dosul se continuă de-a lungul laturilor cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei;
- L: 32,5 cm; l: 25 cm;
- nr. inv. 11.256;
- bibliografie: B. Ștefănescu, Fl. Goina, *Piese etnografice...*, p. 158

1.31.

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1978 de la colec. Roman Aurel Flutur din Ștei;
- confecționată în centrul de olărit Lelești?;
- a doua jumătate a secolului al XVIII-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- formă dreptunghiulară, pastă aspră, pereți groși;
- culoare brun-roșcat, urme de var alb;
- fața prezintă o compoziție geometrizantă ce are în plan central doi butoni stelați încadrați de un chenar pătrat cu un contur constituit din 3 linii; două dintre laturi au la ambele capete câte o prelungire ce se termină cu un ansamblu de 3 linii în zig-zag; fiecare latură a pătratului are în exterior dispus la nivel median câte 6 linii arcuite, grupate 3 câte 3, care pornesc de la mijlocul laturilor spre colțurile pătratului; întreg câmpul ornamental este încadrat de un chenar dreptunghiular ce urmărește doar 3 dintre laturile feței; la mijlocul fiecărei laturi sunt dispuse câte două respectiv trei mici careuri circumscrise;
- dosul se continuă de-a lungul laturilor cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei; la fiecare colț, pe lateral, piesa are câte o gaură făcută în vederea asamblării; mijlocul dosului este străbătut pe lungime de o nervură alveolată;
- L: 32,5 cm; lățime: 27 cm;
- nr. inv. 11.244;
- bibliografie: B. Ștefănescu, Fl. Goina, *Piese etnografice...*, p. 154

1.32.

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1978 de la colec. Roman Aurel Flutur din Ștei;
- confecționată în centrul de olărit Cărpinet;
- datată: 1850;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- formă dreptunghiulară, pastă aspră, pereți groși;
- culoare brun-roșcată;
- fața prezintă o compoziție florală alcătuită din 4 lalele dispuse în cruce, îndreptate cu motivul floral spre mijlocul laturilor, iar cu tulpina spre centrul piesei; unghiul de întâlnire al celor 4 tulpini în punctul central este de 90^0; fiecare tulpină are câte 2 frunze dispuse diagonal față de acest unghi drept; în partea superioară a feței, de o parte și de alta a motivului floral, apare imprimat anul 1850; partea inferioară a feței este fisurată pe o distanță de aproximativ 13 cm;
- dosul se continuă în dreptul fiecărei laturi cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei;
- L: 35 cm; l: 28,5 cm;
- nr. inv. 11.261;
- bibliografie: B. Ștefănescu, Fl. Goina, *Piese etnografice...*, p. 155

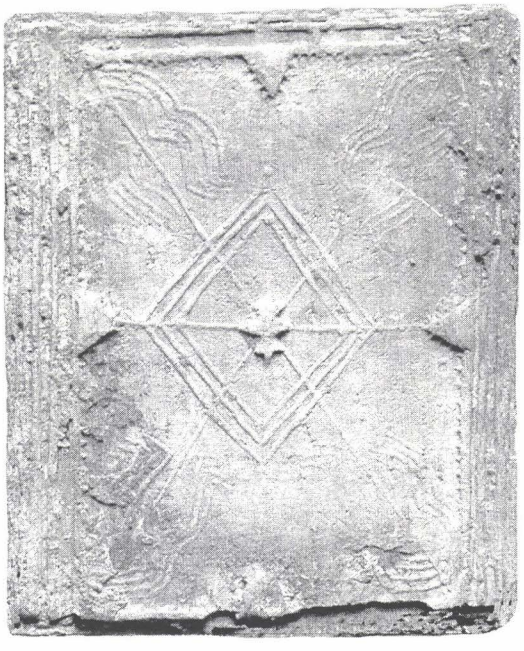

1.33.

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1978 de la colec. Roman Aurel Flutur din Ștei (proprietar anterior Traian Gabor din satul Măgura, jud. Bihor);
- confecționată în centrul de olărit Lelești?;
- a doua jumătate a secolului al XVIII-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- formă dreptunghiulară, pastă aspră, pereți groși;
- culoare cenușiu-roșcat;
- fața prezintă o compoziție geometrică care are în plan central 3 romburi concentrice cu o proeminență în mijloc (buton striat), din care pornește spre colțuri și mijlocul laturilor, câte o linie; cele ce pornesc spre mijlocul laturilor se termină cu un triunghi, iar cele ce se îndreaptă spre colțurile piesei sunt încadrate, de o parte și alta, de câte un grup de 4 linii ondulate; întreg ansamblul ornamental este încadrat de un chenar constituit pe lungime din 3, iar pe lățime din 2 linii;
- dosul se continuă de-a lungul laturilor cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei;
- L: 25 cm; l: 21 cm;
- nr. inv. 11.258;
- bibliografie: B. Ștefănescu, Fl. Goina, *Piese etnografice...*, p. 154

1.34.

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1970 de la Hașca Ioan din Hășmaș;
- confecționată în centrul de olărit Hășmaș;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, micasată, nesmălțuită;
- formă dreptunghiulară, pereți groși, pastă aspră, puțin finisată;
- culoare cărămiziu deschis;
- fața prezintă o compoziție ornamentală, slab imprimată, alcătuită dintr-un motiv geometrizant (redat sub forma unor rozete concentrice) dispus în plan central, din care pornește spre mijlocul celor 4 laturi ale feței câte un peduncul; cei dinspre partea inferioară și superioară sunt încadrați de câte un motiv sub formă de lalea cu părțile terminale puternic striate; în fiecare colț al feței este dispus câte un motiv cruciform; întreg ansamblul ornamental este încadrat de un chenar ce urmărește laturile feței; motivul central este mai slab imprimat;
- dosul se continuă în dreptul fiecărei laturi cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei; fiecare latură are câte 3 adâncituri făcute în timpul modelării; dosul mai are amplasat, înspre una dintre laturile sale, un buton bine marcat în relief;
- L: 29 cm; l: 24 cm;
- nr. inv. 6257

1.35.

- cahlă;
- achiziționată în 1971 de la Fuchs Paul din Oradea;
- confecționată în centrul de olărit Almașu?;
- datată: 1821;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- formă dreptunghiulară, pastă fină, pereți subțiri;
- culoare cărămizie; urme de vopsea roșie;
- fața prezintă o compoziție ornamentală care are dispus în plan central o rozetă înscrisă într-un cerc din care pornește spre mijlocul fiecărei laturi câte un motiv floral sub formă de lalea, iar în diagonală, spre colțurile feței, câte un peduncul cu o frunză; tot diagonal și tot spre colțurile feței mai pornește câte o linie dreaptă ce are la capăt o rozetă; întreg ansamblul ornamental este încadrat de un chenar ce urmărește laturile feței, redat sub forma unei benzi cu puncte și linii în zig-zag; prezintă urme de vopsea roșie și are dispus în plan orizontal o fisură curbilinie;
- dosul se continuă în dreptul fiecărei laturi cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei; pe întreaga suprafață a dosului sunt prezente urme de impresiuni textile;
- L: 27 cm; l: 18,5 cm;
- nr. inv. 6899

1.36.

- cahlă;
- achiziționată în 1971 de la Fuchs Paul din Oradea;
- loc de confecționare necunoscut;
- prima jumătate a secolului al XIX –lea;
- atelier urban;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- formă pătrată, pastă brun-roșcată, pereți subțiri;
- fața prezintă o compoziție ornamentală, modelată în relief, alcătuită din două motive sub formă de rozetă, despărțite de o compoziție fitomorfă, care are la capătul inferior o tulpină cu mai multe frunze stilizate, iar la capătul superior, o lalea cu 3 lujeri; întreg câmpul ornamental este încadrat de un chenar ce urmărește marginal laturile feței;
- dosul se continuă în dreptul fiecărei laturi cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei; laturile ramei sunt dispuse în unghi de 45^0 față de marginile feței;
- L: 18,5cm; l: 18 cm;
- nr. inv. 7308

1.37.

- cahlă;
- confiscată la Vamă în 1971;
- loc de confecționare necunoscut;
- datată: 1834;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- formă dreptunghiulară, pastă fină, pereți groși;
- culoare cărămizie;
- urme de degradare;
- fața prezintă o compoziție ornamentală fitomorfă redată într-un mod naturalist sub forma unei tulpini pe care sunt fixate 9 frunze (3 în vârf și câte 3 pe fiecare parte); la baza tulpinii apare imprimat anul 1843 (cu ultimile 2 cifre redate întors); întreg câmpul ornamental este încadrat de un chenar ce urmărește marginal laturile feței; prezintă urme de deteriorare, atât prin ciobire și fisurare (colțul din dreapta jos), cât și prin exfoliere (în mai multe locuri de pe suprafața sa);
- dosul se continuă de-a lungul fiecărei laturi cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei; pe dos mai sunt prezente 3 șiruri de linii (alcătuite din 3 puncte fiecare) obținute prin impregnare în timpul modelării;
- L: 30 cm; l: 23 cm;
- nr. inv. 6873

1.38.

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1970 de la Hașca Ioan din Hășmaș;
- confecționată în centrul de olărit Hășmaș;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut, paiete de mică;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, micasată, nesmălțuită;
- formă dreptunghiulară, pereți groși, pastă aspră, puțin finisată;
- culoare cărămiziu deschis;
- fața prezintă o compoziție ornamentală mixtă, mai slab imprimată, alcătuită dintr-un motiv geometrizant (redat sub formă de rozete concentrice) dispus în plan central, din care pornește spre mijlocul celor 4 laturi ale feței câte un peduncul; cei dinspre latura inferioară și superioară sunt încadrați de câte un motiv sub formă de lalea cu părțile terminale striate; în fiecare colț al feței apare dispus câte un motiv cruciform; întreg ansamblul ornamental este încadrat de un chenar ce urmărește laturile feței; motivul central poartă urma unui defect de imprimare; piesă slab micasată;
- dosul se continuă în dreptul fiecărei laturi cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahle; fiecare latură are câte 3 adâncituri făcute cu degetul în timpul confecționării; în apropierea uneia dintre laturi, dosul are amplasat un buton bine marcat în relief;
- L: 29 cm; l: 24 cm;
- nr. inv. 5967

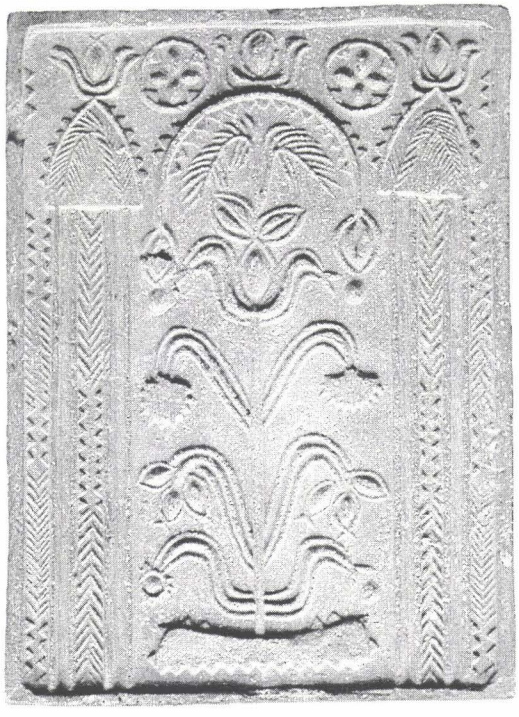

1.39.

- cahlă;
- achiziționată în 1971 de la Fuchs Paul din Oradea;
- confecționată în centrul de olărit Călata?;
- prima jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut, paiete de mică;
- turnată în tipar de lemn, arsă în cuptor, micasată, nesmălțuită;
- formă dreptunghiulară, pastă fină, pereți subțiri;
- culoare brun- roșcat;
- fața prezintă o compoziție ornamentală mixtă alcătuită dintr-un motiv fitomorf, dispus central, care are la partea terminală două spice; partea superioară a motivului este încadrată de o compoziție ornamentală în formă de semicerc ce are la capete câte un boboc, iar la mijloc, o lalea străjuită de două rozete; pe lateral motivul central este flancat de câte o compoziție, redată sub formă de 4 linii paralele (grupate 2 câte 2) care cuprind între ele segmente de linii dispuse sub forma ramurii de brad, iar la capătul superior se termină cu câte un spic încadrat de 2 arcuri de cerc și o lalea; întreg câmpul ornamental este încadrat de un chenar ce mărginește laturile piesei; piesa este impregnată, pe toată suprafața, cu paiete de mică;
- dosul se continuă în dreptul fiecărei laturi cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a piesei; laturile ramei sunt dispuse în unghi de 45^0 față de marginile feței; pe întreaga suprafață a dosului sunt prezente urme de impresiuni textile;
- L: 26,5 cm; l: 19 cm;
- nr. inv. 6900

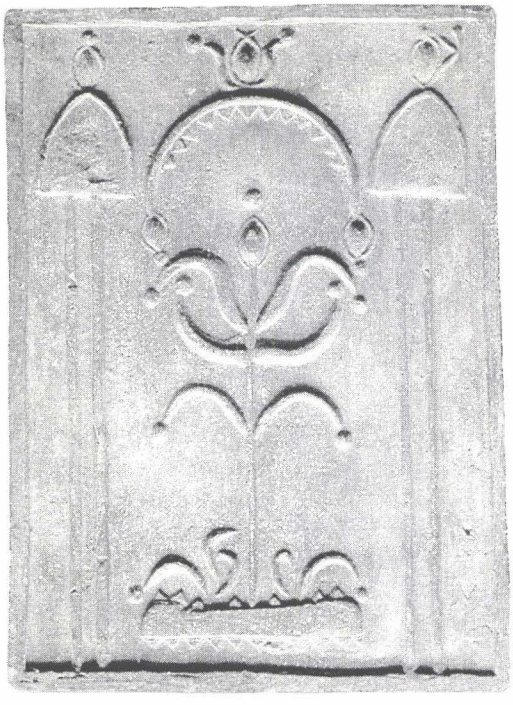

1.40.

- cahlă;
- achiziționată în 1971 de la Fuchs Paul din Oradea;
- confecționată în centrul de olărit Călata;
- prima jumătate a secolului al XIX-lea; inscripționată (monograma): K;
- atelier rural;
- lut, paiete de mică;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- formă dreptunghiulară, pastă roșie, pereți subțiri;
- culoare brun-roșcat;
- fața prezintă o compoziție ornamentală mixtă ce are în plan central un motiv fitomorf, redat sub forma unei tulpini cu 6 frunze și un boboc; motiv încadrat la partea superioară de un semicerc (care la mijloc are o lalea și la capete câte un boboc), iar la partea inferioară de un registru dreptunghiular cu laturile zimțate; pe margini, acest câmp ornamental este flancat de câte o compoziție alcătuită din 2 linii paralele care se termină la partea superioară cu un lob de frunză (redat pe jumătate) și un motiv floral (boboc); în colțul din dreapta apare imprimată monograma: K; întreg ansamblul ornamental este încadrat de un chenar care urmărește marginal laturile cahlei; impregnată cu paiete de mică;
- dosul se continuă de-a lungul fiecărei laturi cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei; colțurile ramei au în partea exterioară câte o scobitură pentru a mări aderența liantului de legătură;
- L: 26,5 cm; l: 19 cm;
- nr. inv. 7309

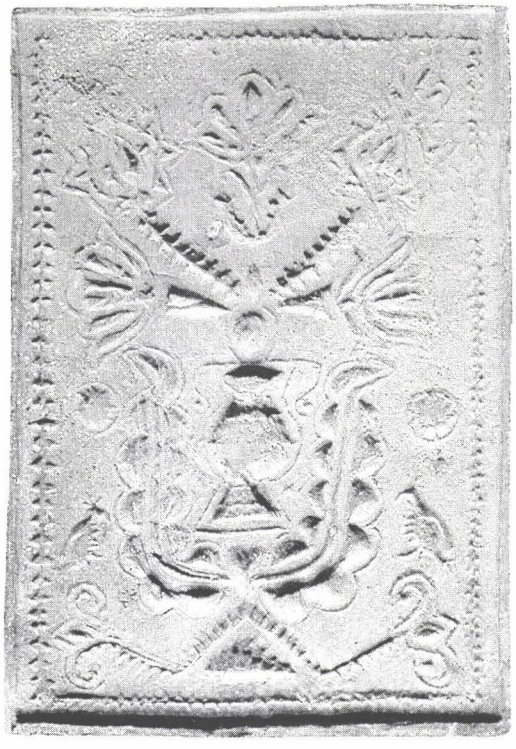

1.41.

- cahlă;
- achiziționată în 1971 de la Fuchs Paul din Oradea;
- confecționată în centrul de olărit Huedin;
- prima jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural,
- lut, paiete de mică;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, micasată, nesmălțuită;
-formă dreptunghiulară,pastă fină, pereți subțiri;
- culoare brun-roșcat;
- fața cahlei prezintă o compoziție ornamentală mixtă care are dispusă în plan central o vază cu 5 flori redate într-un mod stilizat; vaza este încadrată de un motiv sub formă de lalea care se sprijină pe o linie cu striuri în zig-zag, ce are la capete un boboc, iar la mijloc, un buton striat; întreg ansamblul ornamental este încadrat de un chenar care urmărește laturile feței, redat sub forma unei linii drepte întretăiată de mici segmente de linii ce cad perpendicular pe ea; piesa este impregnată pe toată suprafața cu paiete de mică;
- dosul se continuă în dreptul fiecărei laturi cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a piesei; laturile ramei sunt dispuse în unghi de 45^0 față de marginile feței; tot pe dos piesa mai are doi butoni de aproximativ 2 cm fiecare;
- L: 28 cm; l: 19 cm;
- nr. inv. 7301

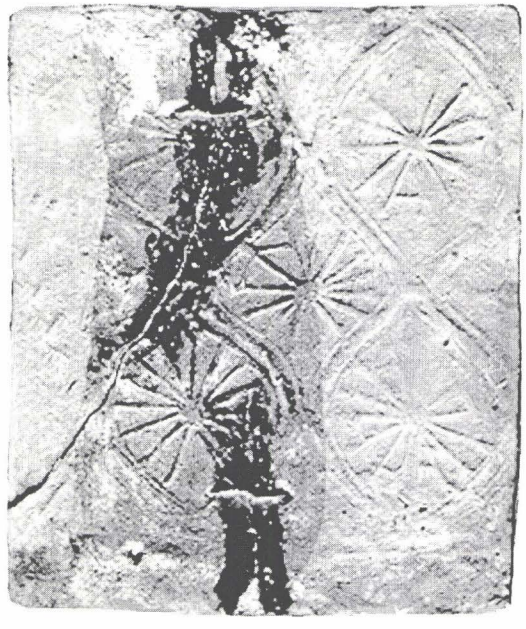

1.42.

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1978 de la colec. Roman Aurel Flutur din Ștei (proprietar anterior Traian Gabor din satul Măgura);
- confecționată în centrul de olărit Lelești?;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea; ;
- atelier rural;
- lut, smalț;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, parțial smălțuită;
- formă dreptunghiulară, pastă brun-roșcată, pereți groși;
- culoare verde-maroniu;
- piesă fisurată;
- fața prezintă o compoziție ornamentală mixtă, slab imprimată, alcătuită din 5 motive stelare încadrate de 4 linii sinusoidale care se unesc două câte două sub forma unor romburi cu vârful rotunjit; rombul central are la extremități câte un peduncul cu trei frunzulițe; piesa are 2 fisuri care pornesc dinspre 2 laturi opuse spre centru; suprafețele fisurate au fost smălțuite cu smalț de culoare verde-maroniu și legate în 2 locuri cu sârmă;
- dosul se continuă în dreptul fiecărei laturi cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei; două laturi ale ramei, cele fisurate, sunt date cu smalț;
- L: 31 cm; l: 26 cm;
- nr. inv. 11.241;
- bibliografie: B. Ștefănescu, Fl. Goina, *Piese etnografice...*, p. 156

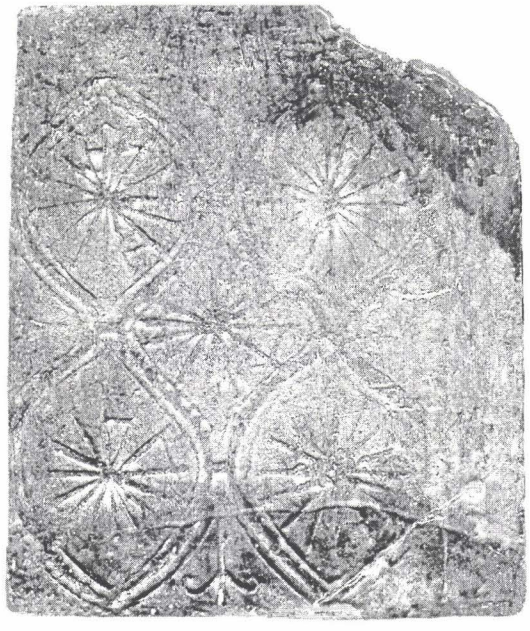

1.43.

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1978 de la colec. Roman Aurel Flutur din Ștei (proprietar anterior Traian Gabor din satul Măgura);
- confecționată în centrul de olărit Lelești?;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut, smalț;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, smălțuită;
- formă dreptunghiulară, pastă brun-roșcată, pereți groși;
- culoare verde;
- piesă incompletă, lipsește un colț;
- fața prezintă o compoziție ornamentală mixtă alcătuită din 5 motive stelare încadrate de 4 linii sinusoidale care se unesc, două câte două, sub forma unor romburi cu vârful rotunjit; rombul dispus în plan central are la extremități câte un peduncul cu 3 frunze; două dintre colțurile feței sunt deteriorate, unul prezintă o fisură, care ulterior a fost consolidată (lipită), iar celălalt lipsește; smălțuită cu smalț de culoare verde;
- dosul se continuă de-a lungul laturilor existente cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei; în dreptul fisurilor dosul este smălțuit;
- L: 31,5 cm; l: 26,5 cm;
- nr. inv. 11.255;
- bibliografie: B. Ștefănescu, Fl. Goina, *Piese etnografice...*, p. 155-156

1.44.

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1978 de la colec. Roman Aurel Flutur din Ștei (proprietar anterior Traian Gabor din satul Măgura);
- confecționată în centrul de olărit Cărpinet;
- dublu datată: 1900, 1911;
- atelier rural;
- lut, smalț;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, smălțuită;
- formă dreptunghiulară, pastă cărămizie, pereți groși;
- culoare verde;
- fața prezintă o compoziție ornamentală care are în plan central un motiv geometric sub formă de rozetă ce se prelungește spre latura superioară a feței cu trei lujeri, unul central (înfrunzit) și doi laterali (înbobociți); cel din dreapta este ceva mai slab imprimat; la baza motivului central apare imprimat anul 1900, iar ceva mai jos anul 1911; întreg ansamblul ornamental este încadrat de un chenar dreptunghiular; smălțuită cu smalț de culoare verde;
- dosul se continuă de-a lungul laturilor cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei;
- L: 32,5 cm; l: 25 cm;
- nr. inv. 11.239;
-bibliografie: B. Ștefănescu, Fl. Goina, *Piese etnografice....*, p. 156

1.45.

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1978 de la colec. Roman Aurel Flutur din Ștei (proprietar anterior Traian Gabor din satul Măgura);
- confecționată în centrul de olărit Cărpinet;
- dublu datată: 1900, 1911;
- atelier rural;
- lut, smalț;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, smălțuită;
- formă dreptunghiulară, pastă cărămizie, pereți groși;
- culoare verde;
- fața prezintă o compoziție ornamentală ce are în plan central un motiv geometric, sub formă de rozetă, care se prelungește spre latura superioară a feței cu trei lujeri, unul central (înfrunzit) și doi laterali (înbobociți), mai slab imprimați; piesă dublu datată: la baza motivului central apare imprimat anul 1900, iar ceva mai jos, mai slab lizibil, anul 1911; întreg ansamblul ornamental este încadrat de un chenar dreptunghiular; smălțuită cu smalț de culoare verde;
- dosul se continuă în dreptul fiecărei laturi cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei;
- L: 32 cm; l: 25 cm;
- nr. inv. 11.242;
- bibliografie: B. Ștefănescu, Fl. Goina, *Piese etnografice...*, p. 157

1.46.

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1978 de la colec. Roman Aurel Flutur din Ștei (proprietar anterior Traian Gabor din satul Măgura);
- confecționată în centrul de olărit Cărpinet;
- dublu datată: 1900, 1911;
- atelier rural;
- lut, smalț;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, smălțuită;
- formă dreptunghiulară, pastă cărămizie, pereți groși;
- culoare verde;
- fața prezintă o compoziție ornamentală ce are în plan central un motiv geometric, sub formă de rozetă, care se prelungește spre latura superioară a feței cu trei lujeri, unul central (înfrunzit) și doi laterali (înbobociți); piesă dublu datată: la baza motivului central apare imprimat anul 1900, iar ceva mai jos anul 1911; întreg ansamblul ornamental este încadrat de un chenar dreptunghiular; smălțuită cu smalț de culoare verde;
- dosul se continuă de-a lungul laturilor cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei;
- L: 32,5 cm; l: 25 cm;
- nr. inv. 11.243;
- bibliografie: B. Ștefănescu, Fl. Goina, *Piese etnografice...*, p. 157-158

1.47.

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1978 de la colec. Roman Aurel Flutur din Ștei (proprietar anterior Traian Gabor din satul Măgura);
- provine din centrul de olărit Cărpinet;
- datată: 1900, (1911);
- atelier rural;
- lut, smalț;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, smălțuită;
- formă dreptunghiulară, pastă cărămizie, pereți groși;
- culoare verde;
- piesă restaurată în anul 2001;
- fața prezintă o compoziție ornamentală ce are în plan central un motiv geometric, sub formă de rozetă, care se prelungește spre latura superioară a feței cu trei lujeri, unul central (înfrunzit) și doi laterali (înbobociți), celui din stânga lipsindu-i partea superioară; întreg ansamblul ornamental este încadrat de un chenar dreptunghiular; piesa a fost fragmentată în 4 bucăți, dar în urma unei intervenții de restaurare două au fost consolidate, iar două refăcute; smălțuită cu smalț de culoare verde închis;
- dosul se continuă de-a lungul laturilor cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei;
- L: 32,5 cm; l: 25 cm;
- nr. inv. 11.268

1.48.

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1982 de la Ciura Traian din Vărzarii de Sus;
- confecționată în centrul de olărit Cărpinet;
- datată: 1850;
- atelier rural;
- lut, smalț;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, smălțuită;
- formă dreptunghiulară, pastă roșie, pereți groși;
- culoare verde;
- fața prezintă o compoziție ornamentală care are în mijloc un motiv circular alcătuit din două aliniamente de arcuri de cerc cu contur dublu, dispuse asimetric, ce înconjoară un motiv fitomorf sub forma unui peduncul cu 3 frunzulițe; întreg ansamblul este flancat de 4 ramuri cu frunze, grupate două câte două sub forma unei cununi; la baza inferioară a câmpului ornamental apare imprimat anul 1850; smălțuită cu smalț de culoare verde; piesa are suprafața puțin ondulată;
- dosul se continuă în dreptul fiecărei laturi cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei;
- L: 35 cm; l: 29 cm;
- nr. inv. 12.597/II

1.49.

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1982 de la Ciura Traian din Vărzarii de Sus;
- confecționată în centrul de olărit Cărpinet;
- datată; 1850;
- atelier rural;
- lut, smalț;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, smălțuită;
- formă dreptunghiulară, pastă roșie, pereți groși;
- culoare verde;
- fața prezintă o compoziție ornamentală ce are în plan central un motiv circular alcătuit din două rânduri de arcuri de cerc cu contur dublu, dispuse asimetric, care înconjoară un motiv fitomorf sub forma unui peduncul cu 3 frunzulițe; întreg ansamblul este flancat de 4 ramuri cu frunze, grupate două câte două sub forma unei cununi, care înconjoară ornamentul central; la baza inferioară a câmpului ornamental apare imprimat anul 1850; smălțuită cu smalț de culoare verde; piesa prezintă o fisură orizontală de circa 18 cm care, în urma unei intervenții de restaurare, a fost consolidată;
- dosul se continuă de-a lungul laturilor cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei;
- L: 35 cm; l: 29 cm;
- nr. inv. 12.597/III

1.50.

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1982 de la Ciura Traian din Vărzarii de Sus;
- confecționată în centrul de olărit Cărpinet;
- datată: 1850;
- atelier rural;
- lut, smalț;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, smălțuită;
- formă dreptunghiulară, pastă roșie, pereți groși;
- culoare verde;
- fața prezintă o compoziție ornamentală ce are în plan central un motiv circular alcătuit din două aliniamente de arcuri de cerc cu contur dublu, dispuse asimetric, care înconjoară un motiv fitomorf sub forma unui peduncul cu 3 frunzulițe; întreg ansamblul este flancat de 4 ramuri cu frunze, grupate două câte două sub forma unei cununi, care înconjoară ornamentul central; la baza inferioară a câmpului ornamental apare imprimat anul 1850; smălțuită cu smalț de culoare verde; piesa este fragmentată în 2 bucăți (consolidate în urma unei intervenții de restaurare) și prezintă mici denivelări;
- dosul se continuă de-a lungul laturilor cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei;
- L: 34 cm; l: 28 cm;
- nr. inv. 12597/VI

1.51.

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1982 de la Ciura Traian din Vărzarii de Sus;
- confecționată în centrul de olărit Cărpinet;
- datată: 1850;
- atelier rural;
- lut, smalț;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, smălțuită;
- formă dreptunghiulară, pastă roșie, pereți groși;
- culoare verde;
- fața prezintă o compoziție ornamentală ce are în plan central un motiv circular alcătuit din două aliniamente de arcuri de cerc cu dublu contur, dispuse asimetric, care înconjoară un motiv fitomorf sub forma unui peduncul cu 3 frunzulițe; întreg ansamblul este flancat de 4 ramuri cu frunze, grupate două câte două sub forma unei cununi, ce înconjoară ornamentul central; la baza inferioară a câmpului ornamental apare imprimat anul 1850; smălțuită cu smalț de culoare verde cu un aspect lucios;
- dosul se continuă în dreptul fiecărei laturi cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei;
- L: 34,5 cm; l: 28 cm;
- nr. inv. 12597/XI

1.52.

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1978 de la colec. Roman Aurel Flutur din Ștei;
- confecționată în centrul de olărit Cărpinet;
- datată: 1850;
- atelier rural;
- lut, smalț;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, smălțuită;
- formă dreptunghiulară, pastă roșie, pereți groși;
- culoare verde;
- fața prezintă o compoziție floral alcătuită din 4 lalele, dispuse în cruce, amplasate cu motivul floral spre mijlocul laturilor, iar cu tulpina spre centrul piesei; unghiul de întâlnire al celor 4 tulpini în punctul central este de 90^0; fiecare tulpină are câte 2 frunze dispuse diagonal față de acest unghi drept; în partea superioară a feței, de o parte și de alta a motivului floral, apare imprimat anul 1850; smălțuită cu smalț de culoare verde;
- dosul se continuă de-a lungul laturilor cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei;
- L: 35 cm; l: 28,5 cm;
- nr. inv. 11.259;
- bibliografie: B. Ștefănescu, Fl. Goina, *Piese etnografice...*, p. 155

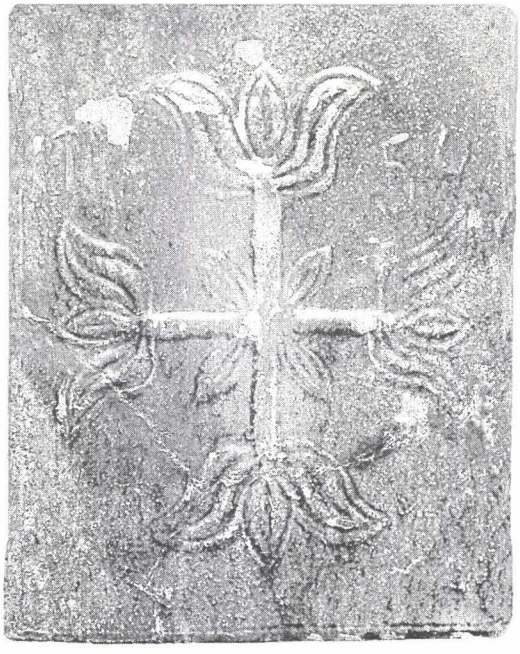

1.53.

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1978 de la colec. Roman Aurel Flutur din Știei;
- confecționată în centrul de olărit Cărpinet;
- datată: 1850;
- atelier rural;
- lut, smalț;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, smălțuită;
- formă dreptunghiulară, pastă brun-roșcată, pereți groși;
- culoare verde;
- piesă restaurată în anul 2001;
- fața prezintă o compoziție floral alcătuită din 4 lalele, dispuse în cruce, îndreptate cu motivul floral spre mijlocul laturilor, iar cu tulpina spre centrul piesei; unghiul de întâlnire al celor 4 tulpini în punctul central este de 90^0; fiecare tulpină are câte 2 frunze dispuse diagonal față de acest unghi drept; în partea superioară a feței, de o parte și de alta a motivului floral, apare imprimat anul 1850; smălțuită cu smalț de culoare verde; piesă fragmentată în patru bucăți, dintre care, în urma unei intervenții de restaurare, trei au fost consolidate, iar una refăcută integral;
- dosul se continuă de-a lungul laturilor existente cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei;
- L: 35 cm; l: 28,5 cm;
- nr. inv. 11.260;
- bibliografie: B. Ștefănescu, Fl. Goina, *Piese etnografice...*, p. 155

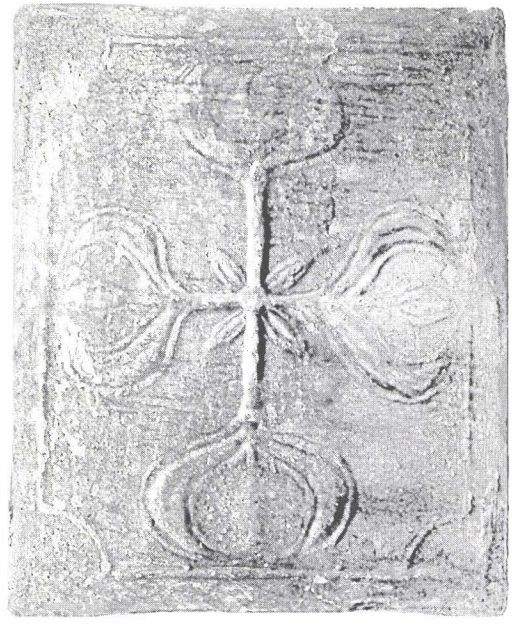

1.54.

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1978 de la Ciura Traian din Vărzarii de Sus;
- confecționată în centrul de olărit Cărpinet;
- mijlocul secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut, smalț;
- turnată în tipar de lemn, arsă în cuptor, smălțuită;
- formă dreptunghiulară, pastă brun-roșcată, pereți groși;
- culoare verde;
- fața prezintă o compoziție florală stilizată, alcătuită din 4 lalele dispuse în cruce (îndreptate cu motivul floral spre mijlocul laturilor, iar cu tulpina spre centrul piesei); unghiul de întâlnire al celor 4 tulpini în punctul central este de 90°; fiecare tulpină are câte 2 frunze dispuse diagonal față de acest unghi drept; întreg câmpul ornamental este încadrat de un chenar cu colțurile curbilinii ce urmărește laturile feței la o distanță de circa 2,5 cm; smălțuită cu smalț de culoare verde care în dreptul unei laturi este pe alocuri deteriorat (exfoliat);
- dosul se continuă în dreptul fiecărei laturi cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei;
- L: 35 cm; l: 28,5 cm;
- nr. inv. 12.597/XII

1.55.

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1978 de la Ciura Traian din Vărzarii de Sus;
- confecționată în centrul de olărit Cărpinet;
- mijlocul secolului al XIX - lea;
- atelier rural;
- lut, smalț;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, smălțuită;
- formă dreptunghiulară, pastă brun-roșcată, pereți groși;
- culoare verde;
- fața prezintă o compoziție ornamentală ce are în plan central doi butoni stelați, încadrați de un chenar pătrat cu un contur constituit din 3 linii; două dintre laturi au, la ambele capete, câte o prelungire care se termină cu un ansamblu de 3 linii în zig-zag; fiecare latură a pătratului central are dispus, în exterior, la nivel median câte un motiv sub formă de lalea mult stilizat; întreg ansamblul ornamental este încadrat de un chenar dreptunghiular care urmărește laturile feței; la mijlocul fiecărei laturi sunt dispuse câte 3 careuri circumscrise ce au în centru un buton; smălțuită cu smalț de culoare verde cu aspect lucios;
- dosul se continuă de-a lungul laturilor cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei;
- L: 35 cm; l: 27,5 cm;
- nr. inv. 12.597/IX

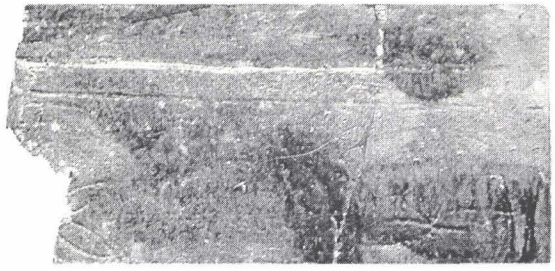

1.56.

- cahlă (căhală);
- achiziționată în 1978 de la colec. Roman Aurel Flutur din Ștei (proprietar anterior Traian Gabor din satul Măgura);
- confecționată în centrul de olărit Cărpinet;
- a doua jumătate a secolului al XIX - lea;
- atelier rural;
- lut, smalț;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, smălțuită;
- formă dreptunghiulară, pastă roșie, pereți groși;
- culoare verde;
- piesă incompletă;
- fața are doar 3 laturi (regulate), a patra lipsește; prezintă o fisură (de-a latul) care a fost consolidată în urma unei intervenții de restaurare; din câmpul ornamental, datorită slabei imprimări, se păstrează doar urmele a două motive geometrice (rozete); smălțuită cu smalț de culoare verde; piesă folosită pentru completarea părților mai ascunse ale sobei;
- dosul se continuă de-a lungul celor 3 laturi întregi cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei;
- L: 32 cm; l: 15,5 cm;
- nr. inv. 11.264;
- bibliografie: B. Ștefănescu, Fl. Goina, *Piese etnografice...*, p. 156

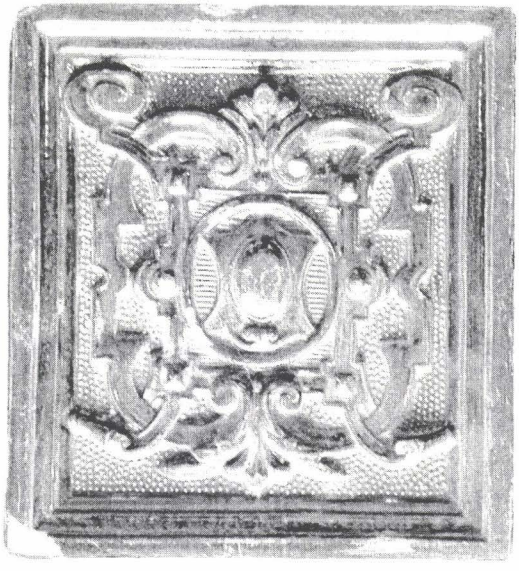

1.57.

- cahlă;
- achiziționată în 1982 de la Maior Imre din Oradea;
- fabrica lui Rimanóczy Kalman din Oradea;
- începutul secolului XX;
- atelier urban (fabrică);
- lut, smalț;
- modelată în tipar de gips, arsă în cuptor, smălțuită;
- formă aproximativ pătrată, pastă aspră albroșcată, pereți groși;
- culoare verde;
- fața prezintă o compoziție eclectică ce are în plan central un cartuș înscris într-un cerc, înconjurat de un motiv în care linii drepte și meandrice se întrepătrund cu elemente fitomorfe (lujeri, vreji) acoperind întreaga suprafață a feței; întreg câmpul ornamental, redat în relief, se desfășoară pe o suprafață punctiformă și este încadrat de un chenar cu aspect canelat care urmărește marginal laturile feței; smălțuită cu smalț verde cu un aspect lucios;
- dosul se continuă de-a lungul laturilor cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei; două dintre laturile ramei au la mijloc câte o gaură folosită pentru consolidarea asamblării; pe dos apare ștanțată inscripția: Rimanóczy Kalman, Gyárából, Nagyváradon (de la fabrica lui Rimanóczy Kàlman, Oradea Mare);
- L: 21 cm; l: 19 cm;
- nr. inv. 12.721

1.58.

- cahlă;
- achiziționată în 1982 de la Maior Imre din Oradea;
- fabrica lui Rimanóczy Kalman din Oradea;
- începutul secolului XX;
- atelier urban (fabrică);
- lut, smalț;
- modelată în tipar de gips, arsă în cuptor, smălțuită;
- formă aproximativ pătrată, pastă aspră albroșcată, pereți groși;
- culoare verde;
- fața prezintă o compoziție eclectică ce are în plan central un cartuș înscris într-un cerc, înconjurat de un motiv în care linii drepte și meandrice se întrepătrund cu elemente fitomorfe (lujeri, vreji) acoperând întreaga suprafață a feței; întreg ansamblul ornamental, redat în relief, se desfășoară pe o suprafață punctiformă și este încadrat de un chenar cu aspect canelat care urmărește marginal laturile feței; smălțuită cu un smalț verde cu aspect lucios, pe alocuri, cel de pe chenar, este parțial deteriorat;
- dosul se continuă de-a lungul laturilor cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei; două dintre laturile ramei au la mijloc câte o gaură folosită pentru consolidarea asamblării; într-un colț al dosului, apare incizat un semn în formă de "X";
- L: 21 cm; l: 19 cm;
- nr. inv. 12.722

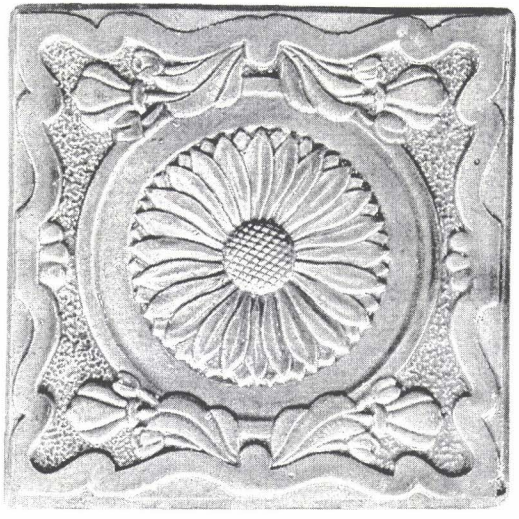

1.59.

- cahlă;
- achiziționată în 1982 de la Maior Imre din Oradea;
- probabil fabrica lui Rimanóczy Kalman din Oradea;
- începutul secolului XX;
- atelier urban (fabrică);
- lut, smalț;
- modelată în tipar de gips, arsă în cuptor, smălțuită;
- formă pătrată, pastă aspră alb-roșcată, pereți groși;
- culoare maro deschis;
- fața prezintă o compoziție ornamentală fitomorfă ce are în plan central un motiv floral (sub formă de floarea-soarelui) mărginit de o bordură circulară bine scoasă în relief; pe două dintre laturi, motivul central este flancat de un ornament fitomorf (alcătuit din 3 boboci și 3 frunze), dispus în mod simetric față de mijlocul acestor laturi; întreg ansamblul ornamental se desfășoară pe o suprafață punctiformă; laturile feței sunt urmărite marginal de o linie ondulată sub formă de vrej; smălțuită cu un smalț de culoare maro deschis;
- dosul se continuă de-a lungul laturilor cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei; două dintre laturile ramei au la mijloc câte o gaură folosită probabil pentru consolidarea asamblării;
- L: 23,5 cm; l: 23 cm;
- nr. inv. 12.723

1.60.

- cahlă;
- achiziționată în 1982 de la Maior Imre din Oradea;
- fabrica lui Rimanóczy Kalman din Oradea;
- începutul secolului XX;
- atelier urban (fabrică);
- lut, smalț;
- modelată în tipar de gips, arsă în cuptor, smălțuită;
- formă pătrată, pastă aspră roșiatică, pereți groși;
- culoare maro închis;
- fața prezintă un decor complex ce are dispus în partea centrală un motiv sub formă de rozetă încadrat de o compoziție geometrizantă alcătuită din linii meandrice care se prelungesc spre colțurile feței cu câte un ornament fitomorf alcătuit dintr-un lujer cu 3 frunze; întreg câmpul ornamental (mai puțin cel central) se desfășoară pe o suprafață punctiformă și este încadrat de un chenar ce urmărește marginal laturile feței; smălțuită cu smalț de culoare maro închis;
- dosul se continuă de-a lungul laturilor cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei; pe dos are imprimată inscripția: Rimanóczy Kalman, Gyárából, Nagyvaradon (de la fabrica lui Rimanóczy Kàlman, Oradea Mare);
- L: 21 cm; l: 18,5 cm;
- nr. inv. 12.724

1.61.

- cahlă;
- achiziționată în 1982 de la Maior Imre din Oradea;
- fabrica lui Rimanóczy Kalman din Oradea;
-începutul secolului XX;
- atelier urban (fabrică);
- lut, smalț;
- modelată în tipar de gips, arsă în cuptor, smălțuită;
- formă pătrată, pastă aspră roșiatică, pereți groși;
- culoare maro închis;
- fața prezintă o compoziție ornamentală ce are în plan central un motiv eclectic, redat sub forma unui medalion punctiform, încadrat de o figură elipsoidală a cărei suprafață este pusă în evidență prin mai multe linii drepte (hașuri); din marginile medalionului central pornesc spre fiecare colț al feței, intersectând linia elipsoidală, câte un ornament fitomorf sub forma unui lujer cu 3 frunze; conturul elipsoidal se prelungește spre mijlocul laturilor feței cu câte un buton; ornamentele din exteriorul formei elipsoidale se desfășoară pe fondul unei suprafețe punctiforme; întreg câmpul ornamental este încadrat de un chenar ce urmărește marginal laturile feței; smălțuită cu smalț de culoare maro închis;
- dosul se continuă de-a lungul laturilor cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei; tot pe dos mai apare incizată cifra 30;
- L: 19,5 cm; l: 19,5 cm;
- nr. inv. 12.725

1.62.

- cahlă;
- achiziționată în 1971 de la Fuchs Paul din Oradea;
- confecționată în centrul de olărit Călata?;
- prima jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier urban;
- lut, vopsea albă, smalț verde;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, angobată, smălțuită;
- formă dreptunghiulară, pastă roșie, pereți subțiri;
- culoare verde;
- fața prezintă o compoziție ornamentală ce are dispus în plan central un motiv geometrizant, format din 3 romburi circumscrise, care se continuă spre latura superioară a feței cu o compoziție fitomorfă (ce se termină cu o lalea); pe lateral, motivul central este flancat de câte o lalea și două frunze stilizate ce se sprijină pe un registru format din două perechi de motive fitomorfe (cârcei); întreg ansamblul ornamental este încadrat de un chenar, cu partea laturilor interioare zimțate, ce urmărește marginal laturile feței; piesa este smălțuită cu smalț de culoare verde; înainte de smălțuire fața a fost dată cu un strat de vopsea albă (angobă), ce face ca smaltul să fie mai deschis;
- dosul se continuă de-a lungul fiecărei laturi cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei; laturile ramei sunt dispuse în unghi de 45^0 față de marginile feței; pe întreaga suprafață a dosului apar urmele unei țesături rare, imprimate aici în timpul confecționării;
- L: 24,5 cm; l: 19 cm;
- nr. inv. 7304

1.63.

- cahlă;
- achiziționată în 1971 de la Fuchs Paul din Oradea;
- confecționată în centrul de olărit Almașu;
- datată: 1882,inscripție (monograma): M. F.;
- atelier rural;
- lut, smalț;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, smălțuită;
- formă dreptunghiulară, pastă roșie, pereți subțiri;
- culoare verde;
- fața prezintă o compoziție ornamentală fitomorfă ce are în centru o vază (a cărei părți voluminoase sunt redate prin hașuri) în care se află 5 flori (la mijloc o lalea, pe margini 2 flori atârnate); la baza vazei, de o parte și de alta a sa, apare imprimat anul confecționării (1882), iar la partea superioară a buchetului este imprimată monograma meșterului care a confecționat piesa: (M F, probabil Muller Ferenc din Almașu); întreg ansamblul ornamental este încadrat de un chenar care urmărește laturile feței, redat sub forma unei benzi cu segmente de linii ce se întretaie, formând mici romburi; smălțuită cu smalț de culoare verde închis, cu aspect lucios, dar pe mici porțiuni este parțial deteriorat;
- dosul se continuă de-a lungul fiecărei laturi cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei; laturile ramei sunt dispuse în unghi de 45^0 față de marginile feței;
- L: 26,5 cm; l: 19 cm;
- nr. inv. 7302

1.64.

- cahlă;
- achiziționată în 1971 de la Fuchs Paul din Oradea;
- confecționată în centrul de olărit Almașu;
- prima jumătate a secolului al XIX-lea; inscripționată (monograma): T.A;
- atelier rural;
- lut, smalț;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, smălțuită;
- formă dreptunghiulară, pastă roșie, pereți subțiri;
- culoare verde;
- fața prezintă o compoziție ornamentală ce are dispus în plan central o vază în care se află o tulpină cu 3 lalele (două la bază și una în vârful tulpinii) și mai multe tipuri de frunze: vaza este flancată pe lateral de câte un motiv zoomorf (pasăre), iar tulpina de două mici rozete; la baza vazei, despărțită de o linie în zig-zag, apare imprimată monograma T.A (probabil meșterul Tihanyi Albert din Almașu); întreg câmpul ornamental este încadrat de un chenar care urmărește laturile feței, redat sub forma unor segmente de linii dispuse sub forma unor solzi de pește; fața piesei este smălțuită cu smalț de culoare verde închis cu un aspect lucios; pe marginile feței, smalțul este parțial deteriorat;
- dosul se continuă în dreptul fiecărei laturi cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei;
- L: 31 cm; l: 20,5 cm;
- nr. inv. 7306

1.65.

- cahlă;
- achiziționată în 1971 de la Fuchs Paul din Oradea;
- confecționată în centrul de olărit Almașu?;
- prima jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut, smalț;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, smălțuită;
- formă dreptunghiulară, pastă roșie, pereți subțiri;
- culoare verde;
- fața prezintă o compoziție ornamentală fitomorfă ce are în plan central o vază cu o tulpină pe care sunt fixate 7 flori (din care 3 sunt lalele, două cu capul aplecat) și mai multe frunze, toate redate într-un mod stilizat; întreg câmpul ornamental este încadrat de un chenar care urmărește laturile cahlei; smălțuită cu smalț de culoare verde închis cu un aspect lucios;
- dosul se continuă de-a lungul fiecărei laturi cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei; tot aici piesa mai are 3 grupe de câte două impresiuni făcute în timpul modelării;
- L: 28,5 cm; l: 21,5cm;
- nr. inv. 7307

1.66.

- cahlă;
- achiziționată în 1971 de la Fuchs Paul din Oradea;
- confecționată în centrul de olărit Huedin;
- datată: 1854 (imprimat întors);
- atelier rural;
- lut, vopsea albă, smalț;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, angobată, smălțuită;
- formă dreptunghiulară, pastă roșie, pereți subțiri;
- culoare verde;
- fața prezintă o compoziție ornamentală fitomorfă prezentă sub forma unui copac, a cărui contur este redat prin 5 linii, care se ramifică în mai multe ramuri cu frunze, la a cărui rădăcină mai cresc două vlăstare mici; dispus central, de o parte și de alta a tulpinii, apare imprimat anul 1854 (ultimile 2 cifre redate răsturnat), iar în colțul din dreapta al feței monograma M; întreg câmpul ornamental este încadrat de un chenar ce urmărește marginal laturile feței; piesa este smălțuită cu smalț verde (deschis); înainte de a fi smălțuită fața a fost dată cu un strat de vopsea albă (angobă);
- dosul se continuă de-a lungul fiecărei laturi cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei; laturile ramei sunt dispuse în unghi de 45^0 față de marginile feței;
- L: 30,5 cm; l: 21,5 cm;
- nr. inv. 7303

1.67.

- cahlă;
- achiziționată în 1971 de la Fuchs Paul din Oradea;
- confecționată în centrul de olărit Huedin;
- prima jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut, smalț;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, smălțuită;
- formă dreptunghiulară, pastă roșie, pereți subțiri;
- culoare verde;
- fața prezintă o compoziție ornamentală, cam șters imprimată, care are dispusă în plan central o vază cu 5 flori (3 lalele și 2 boboci) redate într-un mod stilizat; vaza este încadrată de un motiv sub formă de lalea care se sprijină pe un segment de cerc zimțat ce are la capete câte un boboc, iar la mijloc un buton cu contur striat; întreg ansamblul ornamental este încadrat de un chenar ce urmărește laturile feței, prezent sub forma unei linii drepte întretăiată de mici segmente de linii ce cad perpendicular pe aceasta; smălțuită cu smalț de culoare verde închis, care, parțial, pe două dintre laturi a fost înlăturat odată cu ciobirea cahlei;
- dosul se continuă de-a lungul fiecărei laturi cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei;
- L: 30 cm; l: 18,5 cm;
- nr. inv. 7305

1.68.

- cahlă;
- achiziționată în 1971 de la Fuchs Paul din Oradea;
- confecționată în centrul de olărit Huedin;
- prima jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut, smalț;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, smălțuită;
- formă dreptunghiulară, pastă roșie, pereți subțiri;
- culoare verde;
- fața prezintă o compoziție ornamentală ce are în plan central o vază cu 5 flori (din care 3 lalele), redate într-un mod stilizat; vaza este încadrată de un motiv sub formă de lalea care se sprijină pe o linie cu striuri în zig-zag ce are la capete câte un boboc, iar la mijloc un buton striat; întreg ansamblul ornamental este încadrat de un chenar ce urmărește laturile feței, redat sub forma unei linii drepte întretăiată de mici segmente de linii care cad perpendicular pe ea; piesă smălțuită cu smalț de culoare verde închis care prezintă pe alocuri anumite irizări cenușii cu aspect lucios, datorate devitrifierii smalțului (fenomen des întâlnit și în cazul cahlelor de acest fel descoperite pe șantierele arheologice);
- dosul se continuă de-a lungul fiecărei laturi cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei; colțurile ramei au în partea exterioară câte o scobitură, pentru a mări aderența liantului de legătură;
- L: 30,5 cm; l: 20,5 cm;
- nr. inv. 7311

1.69.

- cahlă;
- achiziționată în 1971 de la Fuchs Paul din Oradea;
- confecționată în centrul de olărit Huedin;
- prima jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut, vopsea, smalț;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, smălțuită;
- formă dreptunghiulară, pastă roșie, pereți subțiri;
- culoare verde;
- fața prezintă o compoziție ornamentală ce are în plan central o vază cu 5 flori (din care 2 boboci) redate într-un mod stilizat; vaza este încadrată de un motiv sub formă de lalea ce se sprijină pe o linie cu striuri în zig-zag, care are la capete un boboc, iar la mijloc un buton striat; întreg ansamblul ornamental este încadrat de un chenar, ce urmărește laturile feței, prezent sub forma unei linii drepte, întretăiată de mici segmente de linii ce cad perpendicular pe ea; smălțuită cu smalț de culoare verde; înainte de smălțuire fața a fost dată cu un strat de vopsea albă ce face ca smaltul să fie mai deschis; are o fisură ce pornește dinspre mijlocul unui laturi spre centrul cahlei;
- dosul se continuă în dreptul fiecărei laturi cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei; colțurile ramei au în partea exterioară câte o scobitură pentru a mări aderența liantului de legătură;
- L: 27,5 cm; l: 19 cm;
- nr. inv. 7310

1.70.

- cahlă;
- confiscată la Vamă în 1971;
- loc de confecționare: Târgu Secuiesc?;
- datată: 1842; inscripționată: Szots Marton;
- atelier urban;
- lut, smalț;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, smălțuită;
- formă dreptunghiulară, pastă roșie, pereți subțiri;
- culoare verde;
- urme de degradare;
- fața prezintă o compoziție ornamentală fitomorfă, redată într-un mod naturalist, alcătuită dintr-o vază și un buchet cu 5 flori care acoperă întreaga suprafață a feței; la nivelul vazei (de o parte și de alta a sa) apare imprimat, probabil, numele meșterului (Szots Marton) și anul confecționării (1842); întreg câmpul ornamental este încadrat de un chenar care urmărește marginal laturile feței; piesa este smălțuită cu smalț de culoare verde care pe anumite porțiuni (mai ales în partea superioară a feței) este deteriorat;
- dosul se continuă de-a lungul fiecărei laturi cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei;
- L: 40 cm; l: 27 cm;
- nr. inv. 6874

IOAN
GOMAN

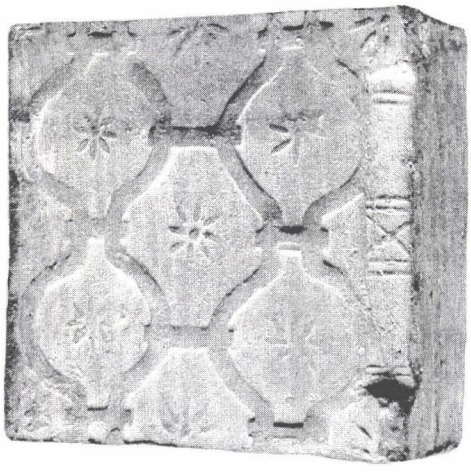

2.1.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1969 de la Pirte Gheorghe din Lelești;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- pastă fină, pereți subțiri;
- culoare cărămizie;
- fața mare prezintă o compoziție ornamentală, modelată în relief, alcătuită din 10 motive florale (din care 2 imprimate complet), încadrate de linii drepte și ondulate care se unesc sub forma unor medalioane cvasioctogonale cu aspect de structură metalică forjată;
- fața mică nu este ornamentată;
- muchia sub care se unesc cele două fețe este teșită sub un unghi de 45^0, mai puțin la extremități pe o distanță de circa 4,5 cm., respectiv 3,5 cm; suprafața teșită este ornamentată cu motive geometrice redate prin segmente de linii drepte și întretăiate;
- dosul se continuă de-a lungul fiecărei laturi cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei;
- L: 27 cm; lM: 27 cm; lm: 12 cm;
- nr. inv. 5437

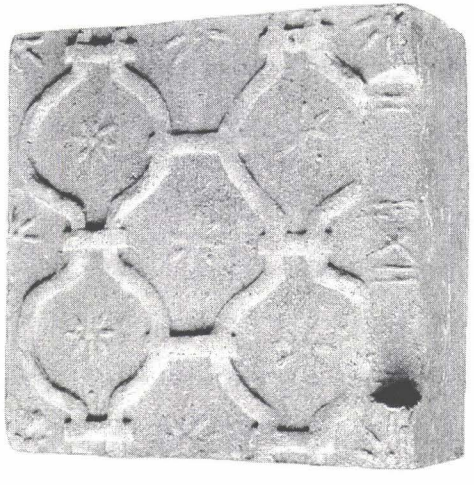

2.2.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1969 de la Pirte Gheorghe din Lelești;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- pastă fină, pereți subțiri;
- culoare cărămizie;
- câmpul ornamental*** prezintă o compoziție alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și 12 motive florale (din care doar 4 imprimate complet);
- L: 27 cm; lM: 27,5 cm; lm:12 cm;
- nr. inv. 5442

*** dispunerea și compoziția ornamentală a piesei (față și dos) este identică cu cea de la poziția 2.1.

2.3.

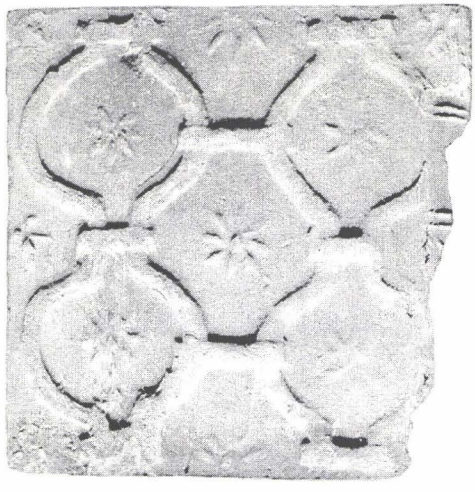

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1970 de la Bonchiș Sabin din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- pastă fină, pereți subțiri;
- culoare brun-roșcat, urme de var albastru (ultramarin);
- piesă incompletă, lipsește fața mică și parțial muchia de legătură;
- câmpul ornamental*** prezintă o compoziție alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și din 5 motive florale (unul mai slab imprimat);
- L: 27,5 cm; l: 27 cm;
- nr. inv. 6171

2.4.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1970 de la Bonchiș Sabin din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- pastă fină, pereți subțiri, slab finisată;
- culoare brun-roșcat;
- câmpul ornamental*** prezintă o compoziție alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și 7 motive florale (doar 2 mai bine imprimate);
- una dintre laturile feței mici are o fisură de circa 5 cm;
- L: 26,5 cm; lM: 26 cm: lm: 12,5 cm;
- nr. inv. 6175

*** dispunerea și compoziția ornamentală a piesei (față și dos) este identică cu cea de la poziția 2.1.

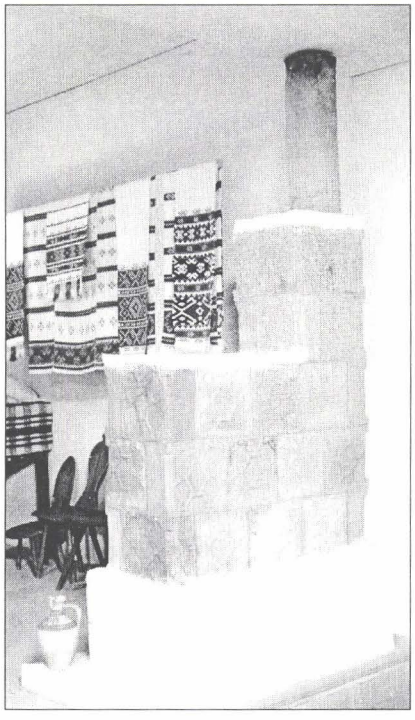

2.5.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1970 de la Sala Ioan din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- pastă fină, pereți subțiri;
- culoare brun-roșcat;
- piesă componentă a sobei (camniței) reconstituite în cadrul expoziției de etnografie a Muzeului Țării Crișurilor (interiorul din satul Pietroasa);
- câmpul ornamental*** al feței mari prezintă o compoziție ornamentală mixtă alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și 8 motive florale (doar 5 imprimate complet);
- L: 26,5 cm; lM: 27 cm; lm: 12 cm;
- nr. inv. 6450/2

2.6.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1970 de la Sala Ioan din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- pastă fină, pereți subțiri;
- culoare roșiatică, prezintă urme de var alb;
- piesă componentă a sobei (camniței) reconstituite în cadrul expoziției de etnografie a Muzeului Țării Crișurilor (interiorul din satul Pietroasa);
- câmpul ornamental*** prezintă o compoziție alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și mai multe motive florale (doar 2 imprimate complet);
- L: 26,5 cm; lM: 27 cm; lm: 12 cm;
- nr. inv. 6450/10

*** dispunerea și compoziția ornamentală a piesei (față și dos) este identică cu cea de la poziția 2.1.

2.7.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1970 de la Sala Ioan din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- pastă fină, pereți subțiri;
- culoare roșiatică;
- piesă componentă a sobei (camniței) reconstituite în cadrul expoziției de etnografie a Muzeului Țării Crișurilor (interiorul din satul Pietroasa);
- câmpul ornamental*** prezintă o compoziție alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și mai multe motive florale (din care doar 3 sunt imprimate mai clar);
- L: 27 cm; lM: 26,5 cm; lm: 12 cm;
- nr. inv. 6450/14

2.8.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1970 de la Sala Ioan din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- pastă fină, pereți subțiri, mai slab finisată;
- culoare cărămizie;
- piesă componentă a sobei (camniței) reconstituite în cadrul expoziției de etnografie a Muzeului Țării Crișurilor (interiorul din satul Pietroasa);
- câmpul ornamental*** prezintă o compoziție, mai slab imprimată, alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și mai multe motive florale (din care doar 3 sunt imprimate complet);
L: 27 cm; lM: 27 cm; lm: 12,5 cm;
- nr. inv. 6450/19

*** dispunerea și compoziția ornamentală a piesei (față și dos) este identică cu cea de la poziția 2.1.

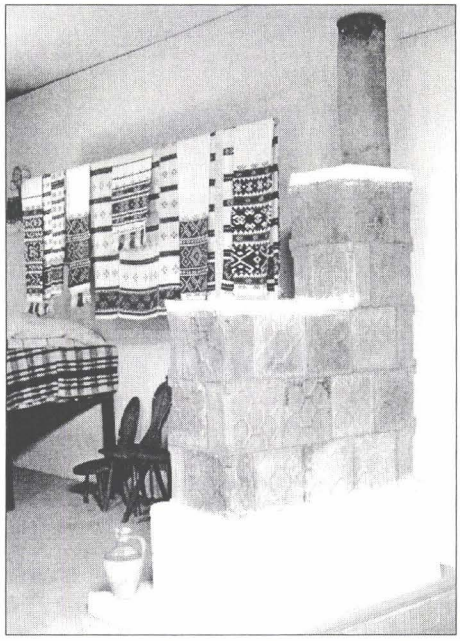

2.9.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1970 de la Sala Ioan din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- pastă fină, pereți subțiri;
- culoare brun-roșcat, urme de var albastru (ultramarin);
- piesă componentă a sobei (camniței) reconstituite în cadrul expoziției de etnografie a Muzeului Țării Crișurilor (interiorul din satul Pietroasa);
- câmpul ornamental*** prezintă o compoziție alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și mai multe motive florale (din care doar 3 sunt imprimate complet); prezintă o fisură de aproximativ 12 cm care pornește dinspre mijlocul unei laturi spre centrul piesei;
- L: 27 cm; lM: 27 cm; lm: 12 cm;
- nr. inv. 6450/28

2.10.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1970 de la Sala Ioan din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- pastă fină, pereți subțiri;
- culoare cărămizie, urme de var albastru (ultramarin);
- piesă componentă a sobei (camniței) reconstituite în cadrul expoziției de etnografie a Muzeului Țării Crișurilor (interiorul din satul Pietroasa);
- câmpul ornamental*** prezintă o compoziție, slab imprimată, compusă din linii ondulate, segmente de linii drepte și mai multe motive florale (doar 3 ceva mai bine imprimate);
- L: 27 cm; lM: 26,5 cm; lm: 12 cm;
- nr. inv. 6450/29

*** dispunerea și compoziția ornamentală a piesei (față și dos) este identică cu cea de la poziția 2.1.

2.11.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1970 de la Sala Ioan din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- pastă fină, pereți subțiri;
- culoare cărămizie, urme de var alb;
- piesă componentă a sobei (camniței) reconstituite în cadrul expoziției de etnografie a Muzeului Țării Crișurilor (interiorul din satul Pietroasa);
- câmpul ornamental*** prezintă o compoziție alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și mai multe motive florale (doar 2 mai bine imprimate);
- L: 27 cm; lM: 26,5 cm; lm: 12 cm;
- nr. inv. 6450/31

2.12.

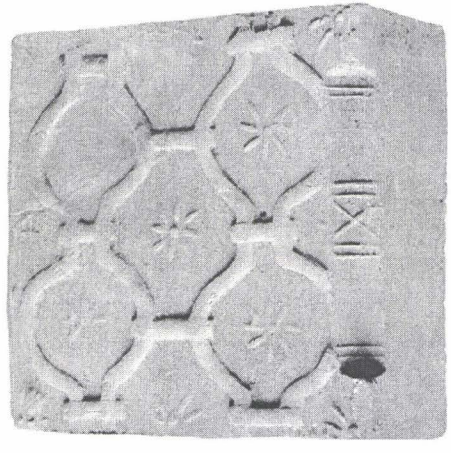

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1970 de la Dimiș Miron din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- pastă fină, pereți subțiri;
- culoare cărămiziu deschis;
- piesă restaurată în anul 2001;
- câmpul ornamental*** prezintă o compoziție alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și 9 motive florale (din care doar 4 imprimate complet); unul dintre colțuri a fost refăcut în urma unei intervenții de restaurare;
- în punctele de contact ale laturilor, rama de asamblare are câte o impresiune realizată cu degetul;
- L: 27 cm; lM: 27,5 cm; lm: 12 cm;
- nr. inv. 8065/III

*** dispunerea și compoziția ornamentală a piesei (față și dos) este identică cu cea de la poziția 2.1.

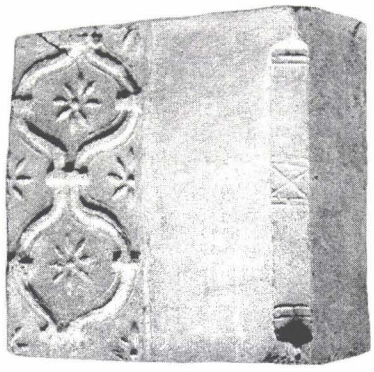

2.13.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1970 de la Bonchiș Sabin din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- pastă fină, pereți subțiri;
- culoare cărămizie;
- câmpul ornamental*** al feței prezintă, doar pe jumătate din suprafața sa, o compoziție ornamentală compusă din linii ondulate, segmente de linii drepte și 7 motive florale (doar 2 imprimate complet); partea ornamentată a feței este separată de partea neornamentată printr-o linie bine materializată în relief;
- fiecare latură a ramei de îmbinare are câte o adâncitură făcută cu degetul în timpul confecționării, iar aproape central apare incizat un semn în formă de "X";
- L: 24 cm; lM: 25 cm; lm: 12 cm;
- nr. inv. 6174

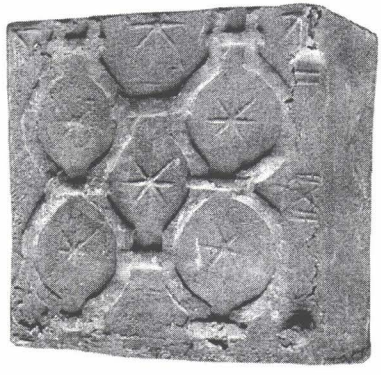

2.14.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1969 de la Pirte Gheorghe din Lelești;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- pastă fină, pereți subțiri;
- culoare brun-roșcat;
- fața mare prezintă o compoziție ornamentală, modelată în relief, alcătuită din 7 motive sub formă de stea (doar 4 imprimate complet), încadrate de linii ondulate și drepte care se grupează sub forma unor medalioane cvasioctogonale, dispuse pe întreaga suprafață a feței;
- fața mică a piesei nu este ornamentată;
- muchia sub care se unesc cele două fețe este teșită sub un unghi de 45^0, mai puțin spre extremități pe o distanță de circa 4,5 cm, respectiv 3,5 cm; suprafața teșită este ornamentată cu motive geometrice redate prin segmente de linii întretăiate; prezintă mici fisuri din timpul confecționării;
- L: 27 cm; lM: 27 cm; lm: 12 cm;
- nr. inv. 5443

*** dispunerea și compoziția ornamentală a piesei (față și dos) este identică cu cea de la poziția 2.1.

2.15.

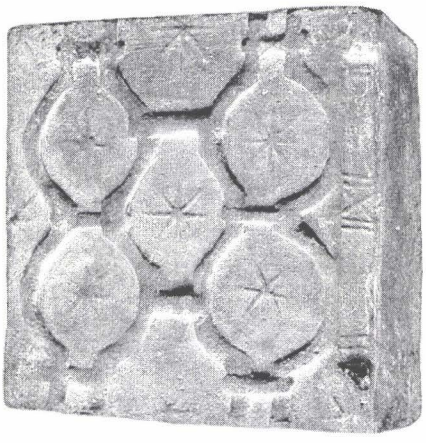

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1970 de la Bonchiș Sabin din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- pastă fină, pereți subțiri;
- culoare brun-roșcat, poartă urme de var alb;
- câmpul ornamental**** prezintă o compoziție alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și 6 motive în formă de stea (doar 3 mai bine imprimate);
- fiecare latură a ramei de îmbinare are câte o adâncitură făcută cu degetul în timpul confecționării; tot pe dosul piesei, amplasat aproape central, apare incizat un semn în formă de "X";
- L: 26,5 cm; lM: 26 cm; lm: 12,5 cm;
- nr. inv. 6173

2.16.

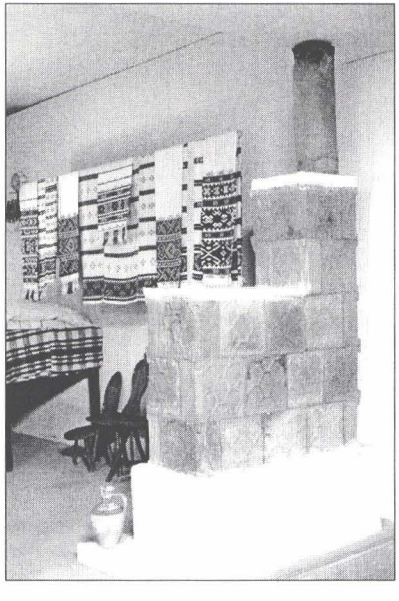

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1970 de la Sala Ioan din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- pastă fină, pereți subțiri;
- culoare cărămizie, prezintă urme de var alb;
- piesă componentă a sobei (camniței) reconstituite în cadrul expoziției de etnografie a Muzeului Țării Crișurilor (interiorul din satul Pietroasa);
- câmpul ornamental**** prezintă o compoziție alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și 7 motive sub formă de stea (4 imprimate complet);
- L: 26 cm; lM: 26 cm; lm: 12 cm;
- nr. inv. 6450/1

**** dispunerea și compoziția ornamentală a piesei (față și dos) este identică cu cea de la poziția 2.14.

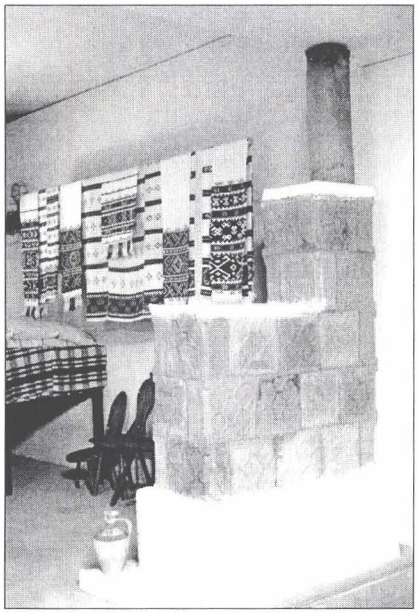

2.17.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1970 de la Sala Ioan din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
-a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- pastă fină, pereți subțiri;
- culoare brun-roșcat;
- piesă componentă a sobei (camniței) reconstituite în cadrul expoziției de etnografie a Muzeului Țării Crișurilor (interiorul din satul Pietroasa);
- câmpul ornamental**** prezintă o compoziție alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și mai multe motive sub formă de stea (doar 5 imprimate complet);
- L: 25,5 cm; lM: 27 cm; lm: 12 cm;
- nr. inv. 6450/6

2.18.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1970 de la Sala Ioan din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- pastă fină, pereți subțiri;
- culoare cărămizie;
- piesă componentă a sobei (camniței) reconstituite în cadrul expoziției de etnografie a Muzeului Țării Crișurilor (interiorul din satul Pietroasa);
- câmpul ornamental**** prezintă o compoziție alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și mai multe motive sub formă de stea (doar 5 imprimate complet);
- L: 27 cm; lM: 26,5 cm: lm: 12 cm;
- nr. inv. 6450/7

**** dispunerea și compoziția ornamentală a piesei (față și dos) este identică cu cea de la poziția 2.14.

2.19.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1970 de la Sala Ioan din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- pastă fină, pereți subțiri;
- culoare cărămiziu deschis;
- piesă componentă a sobei (camniței) reconstituite în cadrul expoziției de etnografie a Muzeului Țării Crișurilor (interiorul din satul Pietroasa);
- câmpul ornamental**** prezintă o compoziție compusă din linii ondulate, segmente de linii drepte și mai multe motive sub formă de stea (doar 5 imprimate complet);
- L: 27 cm; lM: 26,5 cm; lm: 12 cm;
- nr. inv. 6450/11

2.20.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1970 de la Sala Ioan din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- pastă fină, pereți subțiri;
- culoare brun-roșcat;
- piesă componentă a sobei (camniței) reconstituite în cadrul expoziției de etnografie a Muzeului Țării Crișurilor (interiorul din satul Pietroasa);
- câmpul ornamental**** prezintă o compoziție alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și mai multe motive sub formă de stea (doar 5 imprimate complet);
- L: 27 cm; lM: 26,5 cm; lm: 12 cm;
- nr. inv. 6450/15

**** dispunerea și compoziția ornamentală a piesei (față și dos) este identică cu cea de la poziția 2.14.

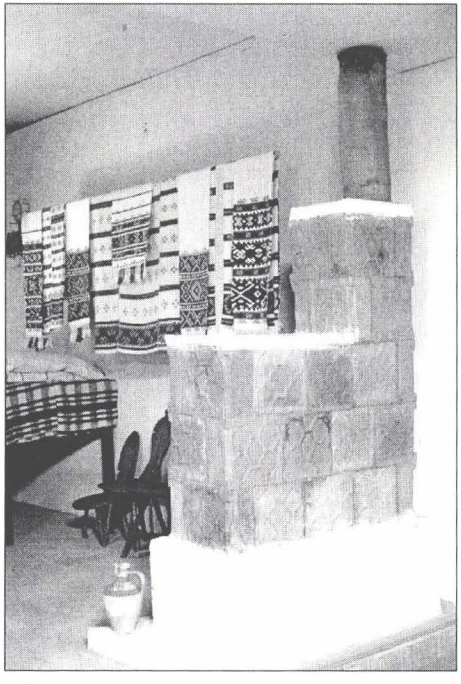

2. 21.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1970 de la Sala Ioan din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- pastă fină, pereți subțiri;
- culoare brun - roșcat;
- piesă componentă a sobei (camniței) reconstituite în cadrul expoziției de etnografie a Muzeului Țării Crișurilor (interiorul din satul Pietroasa);
- câmpul ornamental**** prezintă o compoziție alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și mai multe motive sub formă de stea (doar 3 imprimate ceva mai bine); suprafața feței prezintă o fisură care pornește dintr-un colț spre mijlocul laturii opuse;
- L: 27 cm; lM: 27 cm; lm: 12,5 cm;
- nr. inv. 6450/20

2.22.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1970 de la Sala Ioan din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- pastă fină, pereți subțiri;
- culoare roșiatică;
- piesă componentă a sobei (camniței) reconstituite în cadrul expoziției de etnografie a Muzeului Țării Crișurilor (interiorul din satul Pietroasa);
- câmpul ornamental**** prezintă o compoziție alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și mai multe motive sub formă de stea (doar 5 imprimate complet);
- L: 27 cm; lM: 26,5 cm; lm: 12,5 cm;
- nr. inv. 6450/24

**** dispunerea și compoziția ornamentală a piesei (față și dos) este identică cu cea de la poziția 2.14

2.23.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1970 de la Sala Ioan din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- pastă fină, pereți subțiri;
- culoare brun-roșcat;
- piesă componentă a sobei (camniței) reconstituite în cadrul expoziției de etnografie a Muzeului Țării Crișurilor (interiorul din satul Pietroasa);
-câmpul ornamental**** prezintă o compoziție alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și mai multe motive sub formă de stea (din care doar 5 sunt imprimate complet); prezintă o fisură în formă de semicerc care se întinde între două colțuri ale aceleași laturi;
- L: 27 cm; lM: 26,5 cm; lm: 12,5 cm;
- nr. inv. 6450/25

2.24.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1970 de la Sala Ioan din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- pastă fină, pereți subțiri;
- culoare cărămizie;
- piesă componentă a sobei (camniței) reconstituite în cadrul expoziției de etnografie a Muzeului Țării Crișurilor (interiorul din satul Pietroasa);
- câmpul ornamental**** prezintă o compoziție alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și mai multe motive în formă de stea (doar 4 imprimate ceva mai bine și complet);
- L: 26,5cm; lM: 26,5 cm; lm: 12 cm;
- nr. inv. 6450/30

**** dispunerea și compoziția ornamentală a piesei (față și dos) este identică cu cea de la poziția 2.14.

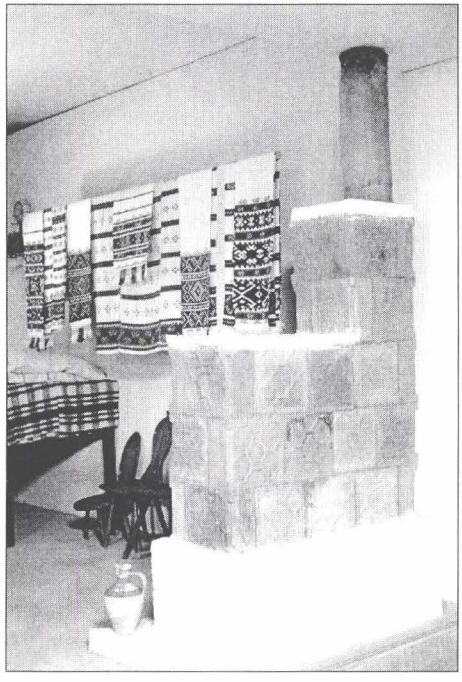

2.25.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1970 de la Sala Ioan din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- pastă fină, pereți subțiri;
- culoare roșiatică;
- piesă componentă a sobei (camniței) reconstituite în cadrul expoziției de etnografie a Muzeului Țării Crișurilor (interiorul din satul Pietroasa);
- câmpul ornamental**** prezintă o compoziție alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și mai multe motive în formă de stea (doar 3 imprimate complet);
- L: 27 cm; lM: 26 cm; lm: 12 cm;
- nr. inv. 6450/32

2. 26.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1970 de la Sala Ioan din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- pastă fină, pereți subțiri;
- culoare cărămizie;
- piesă componentă a sobei (camniței) reconstituite în cadrul expoziției de etnografie a Muzeului Țării Crișurilor (interiorul din satul Pietroasa);
- câmpul ornamental**** prezintă o compoziție alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și mai multe motive sub formă de stea (doar 4 mai bine imprimate);
- L: 27 cm; lM: 26,5 cm; lm: 12 cm;
- nr. inv. 6450/33

**** dispunerea și compoziția ornamentală a piesei (față și dos) este identică cu cea de la poziția 2.14.

2.27.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1970 de la Sala Ioan din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- pastă fină, pereți subțiri;
- culoare brun-roșcat;
- piesă componentă a sobei (camniței) reconstituite în cadrul expoziției de etnografie a Muzeului Țării Crișurilor (interiorul din satul Pietroasa);
- câmpul ornamental**** prrezintă o compoziție alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și mai multe motive sub formă de stea (doar 2 imprimate ceva mai bine);
- L: 27 cm; lM: 26 cm; lm: 12 cm;
- nr. inv. 6450/34

2.28.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1970 de la Sala Ioan din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- pastă fină, pereți subțiri;
- culoare cărămizie;
- piesă componentă a sobei (camniței) reconstituite în cadrul expoziției de etnografie a Muzeului Țării Crișurilor (interiorul din satul Pietroasa);
- câmpul ornamental**** prezintă o compoziție alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și mai multe motive sub formă de stea (doar 3 imprimate complet);
- L: 27 cm; lM: 26 cm; lm: 12,5 cm;
- nr. inv. 6450/35

**** dispunerea și compoziția ornamentală a piesei (față și dos) este identică cu cea de la poziția 2.14.

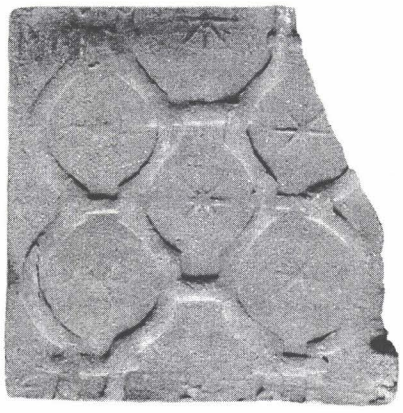

2.29.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1970 de la Dimiș Miron din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- pastă fină, pereți subțiri;
- culoare brun-roșcat;
- piesă incompletă, lipsește fața mică și (în mare parte) muchia sub care se unesc fețele;
- câmpul ornamental**** prezintă o compoziție alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și 5 motive sub formă de stea (doar 2 imprimate mai clar);
- L: 26 cm; l: 26 cm;
- nr. inv. 8065/II

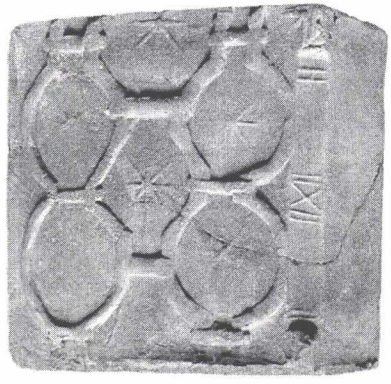

2.30.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1970 de la Dimiș Miron din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- pastă fină, pereți subțiri;
- culoare cărămizie;
- piesă restaurată în anul 2001;
- câmpul ornamental**** al feței mari prezintă o compoziție alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și mai multe motive sub formă de stea (doar 2 mai bine imprimate); unul dintre colțuri a fost refăcut în urma unei intervenții de restaurare, iar o fisură, ce pornește de la muchie spre porțiunea refăcută, lipită;
- fața mică în partea mediană are o fisură care a fost consolidată;
- L: 27 cm; lM: 26,5 cm; lm: 15 cm;
- nr. inv. 8065/V

**** dispunerea și compoziția ornamentală a piesei (față și dos) este identică cu cea de la poziția 2.14.

2.31.

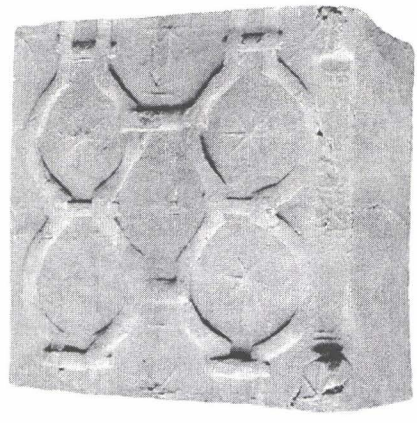

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1970 de la Dimiș Miron din Ferice;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- pastă fină, pereți subțiri;
- culoare cărămizie;
- piesă restaurată în anul 2001;
- câmpul ornamental**** al feței mari prezintă o compoziție ornamentală mixtă alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și mai multe motive sub formă de stea (doar 3 imprimate complet);
- fața mică are un colț refăcut în urma intervenției de restaurare;
- piesă fragmentată în 4 bucăți, reconstituită în urma unei intervenții de restaurare;
- L: 27 cm; lM: 27 cm: lm: 13 cm;
- nr. inv. 8065/VI

2.32.

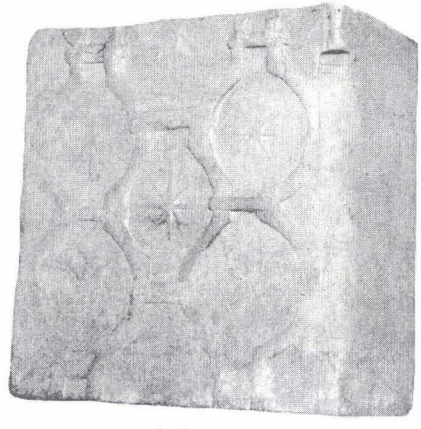

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată de Tereza Mozes în 1968 din Lelești;
- donată de Tereza Mozes din Oradea în 2004;
- confecționată în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- pastă fină, pereți subțiri;
- culoare cărămizie;
- câmpul ornamental**** al feței mari prezintă o compoziție ornamentală mixtă alcătuită din linii ondulate, segmente de linii drepte și mai multe motive sub formă de stea (doar 3 imprimate complet);
- fața mică are un colț refăcut în urma intervenției de restaurare;
- piesă fragmentată în 4 bucăți, reconstituită în urma unei intervenții de restaurare;
- L: 27 cm; lM: 27 cm: lm: 13 cm;
- nr. inv. 16960

**** dispunerea și compoziția ornamentală a piesei (față și dos) este identică cu cea de la poziția 2.14.

2.33.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1970 de la Hașca Ioan din Hășmaș;
- confecționată în centrul de olărit Hășmaș;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- pastă aspră, pereți groși;
- culoare cărămizie;
- fața mare prezintă o compoziție ornamentală alcătuită dintr-un motiv geometrizant (redat sub forma unor rozete concentrice), dispus în plan central, din care pornesc spre mijlocul celor 4 laturi ale feței câte un peduncul; cei dinspre partea inferioară și superioară sunt încadrați de un motiv sub formă de lalea cu părțile terminale puternic striate; în fiecare colț al feței este dispus câte un motiv cruciform; întreg ansamblul ornamental este încadrat de un chenar; motivul central poartă urma unei defecțiuni de imprimare;
- fața mică prezintă un ornament geometrizant, foarte slab imprimat, redat sub forma unor linii în zig-zag încadrate de linii punctate;
- muchia sub care se unesc cele două fețe este teșită sub un unghi de 45^0, mai puțin la extremități pe o lungime de 5 cm;
- dosul se continuă de-a lungul fiecărei laturi cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei; fiecare latură are câte 3 adâncituri făcute special în timpul modelării;
- L: 29 cm; lM: 24 cm; lm: 12 cm;
- nr. inv. 6259

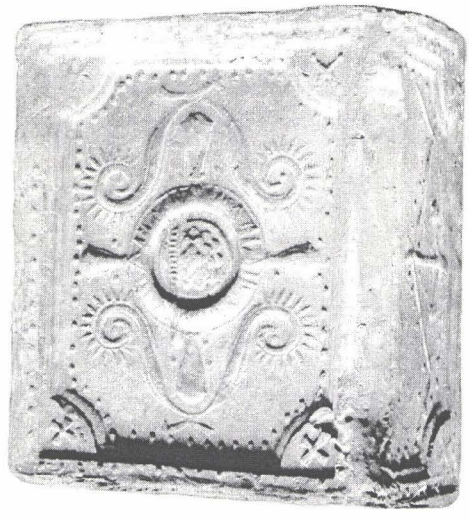

2.34.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1970 de la Hașca Ioan din Hășmaș;
- confecționată în centrul de olărit Hășmaș;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut; paiete de mică;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, micasată, nesmălțuită;
- pastă aspră, pereți groși;
- culoare cărămizie;
- fața mare prezintă o compoziție ornamentală alcătuită dintr-un motiv geometrizant (redat sub forma unor rozete concentrice), dispus în plan central, din care pornește spre mijlocul celor 4 laturi ale feței câte un peduncul; cei dinspre partea inferioară și superioară sunt încadrați de câte un motiv sub formă de lalea cu părțile terminale puternic striate; în fiecare colț al feței este dispus câte un motiv cruciform; întreg ansamblul ornamental este încadrat de un chenar care urmărește laturile feței; motivul central poartă urma unei defecțiuni de imprimare;
- fața mică prezintă un ornament geometrizant, mai slab imprimat, redat sub forma unor linii în zig-zag încadrate de linii punctate;
- muchia sub care se unesc cele două fețe este teșită sub un unghi de 45^0, mai puțin la extremități pe o lungime de circa 5 cm;
- ambele fețe ale piesei sunt imprimate cu paiete de mică;
- dosul se continuă în dreptul fiecărei laturi cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei; fiecare latură are câte 3 adâncituri făcute în timpul confecționării pentru a mări aderența liantului de asamblare;
- L: 29 cm; lM: 24 cm; lm: 12 cm;
- nr. inv. 6256

2.35.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1970 de la Hașca Ioan din Hășmaș;
- confecționată în centrul de olărit Hășmaș;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut; paiete de mică;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, micasată, nesmălțuită;
- pastă aspră, pereți groși;
- culoare cărămizie;
- piesă incompletă, fața mică (fracturată după o linie ce urmărește muchia) lipsește;
- fața mare prezintă o compoziție ornamentală mixtă alcătuită dintr-un motiv geometrizant (redat sub forma unor rozete concentrice), dispus în plan central, din care pornește spre mijlocul celor 4 laturi ale feței câte un peduncul; cei dinspre latura inferioară și superioară sunt încadrați de câte un motiv sub formă de lalea cu părțile terminale puternic striate; în fiecare colț al feței este dispus câte un motiv cruciform; întreg ansamblul ornamental este încadrat de un chenar care urmărește laturile feței; motivul central poartă urma unei defecțiuni de imprimare; piesă imprimată cu paiete de mică;
- din muchia sub care se uneau cele două fețe se mai păstrează doar o mică parte ce are un contur neregulat;
- dosul se continuă doar de-a lungul a trei laturi (a patra, cu muchia, lipsește) cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei; fiecare latură are câte 3 adâncituri făcute în timpul modelării pentru a mări aderența liantului de asamblare;
- L: 29 cm; l: 25 cm;
- nr. inv. 6258

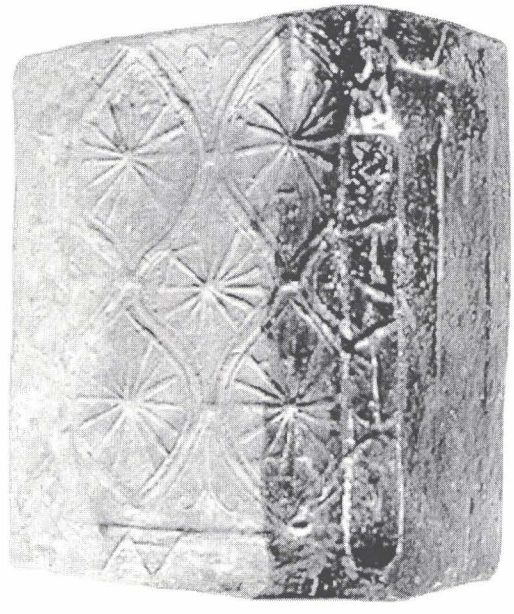

2.36.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1978 de la colec. Roman Aurel Flutur din Ștei (proprietar anterior Traian Gabor din satul Măgura);
- confecționată în centrul de olărit Lelești?;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut, smalț;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, (parțial) smălțuită;
- pastă brun-roșcată, pereți groși;
- culori: cărămiziu, verde (muchia și fața mică);
- fața mare prezintă o compoziție ornamentală, ceva mai slab imprimată, alcătuită din 5 motive stelare încadrate de 4 linii sinusoidale ce se unesc două câte două sub forma unor romburi cu vârful rotunjit; rombul central are la extremități câte un peduncul cu 3 frunzulițe;
- fața mică nu este ornamentată;
- latura de îmbinare a fețelor (muchia) este teșită după un unghi de 45°, mai puțin la extremități pe o distanță de aproximativ 6 cm; dosul muchiei este smălțuit pe jumătate din lungimea sa;
- doar fața mică și muchia de îmbinare a fețelor sunt smălțuite cu smalț de culoare verde închis;
- dosul se continuă de-a lungul laturilor cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei;
- L: 32 cm; lM: 27 cm; lm: 16 cm;
- nr. inv. 11.247;
- bibliografie: B. Ștefănescu, Fl. Goina, *Piese etnografice....*, p. 160

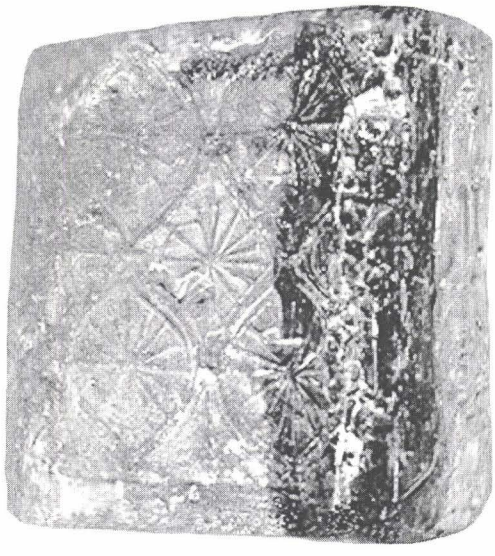

2.37.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1978 de la colec. Roman Aurel Flutur din Ștei (proprietar anterior Traian Gabor din satul Măgura);
- confecționată în centrul de olărit Lelești?;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut, smalț;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, smălțuită;
- pastă brun-roșcată, pereți groși;
- culoare verde-maroniu, verde închis;
- fața mare prezintă o compoziție ornamentală, mai slab imprimată, alcătuită din 5 motive stelare încadrată de 4 linii sinusoidale ce se unesc două câte două sub forma unor romburi cu vârful rotunjit; rombul central are la extremități câte un motiv fitomorf sub forma unui peduncul cu 3 frunze; unul dintre colțuri are o fisură longitudinală;
- fața mică nu este ornamentată;
- latura de îmbinare a fețelor (muchia) este teșită după un unghi de 45^0, mai puțin la extremități pe o distanță de 3 respectiv 5,5 cm;
- piesă smălțuită cu smalț de culoare verde, dar muchia și parțial fețele sunt smălțuite cu un smalț verde mai închis;
- dosul feței se continuă de-a lungul laturilor cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei;
- L: 31 cm; lM: 28 cm; lm: 15 cm;
- nr. inv. 11.251;
- bibliografie: B. Ștefănescu, Fl. Goina, *Piese etnografice...*, p. 160

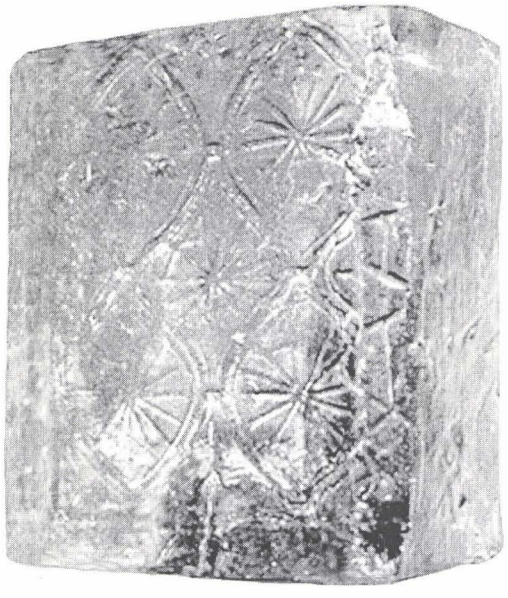

2.38.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1978 de la colec. Roman Aurel Flutur din Știei (proprietar anterior Traian Gabor din satul Măgura);
- confecționată în centrul de olărit Lelești?;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut, smalț;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, smălțuită;
- pastă brun-roșcată, pereți groși;
- culori: verde, verde-maroniu;
- fața mare prezintă o compoziție ornamentală alcătuită din 5 motive stelare încadrate de 4 linii sinusoidale care se unesc două câte două sub forma unor romburi cu vârful rotunjit; rombul central are la extremități câte un peduncul cu 3 frunze; una dintre laturi are la mijloc o fisură de aproximativ 5 cm;
- fața mică nu este ornamentată;
- latura de îmbinare a fețelor (muchia) este teșită după un unghi de 45^0, mai puțin la extremități pe o distanță de 3 respectiv 6,5 cm;
- piesă smălțuită cu smalț de culoare verde, doar muchia și parțial fețele sunt date cu smalț de culoare verde-maroniu;
- dosul se continuă în dreptul fiecărei laturi cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei; cel al feței mici are o pată de smalț verde dispus în plan central, iar cel al feței mari doar în dreptul fisurii;
- L: 31,5 cm; lM: 27 cm; lm: 15 cm;
- nr. inv. 11.253;
- bibliografie: B. Ștefănescu, Fl. Goina, *Piese etnografice...*, p. 160-161

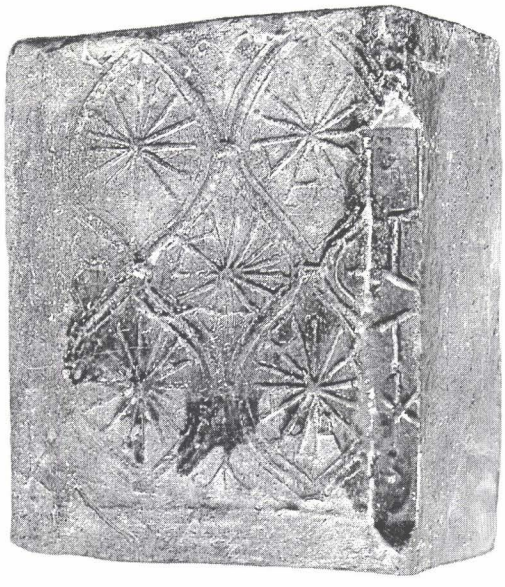

2.39.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1978 de la colec. Roman Aurel Flutur din Ștei (proprietar anterior Traian Gabor din Măgura);
- confecționată în centrul de olărit Lelești?;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut, smalț;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, smălțuită;
- pastă brun-roșcată, pereți groși;
- culoare verde;
- piesă restaurată în anul 2001;
- fața mare a cahlei prezintă o compoziție ornamentală alcătuită din 5 motive stelare încadrate de 4 linii sinusoidale care se unesc două câte două sub forma unor romburi cu vârful rotunjit; rombul central are la extremități câte un peduncul cu 3 frunze;
- fața mică nu este ornamentată și are un colț refăcut în urma intervenției de restaurare;
- latura de îmbinare a fețelor (muchia) este teșită după un unghi de 45^0, mai puțin la extremități pe o distanță de 2,5 respectiv 6 cm;
- piesă smălțuită cu smalț de culoare verde, care pe alocuri are un ton mai închis (muchia și parțial fețele);
- dosul se continuă de-a lungul laturilor cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei; cel al feței mari (pe mijloc) și parțial cel al feței mici prezintă pete (liniare) de smalț verde;
- L: 31 cm; lM: 27 cm; lm: 15 cm;
- nr. inv. 11.262;
- bibliografie: B. Ștefănescu, Fl. Goina, *Piese etnografice...*, p. 161

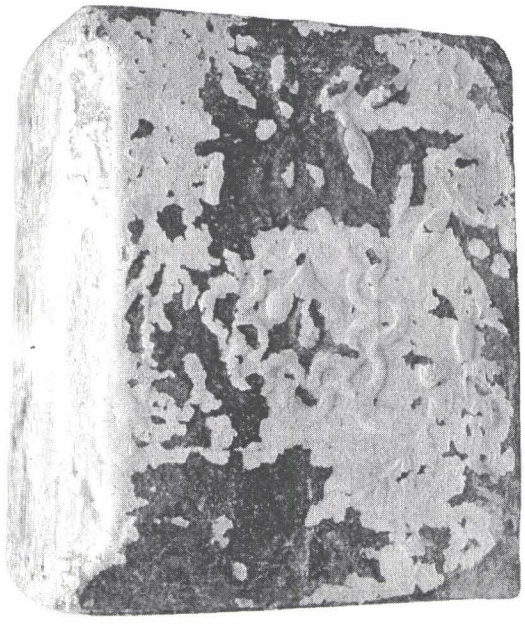

2.40.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1978 de la colec. Roman Aurel Flutur din Ștei;
- confecționată în centrul de olărit Cărpinet;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut, smalț;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, smălțuită;
- pastă cărămizie, pereți groși;
- culoare verde;
- smalț deteriorat;
- fața mare prezintă o compoziție care are la mijloc un ornament circular, alcătuit din două aliniamente de arcuri de cerc cu contur dublu, dispuse asimetric, ce înconjoară un motiv fitomorf; întreg ansamblul este flancat de 4 ramuri, grupate, două câte două, sub forma unei cununi care înconjoară motivul central;
- fața mică prezintă longitudinal două ornamente sub formă de lalea;
- latura de îmbinare a fețelor (muchia) este teșită după un unghi de 45^0, mai puțin la extremități pe o distanță de 2,5 cm;
- piesa este smălțuită cu smalț de culoare verde care este în mare parte deteriorat (exfoliat);
- dosul se continuă de-a lungul laturilor cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei;
- L: 35 cm; lM: 29 cm; lm: 14 cm;
- nr. inv. 11.257;
- bibliografie: B. Ștefănescu, Fl. Goina, *Piese etnografice...*, p. 159

2.41.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1978 de la colec. Roman Aurel Flutur din Știei;
- confecționată în centrul de olărit Cărpinet;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut, smalț;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, smălțuită;
- pastă cărămizie, pereți groși;
- culoare verde;
- piesă restaurată parțial în anul 2001;
- fața mare prezintă o compoziție care are la mijloc un ornament circular, alcătuit din două aliniamente de arcuri de cerc cu contur dublu, dispuse asimetric, ce înconjoară un motiv fitomorf sub forma unui peduncul cu 3 frunzulițe; întreg ansamblul este flancat de 4 ramuri, grupate, două câte două, sub forma unei cununi care înconjoară motivul central; piesa este fragmentată în 4 bucăți; în urma unei intervenții de restaurare, trei au fost consolidate, iar una refăcută;
- fața mică a piesei lipsește;
- latura de îmbinare a fețelor (muchia) se păstrează doar parțial;
- piesă smălțuită cu smalț de culoare verde care este pe alocuri exfoliat (deslipit);
- dosul se continuă de-a lungul laturilor (mai puțin a muchiei) cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei;
- L: 36 cm; l: 29 cm;
- nr. inv. 11.263;
- bibliografie: B. Ștefănescu, Fl. Goina, *Piese etnografice....*, p. 159

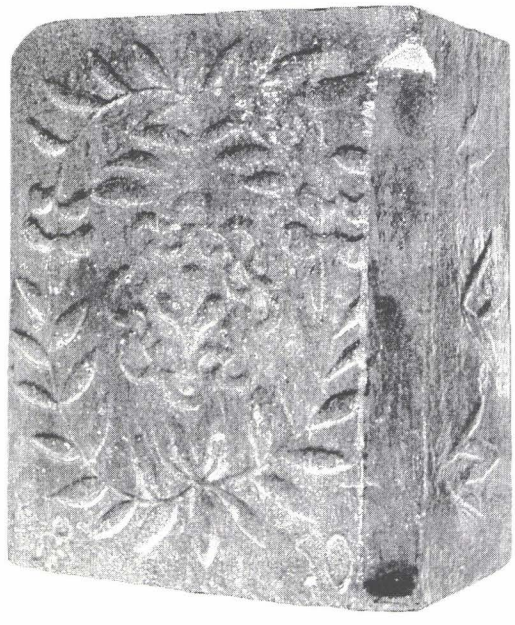

2.42.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1982 de la Ciura Traian din Vărzarii de Sus;
- confecționată în centrul de olărit Cărpinet;
- datată: 1850;
- atelier rural;
- lut, smalț;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, smălțuită;
- pastă roșie, pereți groși;
- culoare verde;
- fața mare prezintă o compoziție care are la mijloc un ornament circular alcătuit din două aliniamente de arcuri de cerc cu contur dublu, dispuse asimetric, care înconjoară un motiv fitomorf sub forma unui peduncul cu 3 frunzulițe; întreg ansamblul este flancat de 4 ramuri cu frunze, grupate, două câte două, sub forma unei cununi care înconjoară ornamentul central; la baza inferioară a câmpului ornamental apare imprimat anul 1850; prezintă o fisură de circa 8 cm, care parțial este lipită;
- fața mică are un ornament floral, alcătuit din 3 motive sub formă de lalea, dispus în plan orizontal;
- latura sub care se unesc cele două fețe (muchia) este teșită, mai puțin la extremități, pe o distanță de aproximativ 2,5 cm;
- piesă smălțuită cu smalț de culoare verde închis;
- dosul se continuă de-a lungul laturilor cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a piesei;
- L: 35 cm; lM: 29 cm; lm: 14 cm;
- nr. inv. 12.597/I

2.43.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1982 de la Ciura Traian din Vărzarii de Sus;
- confecționată în centrul de olărit Cărpinet;
- datată: 1850;
- atelier rural;
- lut, smalț;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, smălțuită;
- pastă roșie, pereți groși;
- culoare verde închis;
- fața mare prezintă o compoziție care are la mijloc un ornament circular alcătuit din două aliniamente de arcuri de cerc cu contur dublu, dispuse asimetric, ce înconjoară un motiv fitomorf sub forma unui peduncul cu 3 frunzulițe; întreg ansamblul este flancat de 4 ramuri cu frunze, grupate, două câte două, sub forma unei cununi care înconjoară ornamentul central; la baza inferioară a câmpului ornamental apare imprimat anul 1850;
- fața mică are un ornament floral, alcătuit din 3 motive sub formă de lalea, dispus în plan orizontal;
- latura sub care se unesc cele două fețe (muchia) este teșită, mai puțin la extremități pe o distanță de aproximativ 2,5 cm;
- dosul se continuă de-a lungul laturilor cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei;
- piesă smălțuită cu smalț de culoare verde închis;
- L: 34 cm; lM: 28 cm; lm: 14 cm;
- nr. inv. 12597/IV

2.44.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1982 de la Ciura Traian din Vărzarii de Sus;
- confecționată în centrul de olărit Cărpinet;
- datată: 1850;
- atelier rural;
- lut, smalț;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, smălțuită;
- pastă roșie, pereți groși;
- culoare verde deschis;
- fața mare prezintă o compoziție care are la mijloc un ornament circular alcătuit din două aliniamente de arcuri de cerc cu contur dublu, dispuse asimetric, ce înconjoară un motiv fitomorf sub forma unui peduncul cu 3 frunzulițe; întreg ansamblul este flancat de 4 ramuri cu frunze, grupate, două câte două, sub forma unei cununi care înconjoară ornamentul central; la baza inferioară a câmpului ornamental apare imprimat anul 1850;
- fața mică nu este ornamentată;
- latura sub care se unesc cele două fețe (muchia) este teșită, mai puțin la extremități pe o distanță de aproximativ 2,5 cm;
- piesă smălțuită cu smalț de culoare verde deschis;
- dosul se continuă de-a lungul laturilor cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei;
- L: 35 cm; lM: 28,5 cm; lm: 14 cm;
- nr. inv. 12597/V

2.45.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1982 de la Ciura Traian din Vărzarii de Sus;
- confecționată în centrul de olărit Cărpinet;
- datată: 1850;
- atelier rural;
- lut, smalț;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, smălțuită;
- pastă roșie, pereți groși;
- culoare verde deschis;
- fața mare prezintă o compoziție ornamentală care are la mijloc un ornament circular alcătuit din două aliniamente de arcuri de cerc cu contur dublu, dispuse asimetric, ce înconjoară un motiv fitomorf sub forma unui peduncul cu 3 frunzulițe; întreg ansamblul este flancat de 4 ramuri cu frunze, grupate, două câte două, sub forma unei cununi care înconjoară ornamentul central; la baza inferioară a câmpului ornamental apare imprimat anul 1850;
- fața mică nu este ornamentată;
- latura sub care se unesc cele două fețe (muchia) este teșită, mai puțin la extremități pe o distanță de aproximativ 2,5 cm;
- piesă smălțuită cu smalț de culoare verde deschis;
- dosul se continuă de-a lungul laturilor cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei;
- L: 34 cm; lM: 28 cm; lm: 14 cm;
- nr. inv. 12597/VII

2.46.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1982 de la Ciura Traian din Vărzarii de Sus;
- confecționată în centrul de olărit Cărpinet;
- datată: 1850;
- atelier rural;
- lut, smalț;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, smălțuită;
- pastă cărămizie, pereți groși;
- culoare verde închis;
- fața mare prezintă o compoziție care are la mijloc un ornament circular alcătuit din două aliniamente de arcuri de cerc cu contur dublu, dispuse asimetric, ce înconjoară un motiv fitomorf sub forma unui peduncul cu 3 frunzulițe; întreg ansamblul este flancat de 4 ramuri cu frunze, grupate, două câte două, sub forma unei cununi care înconjoară ornamentul central; la baza inferioară a câmpului ornamental apare imprimat anul 1850; la mijloc are o fisură de circa 20 cm care pornește dinspre mijlocul laturii opuse muchiei sub care se unesc fețele cahlei;
- fața mică nu este ornamentată;
- latura sub care se unesc cele două fețe (muchia) este teșită, mai puțin la extremități pe o distanță de aproximativ 2,5 cm, respectiv 1,5 cm;
- piesă smălțuită cu smalț de culoare verde închis cu aspect lucios;
- dosul se continuă de-a lungul laturilor cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei;
- L: 35 cm; lM: 30 cm; lm: 13 cm;
- nr. inv. 12597/VIII

2.47.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1982 de la Ciura Traian din Vărzarii de Sus;
- confecționată în centrul de olărit Cărpinet;
- datată: 1850;
- atelier rural;
- lut, smalț;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, smălțuită;
- pastă roșie, pereți groși;
- culoare verde;
- fața cahlei prezintă o compoziție care are la mijloc un ornament circular alcătuit din două aliniamente de arcuri de cerc cu contur dublu, dispuse asimetric, ce înconjoară un motiv fitomorf sub forma unui peduncul cu 3 frunzulițe; întreg ansamblul este flancat de 4 ramuri cu frunze, grupate, două câte două, sub forma unei cununi care înconjoară ornamentul central; la baza inferioară a câmpului ornamental apare imprimat anul 1850;
- fața mică este ornamentată cu 3 motive sub formă de lalea dispuse în plan orizontal;
- latura sub care se unesc cele două fețe (muchia) este teșită, mai puțin la extremități pe o distanță de aproximativ 2,5 cm;
- piesă smălțuită cu smalț de culoare verde cu aspect lucios;
- dosul feței se continuă de-a lungul laturilor cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei;
- L: 34 cm; lM: 28 cm; lm: 14 cm;
- nr. inv. 12597/X

2.48.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1978 de la colec. Roman Aurel Flutur din Ștei (proprietar anterior Traian Gabor din satul Măgura);
- confecționată în centrul de olărit Cărpinet;
-dublu datată: 1900, 1911;
- atelier rural;
- lut, smalț;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, smălțuită;
- pastă cărămizie, pereți groși;
- culoare verde;
- fața mare prezintă o compoziție ornamentală ce are în plan central un motiv geometric, sub formă de rozetă, care se prelungește spre latura superioară a feței cu trei lujeri, unul central (înfrunzit) și doi laterali (înbobociți); piesă dublu datată: la baza motivului central apare imprimat anul 1900, iar ceva mai jos anul 1911; întreg ansamblul ornamental este încadrat de un chenar dreptunghiular;
- fața mică este ornamentată cu o compoziție fitomorfă (un lujer cu frunzulițe) încadrată de un chenar dreptunghiular;
- latura de îmbinare a fețelor (muchia) este teșită după un unghi de 45^0, mai puțin la extremități pe o distanță de 5 cm;
- piesă smălțuită cu smalț de culoare verde închis;
- dosul se continuă de-a lungul laturilor cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei;
- L: 33 cm; lM: 26 cm; lm:13 cm;
- nr. inv. 11.245;
- bibliografie: B. Ștefănescu, Fl. Goina, *Piese etnografice...*, p. 163

2.49.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1978 de la colec. Roman Aurel Flutur din Ștei (proprietar anterior Traian Gabor din satul Măgura);
- confecționată în centrul de olărit Cărpinet;
- dublu datată: 1900, 1911;
- atelier rural;
- lut, smalț;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, smălțuită;
- pastă cărămizie, pereți groși;
- culoare verde;
- fața mare prezintă o compoziție ornamentală ce are în plan central un motiv geometric, sub formă de rozetă, care se prelungește spre latura superioară a feței cu trei lujeri, unul central (înfrunzit) și doi laterali (înbobociți); piesă dublu datată: la baza motivului central apare imprimat anul 1900, iar ceva mai jos și mai slab imprimat anul 1911; întreg ansamblul ornamental este încadrat de un chenar dreptunghiular care urmărește marginal laturile feței;
- fața mică este ornamentată cu o compoziție fitomorfă (un lujer cu frunzulițe) încadrată într-un chenar dreptunghiular;
- latura de îmbinare a fețelor (muchia) este teșită după un unghi de 45^0, mai puțin la extremități pe o distanță de aproximativ 5 cm;
- piesă smălțuită cu smalț de culoare verde închis;
- dosul feței se continuă de-a lungul laturilor cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei;
- L: 33 cm; lM: 26 cm; lm: 13 cm;
- nr. inv. 11.246;
- bibliografie: B. Ștefănescu, Fl. Goina, *Piese etnografice...*, p. 161-162

2.50.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1978 de la colec. Roman Aurel Flutur din Ștei (proprietar anterior Traian Gabor din satul Măgura);
- confecționată în centrul de olărit Cărpinet;
- dublu datată: 1900, 1911;
- atelier rural;
- lut, smalț;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, smălțuită;
- pastă cărămizie, pereți groși;
- culoare verde;
- fața mare prezintă o compoziție ornamentală ce are în plan central un motiv geometric, sub formă de rozetă, care se prelungește spre latura superioară a feței cu trei lujeri, unul central (înfrunzit) și doi laterali (îmbobociți); piesă dublu datată: la baza motivului central apare imprimat anul 1900, iar ceva mai jos și mai slab imprimat anul 1911; întreg ansamblul ornamental este încadrat de un chenar dreptunghiular care urmărește marginal laturile feței;
- fața mică este ornamentată cu o compoziție fitomorfă (un lujer cu frunzulițe) încadrată într-un chenar dreptunghic;
- latura de îmbinare a fețelor (muchia) este teșită după un unghi de 45^0, mai puțin la extremități pe o distanță de circa 4 cm;
- piesă smălțuită cu smalț de culoare verde închis;
- dosul se continuă de-a lungul laturilor cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei;
- L: 33 cm; lM: 26 cm; lm: 13 cm;
- nr. inv. 11.248;
- bibliografie: B. Ștefănescu, Fl. Goina, *Piese etnografice...*, p. 162

2.51.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1978 de la colec. Roman Aurel Flutur din Ștei (proprietar anterior Traian Gabor din satul Măgura);
-confecționată în centrul de olărit Cărpinet;
- dublu datată: 1900, 1911;
- atelier rural;
- lut, smalț;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, smălțuită;
- pastă cărămizie, pereți groși;
- culoare verde;
- fața mare prezintă o compoziție ornamentală mixtă ce are în plan central un motiv geometric, sub formă de rozetă, care se prelungește spre mijlocul laturii superioare cu un peduncul cu 3 frunzulițe; din partea inferioară a motivului central pornesc, spre colțurile superioare ale feței, doi lujeri ce au la partea terminală câte un motiv floral; la baza motivului central apare imprimat anul 1900, iar în a locului de pornire a celor doi lujeri, anul 1911 (mai slab imprimat); întreg ansamblul ornamental este încadrat de un chenar dreptunghiular;
- fața mică este ornamentată cu o compoziție fitomorfă (un lujer cu frunzulițe) încadrată într-un chenar dreptunghic;
- latura de îmbinare a fețelor (muchia) este teșită după un unghi de 45^0, mai puțin la extremități pe o distanță de aproximativ 5 cm;
- piesă smălțuită cu smalț de culoare verde;
- dosul feței se continuă de-a lungul laturilor cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei;
- L: 33 cm; lM: 26 cm; lmi:13 cm;
- nr. inv. 11.249;
- bibliografie: B. Ștefănescu, Fl. Goina, *Piese etnografice...*, p. 162

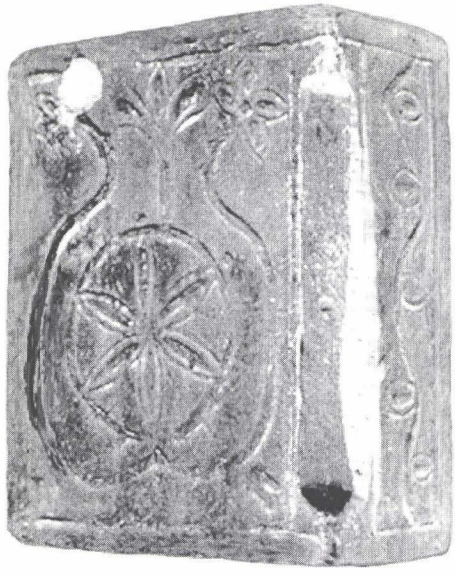

2.52.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1978 de la colec. Roman Aurel Flutur din Știei (proprietar anterior Traian Gabor din satul Măgura);
- confecționată în centrul de olărit Cărpinet;
- dublu datată: 1900, 1911;
- atelier rural;
- lut, smalț;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, smălțuită;
- pastă cărămizie, pereți groși;
- culoare verde închis;
- fața mare prezintă o compoziție ornamentală ce are în plan central un motiv geometric, sub formă de rozetă, care se prelungește spre latura superioară a feței cu trei lujeri, unul central (înfrunzit) și doi laterali (înmuguriți); piesă dublu datată: la baza motivului central apare imprimat anul 1900, iar ceva mai jos anul 1911; întreg ansamblul ornamental este încadrat de un chenar dreptunghiular; în partea superioară, pe o mică porțiune (sub forma unei pete), smalțul este exfoliat;
- fața mică este ornamentată cu o compoziție fitomorfă (un lujer cu frunzulițe) încadrată într-un chenar dreptunghiular;
- latura de îmbinare a fețelor este teșită după un unghi de 45^0, mai puțin la extremități pe o distanță de aproximativ 4 cm; pe o porțiune a muchiei, datorită unei frecări accidentale, smalțul este înlăturat;
- piesă smălțuită cu smalț de culoare verde închis;
- dosul se continuă de-a lungul laturilor cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei;
- L: 33 cm; lM: 26 cm; lm: 13,5 cm;
- nr. inv. 11.252;
- bibliografie: B. Ștefănescu, Fl. Goina, *Piese etnografice...*, p. 163

2.53.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1978 de la colec. Roman Aurel Flutur din Ștei;
- confecționată în centrul de olărit Cărpinet?;
- datată: 1816;
- atelier rural;
- lut, smalț;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, smălțuită;
- pastă cărămizie, pereți subțiri;
- culoare verde deschis;
- fața mare prezintă o compoziție ornamentală fitomorfă, stilizată, alcătuită din 4 ramuri cu frunze, din care două încrucișate, încadrate la bază de o formă romboidală a cărei colțuri laterale se prelungesc cu câte un peduncul cu 3 frunzulițe; la partea inferioară a acestei compoziții ornamentale apare imprimat anul 1816;
- fața mică nu este ornamentată;
- latura de îmbinare a fețelor (muchia) este teșită după un unghi de 45^0, mai puțin la extremități pe o distanță de aproximativ 4,5 cm;
- piesă smălțuită cu smalț de culoare verde deschis;
- dosul se continuă de-a lungul laturilor cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei; una din laturile ramei, cea a fetei mici, este parțial ciobită;
- L: 33 cm; lM: 26 cm; lm: 13 cm;
- nr. inv. 11.250;
- bibliografie: B. Ștefănescu, Fl. Goina, *Piese etnografice...*, p. 158-159

2.54.

- cahlă colțar (cot de căhală);
- achiziționată în 1978 de la colec. Roman Aurel Flutur din Ștei;
- confecționată în centrul de olărit Cărpinet?;
- datată: 1816;
- atelier rural;
- lut, smalț;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, smălțuită;
- pastă cărămizie, pereți groși;
- culoare verde deschis;
- fața mare prezintă o compoziție ornamentală fitomorfă, stilizată, alcătuită din 4 ramuri cu frunze , din care două încrucișate, încadrate la bază de o formă romboidală a cărei colțuri laterale se prelungesc cu câte un peduncul cu 3 frunzulițe; la baza acestei compoziții ornamentale apare imprimat anul 1816;
- fața mică nu este ornamentată;
- latura de îmbinare a fețelor (muchia) este teșită după un unghi de 45^0, mai puțin la extremități pe o distanță de 2,5 respectiv 3,5 cm;
- piesă smălțuită cu smalț de culoare verde deschis;
- dosul se continuă de-a lungul laturilor cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei; în zona de îmbinare a fețelor mai apare, dispusă în plan vertical, o nervură;
- L: 36 cm; lM: 29 cm; lm: 14 cm;
- nr. inv. 11.254;
- bibliografie: B. Ștefănescu, Fl. Goina, *Piese etnografice...*, p. 159

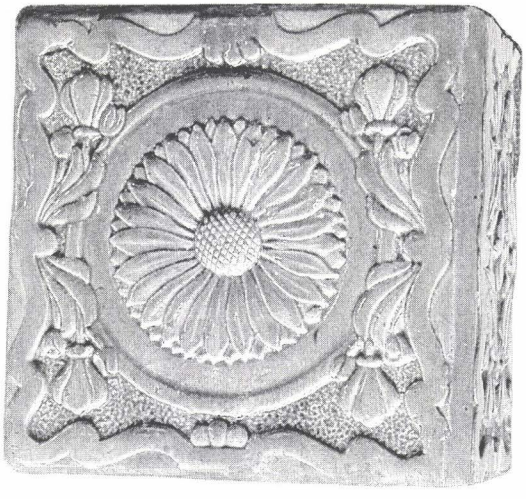

2.55.

- cahlă colțar;
- achiziționată în 1982 de la Maior Imre din Oradea;
- confecționată în fabrica lui Rimanóczy Kalman din Oradea;
- începutul secolului XX;
- atelier urban (fabrică);
- lut, smalț;
- modelată în tipar de gips, arsă în cuptor, smălțuită;
- pastă aspră alb-roșcată, pereți groși;
- culoare maro deschis;
- fața mare prezintă o compoziție ornamentală fitomorfă ce are în plan central un motiv floral (sub formă de floarea-soarelui) mărginit de o bordură circulară bine scoasă în relief; pe două dintre laturi, motivul central este flancat de un ornament fitomorf (alcătuit din 3 boboci și 3 frunze); întreg ansamblul ornamental se desfășoară pe o suprafață punctiformă; laturile sunt urmărite marginal de o linie meandrată;
- fața mică prezintă două compoziții fitomorfe alcătuite din 3 frunze și 3 boboci, așezate în mod simetric, tot două câte două, dinspre mijlocul laturilor spre colțurile feței, încadrând în plan central un motiv cruciform din 4 frunzulițe; câmpul ornamental se desfășoară pe o suprafață punctiformă; laturile sunt urmărite marginal de o linie meandrată sub formă de vrej;
- piesă smălțuită cu smalț de culoare maro deschis;
- dosul se continuă de-a lungul laturilor cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a piesei; una dintre laturile ramei este fragmentată (ciobită) pe jumătate din lungimea sa; pe dos apare imprimată cifra 13;
- L: 23 cm; lM: 24 cm; lm: 12 cm;
- nr. inv. 12.726

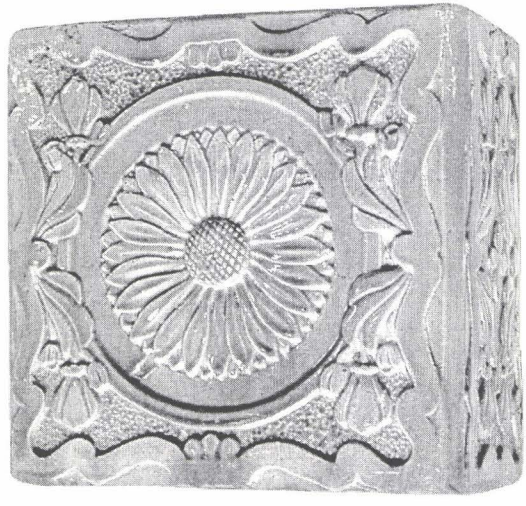

2.56.

- cahlă colțar;
- achiziționată în 1982 de la Maior Imre din Oradea;
- confecționată în fabrica lui Rimanóczy Kalman din Oradea;
- începutul secolului XX;
- atelier urban (fabrică);
- lut, smalț;
- modelată în tipar de gips, arsă în cuptor, smălțuită;
- pastă aspră alb-roșcată, pereți groși;
- culoare maro deschis;
- fața mare prezintă o compoziție ornamentală fitomorfă ce are în plan central un motiv floral (sub formă de floarea-soarelui) mărginit de o bordură circulară bine scoasă în relief; pe două dintre laturi, motivul central este flancat de un ornament fitomorf (alcătuit din 3 boboci și 3 frunze); întreg câmpul ornamental se desfășoară pe o suprafață punctiformă; laturile sunt urmărite marginal de o linie meandrată sub forma unui vrej;
- fața mică prezintă două compoziții fitomorfe alcătuite din 3 frunze și 3 boboci, așezate în mod simetric, tot două câte două, dinspre mijlocul laturilor spre colțurile feței, încadrând în plan central un motiv cruciform din 4 frunzulițe; câmpul ornamental se desfășoară pe o suprafață punctiformă, în timp ce laturile feței sunt urmărite marginal de o linie meandrată sub formă de vrej;
- piesă smălțuită cu smalț de culoare maro deschis;
- dosul se continuă de-a lungul laturilor cu câte o prelungire ce formează rama de asamblare a cahlei; tot pe dos apare imprimată și cifra 14;
- L: 23 cm; lM: 24 cm; lm: 12 cm;
- nr. inv. 12.727

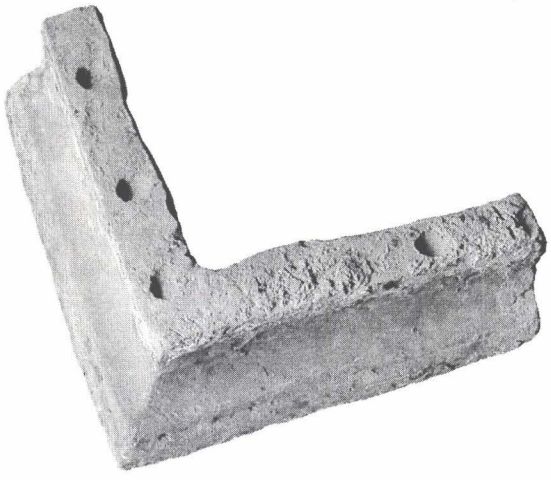

3.1.

- cahlă colțar pentru coronament;
- achiziționată în 1970 de la Hașca Ioan din Hășmaș;
- confecționată în centrul de olărit Hășmaș;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- pastă aspră, pereți groși;
- culoare cărămizie, poartă urme de var albastru și roșu;
- piesa se prezintă sub forma unei plăci marginale (de coronament) care completează partea superioară a sobei;
- fețele au o formă neregulată, pusă în evidență de evazarea marginilor; conturul inferior al laturilor are imprimat foarte slab un motiv geometric sub forma unei benzi cu linii în zig-zag;
- dosul fețelor se prelungește, după un plan de 90^0, cu câte o ramă necesară asamblării; pentru a mări aderența liantului de asamblare, rama inferioară are incizate 3 impresiuni făcute în timpul modelării;
- rama și partea superioară a laturilor au urme de pământ lipit, dat pe alocuri cu var de culoare albastră, iar fețele au urme de var roșu;
LM : 28 cm; Lm: 27cm; h: 10,5 cm;
- nr. inv. 6260

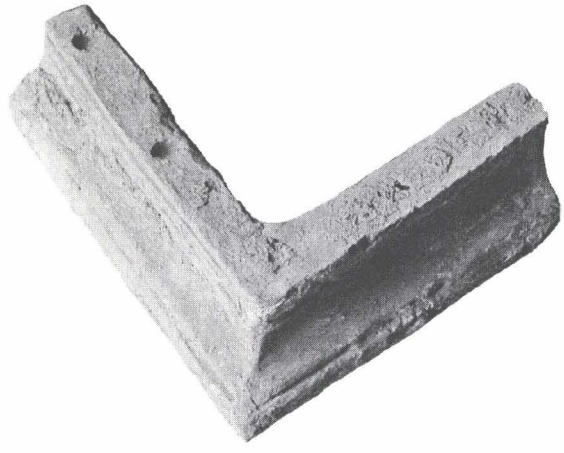

3. 2.

- cahlă colțar pentru coronament;
- achiziționată în 1970 de la Hașca Ioan din Hășmaș;
- confecționată în centrul de olărit Hășmaș;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- pastă aspră, pereți groși;
- culoare cărămizie, poartă urme de var albastru și roșu;
- piesa se prezintă sub forma unei plăci marginale (de coronament) ce completează partea superioară a sobei;
- fețele au o formă neregulată, pusă în evidență de evazarea marginilor; conturul inferior al laturilor are imprimat foarte slab un motiv geometric sub forma unei benzi cu linii în zig-zag;
- dosul fețelor se prelungește, după un plan de 90^0, cu câte o ramă necesară asamblării; pentru a mări aderența liantului de asamblare, rama inferioară are incizate 3 impresiuni făcute în timpul modelării;
- rama și partea superioară a laturilor prezintă urme de pământ lipit, dat pe alocuri cu var de culoare albastră, iar fețele au urme de var roșu;
- LM: 28,5 cm; Lm: 27,5 cm; h: 10 cm;
- nr. inv. 6261

3.3.

- cahlă colțar pentru soclu;
- achiziționată în 1970 de la Hașca Ioan din Hășmaș;
- confecționată în centrul de olărit Hășmaș;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- pastă aspră, pereți groși;
- culoare cărămizie;
- piesa se prezintă sub forma unei plăci marginale (soclu) pe care se zidesc pereții sobei din cahle;
- fețele au o formă neregulată, pusă în evidență de evazarea marginilor; conturul superior al laturilor are imprimat un motiv geometric sub forma unei benzi cu linii în zig-zag;
- dosul fețelor se prelungește, după un plan de 90^0, cu câte o ramă necesară asamblării, pentru stabilitatea piesei (rama inferioară) și pentru zidirea cahlelor (rama superioară); pentru a mări aderența liantului de asamblare, rama superioară are pe fiecare față incizate câte 3 impresiuni făcute în timpul confecționării; cele două rame (inferioară și superioară) sunt unite în interior prin două nervuri ce măresc rezistența piesei;
- Lm: 34 cm; Lm:33 cm; h: 10 cm;
- nr. inv. 6262

3. 4.

- cahlă colțar pentru soclu;
- achiziționată în 1970 de la Hașca Ioan din Hășmaș;
- confecționată în centrul de olărit Hășmaș;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- pastă aspră, pereți groși;
- culoare cărămizie; urme de var roșu și albastru (pe alocuri);
- piesa se prezintă sub forma unei plăci marginale (soclu) pe care se zidesc pereții sobei din cahle;
- fețele au o formă neregulată, pusă în evidență de evazarea marginilor; conturul superior al laturilor are imprimat foarte slab un motiv geometric sub forma unei benzi cu linii în zig-zag;
- dosul fețelor se prelungește, după un plan de 90^0, cu câte o ramă necesară asamblării, pentru stabilitatea piesei (rama inferioară) și pentru zidirea cahlelor (rama superioară); pentru a mări aderența liantului de asamblare, rama superioară are pe fiecare față incizate câte 3 impresiuni făcute în timpul modelării; cele două rame (inferioară și superioară) sunt unite în interior, pentru a mări rezistența piesei, prin două nervuri;
- LM: 35 cm; Lm: 34 cm; h: 10 cm;
- nr. inv. 6263

3.5.

- cahlă colțar pentru soclu;
- achiziționată în 1970 de la Hașca Ioan din Hășmaș;
- confecționată în centrul de olărit Hășmaș;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, nesmălțuită;
- pastă aspră, pereți groși;
- culoare cărămizie, urme de var roșu;
- piesa se prezintă sub forma unei plăci marginale (soclu) pe care se zidesc pereții sobei din cahle;
- fețele au o formă neregulată, pusă în evidență de evazarea marginilor; conturul superior al laturilor are imprimat foarte slab un motiv geometric sub forma unei benzi cu linii în zig-zag;
- dosul celor două fețe se prelungește, după un plan de 90^0, cu câte o ramă necesară asamblării pentru stabilitatea piesei (rama inferioară) și pentru zidirea cahlelor (rama superioară); pentru a mări aderența liantului de asamblare, rama superioară are pe fiecare față incizate câte 3 impresiuni făcute în timpul modelării; cele două rame (inferioară și superioară) sunt unite în interior prin două nervuri ce măresc rezistența piesei;
- LM: 35 cm; Lm.34 cm; h: 10 cm;
- nr. inv. 6264

3.6.

- cahlă colțar pentru coronament;
- achiziționată în 1978 de la colec. Roman Aurel Flutur din Ștei (proprietar anterior Traian Gabor din satul Măgura);
- confecționată în centrul de olărit Cărpinet;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut, smalț;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, smălțuită;
- pastă roșie, pereți groși;
- culoare verde;
- piesa se compune din două laturi inegale ce se unesc după un unghi de 90°; jumătatea superioară a ambelor laturi este evazată; fețele laturilor nu sunt ornamentate; smălțuită cu smalț de culoare verde;
- dosul fețelor se continuă la ambele capete (inferior și superior) cu câte o prelungire necesară asamblării;
- LM: 29,5 cm; Lm: 24 cm; h: 9,5 cm;
- nr. inv. 11.265;
- bibliografie: B. Ștefănescu, Fl. Goina, *op. cit.*, p. 163

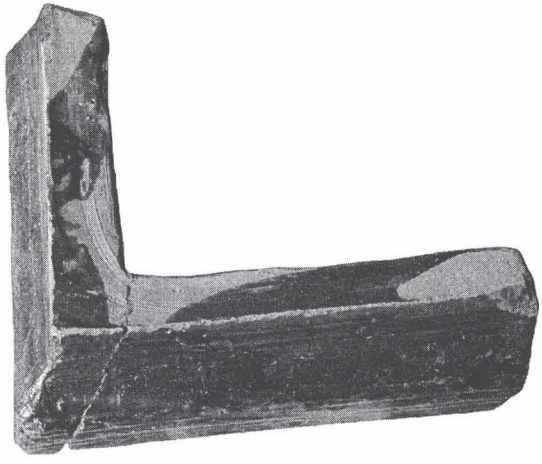

3.7.

- cahlă colțar pentru coronament;
- achiziționată în 1978 de la colec. Roman Aurel Flutur din Ștei (proprietar anterior Traian Gabor din satul Măgura);
- confecționată în centrul de olărit Cărpinet;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut, smalț;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, smălțuită;
- pastă roșie, pereți groși;
- culoare verde;
- restaurată;
- piesa se compune din două laturi inegale ce se unesc după un unghi de 90^0; jumătatea superioară a ambelor laturi este evazată; fețele laturilor nu au ornamente; latura mare are o fisură care a fost consolidată (lipită) în urma unei intervenții de restaurare; smălțuită cu smalț de culoare verde;
- dosul fețelor se continuă la ambele capete (inferior și superior) cu câte o prelungire necesară asamblării;
- LM: 28,5 cm; Lm: 27 cm; h: 9,5 cm;
- nr. inv. 11.266;
- bibliografie: B. Ștefănescu, Fl. Goina, *Piese etnografice...*, p. 164

3.8.

- cahlă colțar pentru coronament;
- achiziționată în 1978 de la colec. Roman Aurel Flutur din Ștei (proprietar anterior Traian Gabor din satul Măgura);
- confecționată în centrul de olărit Cărpinet;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut, smalț;
- modelată în tipar de lemn, arsă în cuptor, smălțuită;
- pastă roșie, pereți groși;
- culoare verde;
- cahlă incompletă;
- piesa se compune din două laturi inegale ce se unesc după un unghi de 90^0; jumătatea superioară a ambelor laturi este evazată; fețele laturilor nu au ornamente; latura mare are o fisură care a fost consolidată (lipită) în urma unei intervenții de restaurare, iar latura mică este fragmentată și incompletă; smălțuită cu smalț de culoare verde;
- dosul piesei se continuă la ambele capete (inferior și superior) cu câte o prelungire necesară asamblării;
- LM: 26 cm; Lm: 19 cm; h: 9,5 cm;
- nr. inv. 11.267;
- bibliografie: B. Ștefănescu, Fl. Goina, *Piese etnografice...*, p. 164

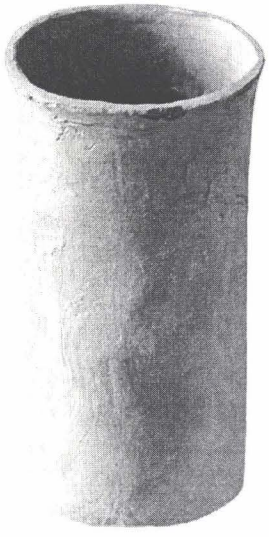

4.1.

- burlan (horn);
- achiziționat în 1970 de la Brie Bonchiș Ana din Ferice;
- confecționat în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelat la roata olarului, ars în cuptor, nesmălțuit;
- formă cilindrică, pastă fină, pereți subțiri;
- culoare cărămiziu deschis;
- capătul cu diametrul mai mare este puțin evazat;
- capătul cu diametrul mai mic are două găuri folosite, probabil, pentru asamblarea piesei;
- circumferința exterioară a piesei prezintă mici denivelări datorate procesului de modelare;
- D: 25 cm; d: 23 cm; h: 59 cm;
- nr. inv. 5607

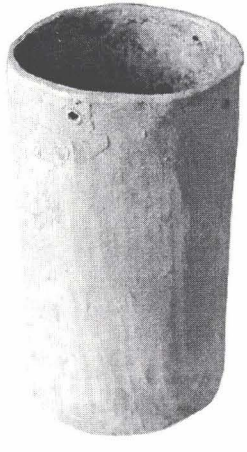

4. 2.

- burlan (horn);
- achiziționat în 1970 de la Cosman Lucreția din Ferice;
- confecționat în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelat la roata olarului, ars în cuptor, nesmălțuit;
- formă cilindrică, pastă fină, pereți subțiri;
- culoare cărămiziu deschis;
- piesă incompletă;
- capătul cu diametrul mai mare are un aspect mai puțin regulat, poartă urmele unei rupturi (fragmentări);
- capătul cu diametrul mai mic prezintă 4 găuri diametral opuse, făcute special în timpul modelării pentru asamblarea piesei;
- circumferința exterioară a piesei prezintă mici denivelări datorate procesului de modelare;
- D: 20 cm; d: 19 cm; h: 36,5 cm;
- nr. inv. 5616

4.3.

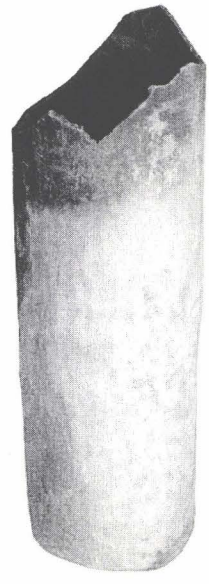

- burlan (horn);
- achiziționat în 1970 de la Sala Ioan din Ferice;
- confecționat în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelat la roată, ars în cuptor, nesmălțuit;
- formă cilindrică, pastă fină, pereți subțiri;
- culoare cărămizie;
- piesă incompletă, ciobită la ambele capete;
- capătul cu diametrul mai mare este puțin evazat și ciobit într-un loc;
- capătul cu diametrul mai mic, în urma fragmentării piesei, are o circumferință extrem de neregulată;
- circumferința exterioară a piesei prezintă mici denivelări datorate procesului de modelare;
- D: 25 cm; d: 22 cm; h: 72,5 cm;
- nr. inv. 6185

4. 4.

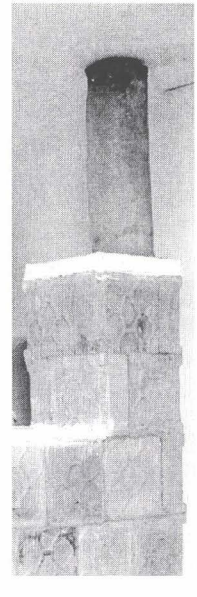

- burlan (horn);
- achiziționat în 1970 de la Sala Ioan din Ferice;
- confecționat în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelat la roată, ars în cuptor, nesmălțuit;
- formă cilindrică, pastă fină, pereți subțiri;
- culoare cărămizie;
- piesă componentă a sobei (camniței) reconstituite în cadrul expoziției de etnografie a Muzeului Țării Crișurilor (interiorul din satul Pietroasa);
- capătul cu diametrul mai mare are o fisură de circa 8,5 cm;
- capătul cu diametrul mai mic este ușor evazat;
- circumferința exterioară a piesei prezintă mici denivelări datorate procesului de modelare;
- D: 22,5 cm; d: 21,5 cm; h: 64 cm;
- nr. inv. 6450/36

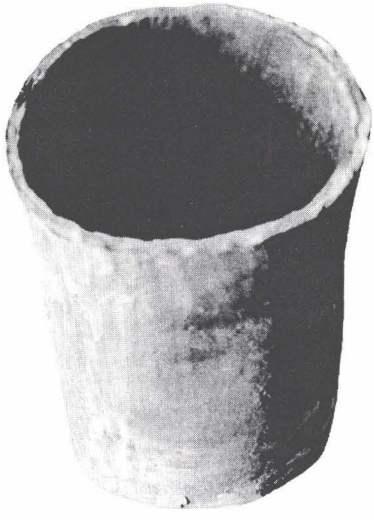

4. 5.

- burlan (horn);
- loc de achiziție necunoscut (provine din vechea colecție a muzeului);
- confecționat în centrul de olărit Lelești;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelat la roată, ars în cuptor, nesmălțuit;
- formă cilindrică, pastă fină, pereți subțiri;
- culoare cărămizie;
- piesă incompletă;
- capătul cu diametrul mai mare este puțin evazat;
- capătul cu diametrul mai mic are un contur neregulat rezultat în urma fragmentării piesei;
- circumferința exterioară a piesei prezintă mici denivelări datorate procesului de modelare;
- D: 20 cm; d: 19 cm; h: 36 cm;
- nr. inv. 7820

4. 6.

- burlan (horn);
- achiziționat în 1978 de la Ciura Traian din Vărzarii de Sus;
- confecționat în centrul de olărit Cărpinet;
- mijlocul secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lut;
- modelat la roata olarului, ars în cuptor, nesmălțuit;
- formă cilindrică, pastă fină, pereți subțiri;
- culoare cărămizie;
- piesă incompletă, fragmentată în 8 bucăți (4 bucăți mai mari și 4 mai mici);
- fragmentele care au constituit diamentrul cu capătul mai mare au la bază o bandă cu impresiuni făcute cu degetul;
- nr. inv. 12597/XIII

5.1.

- tipar de cahlă (formă de căhală);
- achiziționat în 1970 de la Tică Florian din Hășmaș;
- confecționat de meșteri lemnari din Hășmaș;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lemn de prun;
- tăiere cu fierăstrăul, cioplire cu securea, fasonare cu mezdreaua și rindeaua, scobire cu dalta, crestare cu briceagul;
- formă dreptunghiulară;
- culoare maro închis
- fața prezintă o compoziție ornamentală mixtă alcătuită dintr-un motiv geometrizant (redat sub forma unor rozete concentrice) dispus în plan central, din care pornește spre mijlocul celor 4 laturi ale feței câte un peduncul; cei dinspre partea inferioară și superioară sunt încadrați de câte un motiv sub formă de lalea cu părțile terminale puternic striate; în fiecare colț al feței este dispus câte un motiv cruciform; întreg ansamblul ornamental este încadrat de un chenar ce urmărește laturile feței; materialul din care a fost confecționat are în centrul câmpului ornamental o scobitură; prezintă o fisură (crăpătură) mediană, dispusă în plan vertical, care la capete are două întăriturii metalice (platbandă) prinse în cuie de fier;
- L: 33 cm; l: 26 cm;
- nr. inv. 5973

5.2.

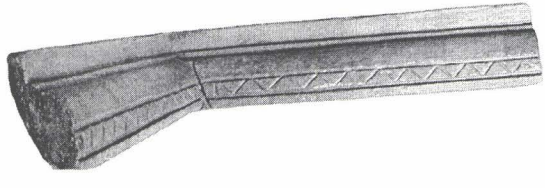

- tipar de cahlă (formă de căhală);
- achiziționat în 1970 de la Tică Florian din Hășmaș;
- confecționat de meșteri lemnari din Hășmaș;
- a doua jumătate a secolului al XIX-lea;
- atelier rural;
- lemn de prun;
- piesă folosită ca ramă pentru tiparul de mai sus (inv. 5973);
- tăiere cu fierăstrăul, cioplire cu securea, fasonare cu mezdreaua și rindeaua, scobire cu dalta, îmbinare în cuie de lemn și cuie de fier, crestare cu briceagul;
- culoare maro închis;
- piesă compusă din două bucăți asamblate prin cuie de lemn și fier, după un unghi de 45^0; părțile interioare ale ramei sunt evazate și prezintă un decor geometrizant sub forma unor benzi de linii în zig-zag;
- LM: 44 cm; Lm: 22 cm; h: 10 cm;
- nr. inv. 5974

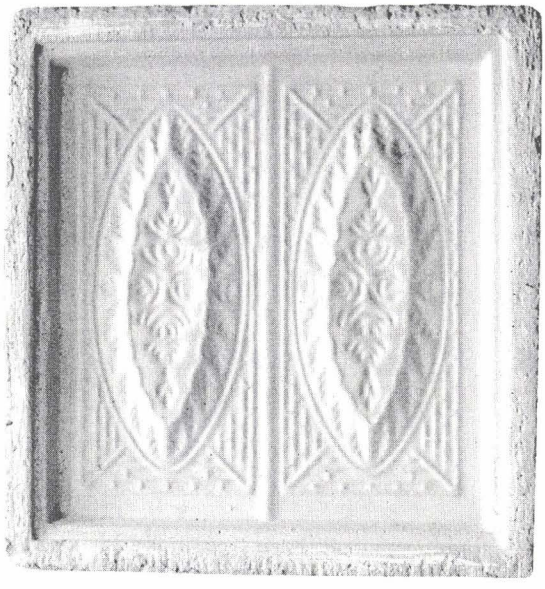

5.3.

- tipar de cahlă (formă de căhală);
- donație Godea Ioan din Bârsa;
- confecționat în atelierul meșterului căhlar Popa Ioan din Beliu;
- sfârșitul secolului XX;
- atelier rural;
- ipsos;
- modelat prin turnare în tipar de lut, fasonat;
- pereți groși;
- culoare albă;
- fața prezintă o compoziție ornamentală alcătuită din două registre identice care au în mijloc câte un medalion alungit, marcat în relief, cu motive vegetale și margini teșite (cu mici alveole), încadrate de câte un chenar dreptunghiular cu suprafața evidențiată printr-un sistem de linii drepte (cu aspect de împletitură); linia mediană care desparte cele două registre este bine marcată în relief; întreg câmpul ornamental este încadrat de un chenar paralel cu laturile feței;
- dimensiunea suprafeței de turnare: L: 27,5 cm; l: 26 cm;
- dimensiunile piesei: L: 31,5 cm; l: 29,5 cm;
- nr. inv. 15.943

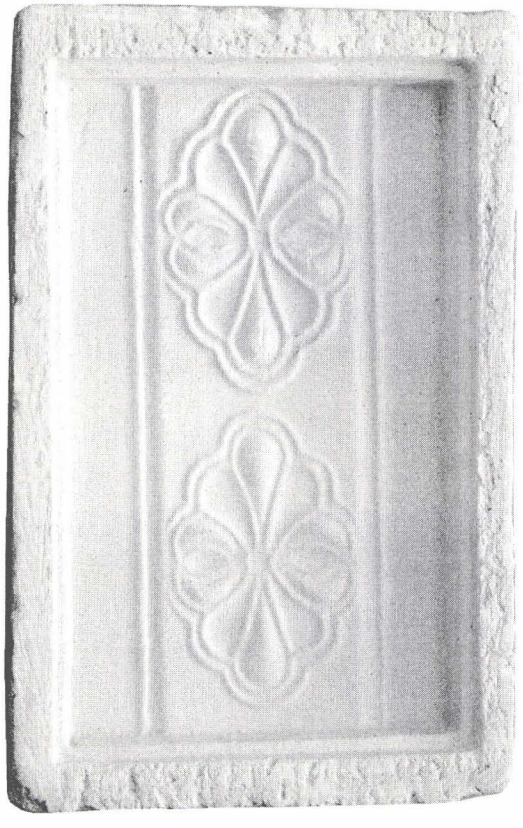

5.4.

- tipar de cahlă (formă de căhală);
- donație Godea Ioan din Bârsa;
- confecționat în atelierul meșterului căhlar Popa Ioan din Beliu;
- sfârșitul secolului XX;
- atelier rural;
- ipsos;
- modelat prin turnare în tipar de lut, fasonat;
- pereți groși;
- culoare albă;
- fața suprafeței de turnare prezintă o compoziție ornamentală alcătuită dintr-un registru central cu două motive florale puțin alungite încadrate, pe ambele părți, de către două linii drepte bine marcate în relief; întreg câmpul ornamental este mărginit de un chenar care urmărește laturile feței;
- dimensiunea suprafeței de turnare: L: 24,5 cm; l: 15 cm;
- dimensiunile piesei: L: 28 cm; l: 18 cm;
- nr. inv. 15.944

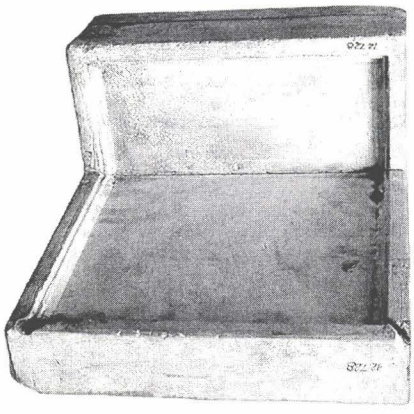

5.5.

- tipar de cahlă colțar;
- achiziționat în 1982 de la Maior Imre din Oradea;
- confecționat în Oradea;
- începutul secolului XX;
- atelier urban;
- ipsos;
- modelat prin turnare în tipar de lut, fasonat;
- pereți groși;
- culoare albă;
- piesă compusă din două părți detașabile; folosită pentru modelarea cahlelor colțar;
- suprafața de turnare nu este ornamentată, are doar un chenar evazat în două trepte ce urmărește marginal laturile acesteia;
- dimensiunea suprafeței de turnare: L: 24,5 cm; lM: 22.5 cm; lm: 11 cm;
- dimensiunile piesei: L: 27,5 cm; lM: 32 cm; lm: 12 cm;
- nr. inv. 12.728

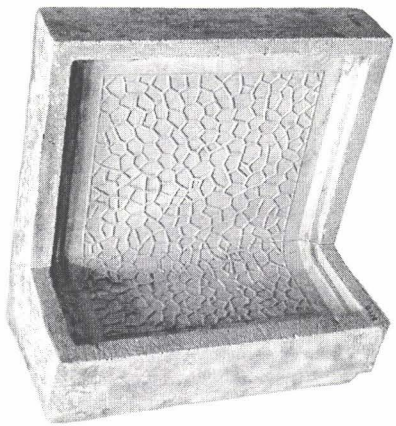

5.6.

- tipar de cahlă colțar;
- achiziționat în 1978 de la Maior Imre din Oradea;
- confecționat în Oradea;
- începutul secolului XX;
- atelier urban;
- ipsos;
- modelat prin turnare în tipar de lut, fasonat;
- pereți groși;
- culoare albă;
- piesa este compusă din două părți detașabile; folosită pentru modelarea cahlelor colțar;
- suprafața de turnare prezintă pe ambele fețe (mare și mică) o compoziție ornamentală sub forma unor rețele de linii, cu aspect neregulat, tip fagure de miere; întreg ansamblul ornamental este mărginit de un chenar sub forma unei linii subțiri, iar laturile suprafeței de turnare au fiecare câte un chenar evazat în două trepte;
- dimensiunea suprafeței de turnare: L: 27 cm; lM: 22,5 cm; lm: 12 cm;
- dimensiunile piesei: L: 31 cm; lM: 33 cm; lm: 13 cm;
- nr. inv. 12.730

5.7.

- tipar de cahlă colțar;
- achiziționat în 1982 de la Maior Imre din Oradea;
- confecționat în Oradea;
- începutul secolului XX;
- atelier urban;
- ipsos;
- modelat prin turnare în tipar de lut, fasonat;
- pereți groși;
- culoare albă;
- piesa este compusă din două părți detașabile; folosită pentru modelarea cahlelor colțar;
- fața mare a suprafeței de turnare prezintă, doar pe jumătate, o ornamentație geometrizantă alcătuită din mai multe linii drepte grupate sub forma unui chenar dreptunghic cu aspect canelat; laturile au câte un chenar evazat în două trepte; la mijloc prezintă o linie ce unește două din laturile sale;
- fața mică a suprafeței de turnare are dispus în plan central un chenar cu aspect canelat, iar laturile prezintă un contur evazat;
- dimensiunea suprafeței de turnare: L: 25 cm; lM: 23 cm; lm: 12 cm;
- dimensiunile piesei: L: 31 cm; lM: 33,5 cm; lm: 13 cm;
- nr. inv. 12.729

5.8.

- tipar de cahlă colțar;
- achiziționat în 1978 de la Maior Imre din Oradea;
- confecționat în Oradea;
- începutul secolului XX;
- atelier urban;
- ipsos;
- modelat prin turnare în tipar de lut, fasonat;
- pereți groși;
- culoare albă;
- piesa este compusă din două părți detașabile; folosită pentru modelarea cahlelor colțar;
- fața mare a suprafeței de turnare prezintă o compoziție ornamentală care are în plan central un medalion alungit, marcat în relief, decorat cu motive vegetale și margini teșite (cu mici alveole), încadrat de un chenar dreptunghiular cu suprafața marcată printr-un sistem de linii drepte (cu aspect de împletitură);
- muchia de îmbinare a celor două fețe străbate median un plan prismatic, redat în relief, care are imprimat o coloană cu fusul torsadat, dispusă în mod simetric pe ambele fețe ale suprafeței de turnare; în dreptul muchiei pe o mică suprafață decorul este deteriorat;
- ambele fețe (mare și mică) sunt încadrate de un chenar care urmărește marginal laturile acestora; trei dintre colțurile piesei poartă evidente urme de folosire (datorită frecării sunt teșite);
- dimensiunea suprafeței de turnare: L: 24,5 cm; lM: 13,5 cm; lm: 27,5 cm;
- dimensiunile piesei: L: 35 cm; lM: 20 cm; lm: 32 cm;
- nr. inv. 12.731

Indice de localități

Almașu, sat, comună, județul Sălaj, 20, 25, 26, 60, 88, 89, 90
Beliu, sat, comună, județul Arad, 19, 20, 21, 24, 27, 28, 148, 149
Beiuș, oraș, județul Bihor, 19, 20, 22, 23
Brădet, sat, comuna Buntești, județul Bihor, 16
Budureasa, sat, comună, județul Bihor, 16, 17, 21, 22
Brașov, 15
Bucium, sat, comună, județul Sălăj, 20
Bârsa, sat, comună, județul Arad, 28, 148, 149
Cărpinet, sat, comună, județul Bihor, 19, 20, 22, 23, 27, 28, 33, 34, 54, 55, 57, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 141, 142, 143, 146
Cuhea, azi Bogdan Vodă, comuna Bogdan Vodă, județul Maramureș, 14
Cermei, sat, comună, județul Arad, 20
Criștiorul de Sus, sat, comuna Criștiorul de Jos, județul Bihor, 17
Criștior, nume generic pentru Criștiorul de Jos, sat, comună, județul Bihor, 17
Călata, sat, comuna Călățele, județul Cluj, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 141, 142, 143, 146
Deja, sat, comuna Sălățig, județul Sălaj, 20, 29
Ferice, sat, comuna Buntești, județul Bihor, 17, 22,27, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 51, 52, 53, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 144, 145
Gheghie, sat, comuna Ausșeu, județul Bihor, 21
Hășmaș, sat, comună, județul Arad, 20, 24, 28, 33, 34, 59, 63, 112, 113, 114, 136, 137, 138, 139, 140, 147,
Huedin, oraș, județul Cluj, 20, 25, 26, 28, 66, 91, 92, 93, 94
Lelești, sat, comuna Buntești, județul Bihor, 20, 22, 23, 28, 33, 34, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 56, 58, 67, 68, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103,

104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 115, 116, 117, 118, 144, 145, 146

Leheceni, sat, comuna Cărpinet, județul Bihor, 20, 21, 23

Luncșoara, sat, comuna Aușeu, județul Bihor, 21

Meziad, sat, comuna Remetea, județul Bihor, 16

Măgura, sat, comuna Pietroasa, județul Bihor, 54, 55, 58, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 891, 115, 116, 117, 118, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 141, 142, 143

Oradea-Olosig, azi cartier al orașului Oradea, 19

Oradea, 19, 20, 25, 27, 28, 33, 34, 35, 60, 61, 64, 65, 66, 66, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 111, 134, 135, 150, 152

Pietroasa, sat, comună, județul Bihor, 16, 31, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 145

Remetea, sat, comună, județul Bihor, 23

Salonta, oraș, județul Bihor, 18, 20

Ștei, oraș, județul Bihor, 28, 54, 55, 56, 57, 58, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 77, 78, 81, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 141, 142, 143

Tinca, sat, comună, județul Bihor, 20

Tileagd, sat, comună, județul Bihor, 20

Târnăvița, sat, comuna Hălmăgel, județul Arad, 20, 21, 24

Târgu-Secuiesc, oraș, județul Covasna, 28, 95

Valea Neagră de Jos, azi Valea de Jos, comuna Rieni, județul Bihor, 20

Vadu Crișului, sat, comună, județul Bihor, 20, 21

Vașcău, oraș, județul Bihor, 20

Voivozi, sat, comuna Popești, județul Bihor, 18

Vințu de Jos, sat, comună, județul Alba, 15

Vărzarii de Sus, localitate componentă a orașului Vașcău, județul Bihor, 28, 73, 74, 75, 76, 79, 80, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 146

Ucuriș, sat, comuna Olcea, județul Bihor, 20

ILUSTRAȚII

1.1. | 1.35.

1.39. | 1.41.

1.36. | 1.40.

1.70. | 1.63.

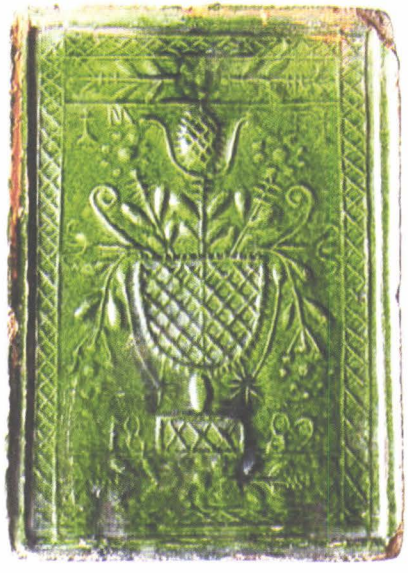

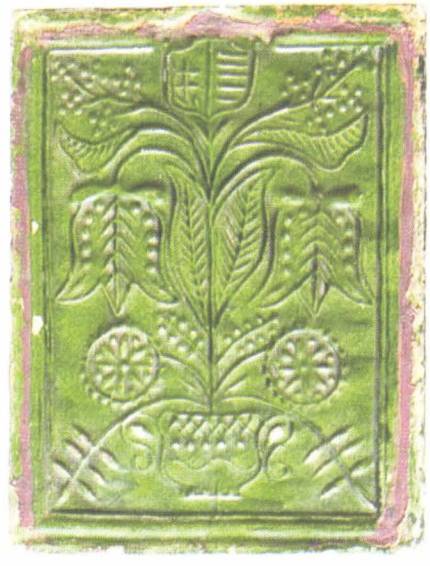

1.64. 1.65.

1.66. 1.68.

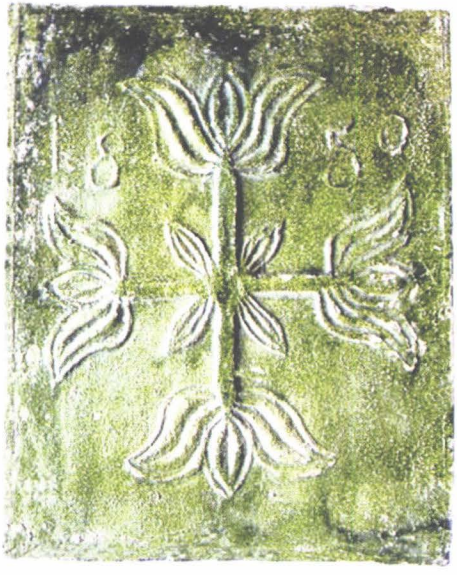

1.48. 1.52.

1.55. 1.57.

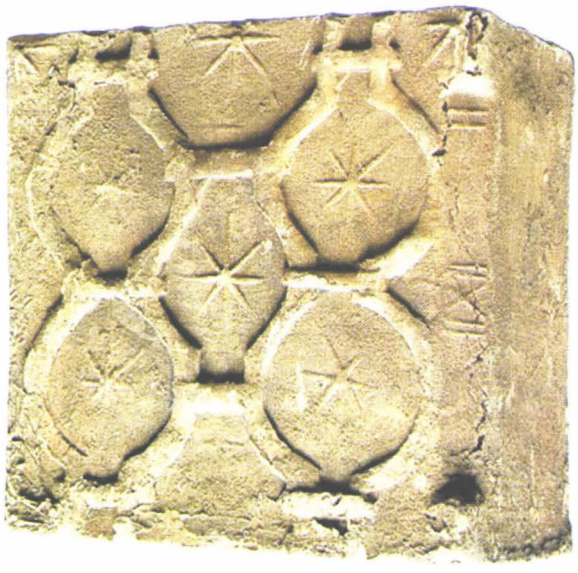

2.14.

2.34.

2.36.

2.51.

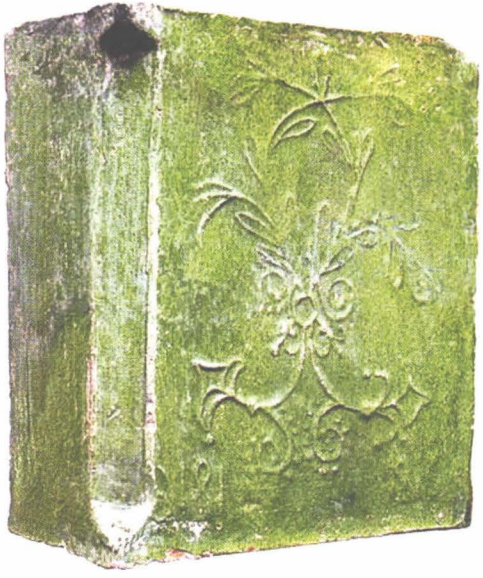

2.54.

2.55.

IOAN
GOMAN

4.1.	5.1.
5.4.	5.8.

6 424103 000011